

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

magisterské kombinované studium
2011 – 2013

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zdeněk Šalušek

Náhrada škody dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě,
(havarijní pojištění)

Praha 2013

Vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined Part time Studies
2011 - 2013

DIPLOMA THESIS

Zdeněk Šalušek

Compensation for damage to Act No. 37/2004 Coll., insurance
contract law, (collision insurance)

Prague 2013

**The Diploma Thesis Work Supervisor: Prof. JUDr. Jan
Kuklík, DrSc.**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 14. 2. 2013

Zdeněk Šalušek

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu diplomové práce panu Prof. JUDr. Janu Kuklíkovi, DrSc., za odborné konzultace ve věci právního rámce tématu náhrady škody v soukromém pojištění a příkladné vedení při vypracovávání předmětné práce. Dále bych rád poděkoval Monice Murárikové za provedenou korekturu předmětné práce.

Anotace

Diplomová práce se zabývá pojistně technickým a právním zpracováním náhrady škody dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, v likvidačním procesu včetně vypořádání nároku pojištěného. Jedná se o zobecnění a aplikaci teoretických východisek v praxi náhrady škody ze soukromého (havarijního) pojištění.

Práce zkoumá různé varianty postupu při stanovení výše škody a popisuje pojistně technickou problematiku, která je s tím spjata. Vycházím přitom ze současného právního rámce, aktuální judikatury a praxe likvidačního procesu. Praktická část předmětné práce se zabývá konkrétními výpočty pojistných plnění. Dokumentuji tím aplikaci teoretických a právních východisek na praxi stanovení náhrady škody v likvidaci pojistných událostí z havarijního pojištění.

Klíčové pojmy

běžné pojistné, Česká kancelář pojistitelů, důkazní břemeno, ekonomická účelnost opravy, judikatura, likvidace pojistné události, motorové vozidlo, nahodilá událost, náhrada škody, nedbalost, nová cena, obvyklá cena, oprávněná osoba, policie České republiky, pojistitel, pojistka, pojistná doba, pojistná smlouva, pojistná událost, pojistné, pojistné nebezpečí, pojistné plnění, pojistné riziko, pojistník, pojistný zájem, pojištění škodové, pojištěný, prevenční povinnost, přestupek, přihlášení poškozeného do trestního řízení, regres, rozpočet nákladů na opravu, škoda, škodní událost, technický průkaz vozidla, totální škoda, všeobecné pojistné podmínky, vznik pojistné události, znalec, znalecký posudek

Annotation

This diploma thesis deals with the technical and legal processing of compensation damage to Act No. 37/2004 Coll., insurance contract law, the liquidation process, including the settlement of the claim of the insured. This is a generalization and application of theoretical practice in damages from the private (collision) insurance.

The thesis discussed various procedures in determining the amount of damage and describes related technical problems relevant in the area of insurance. The thesis is based on the present legal system, recent judicial decisions and current claim settlement practice. The practical part of this thesis contains concrete calculations of indemnity documenting the application of theoretical and legal starting points to the manner in which damage compensation is determined in claim settlement, in practice and in claims settlements of accident insurance.

Key words

amount of premium, beneficiary, budget repair costs, burden of proof, car certificate, claim, claims adjustment, current premium, Czech Insurers Office, economic efficiency of repair, expert, expert evidence, fortuitous event, General Insurance Conditions, indemnity, indemnity insurance, insurable interest, insurance benefit, insurance certificate, insurance consumer, insurance contract, insurance peril, insurance risk, insured, insurer, involvement of the injured in criminal proceedings, judicature, loss, loss event, motor vehicle, negligence, new value, normal value, occurrence of insurance event, period of insurance, Police of the Czech Republic, prevention obligation, recourse, total loss, trespass

OBSAH

ÚVOD.....	8
-----------	---

TEORETICKÁ ČÁST

1. Charakteristika zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě.....	9
2. Vymezení zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě.....	12
3. Charakteristika havarijního pojištění, jeho smysl a cíl.....	35
4. Rozsah havarijního pojištění.....	37
5. Regresní právo ve vztahu k havarijnímu pojištění.....	42
6. Rozsah pojistného plnění z povinného ručení a při plnění z havarijního pojištění.....	46
7. Základní ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, o náhradě škody.....	47
8. Základní pojmy z pojišťovnictví ve vztahu k havarijnímu pojištění a ke škodám z provozu vozidla.....	51
9. Obecná ustanovení o škodě vzniklé při provozu dopravních prostředků.....	57
10. Obecná charakteristika dopravních nehod.....	63
11. Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích.....	68
12. Prevenční povinnost.....	78
13. Stanovení výše zavinění dopravní nehody jednotlivými účastníky.....	80
14. Vývoj rozsahu náhrady škody vzniklé z provozu vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve vztahu k havarijnímu pojištění (přímá likvidace).....	84
15. Technická a administrativní likvidace škod z havarijního pojištění.....	87
16. Pojistný podvod.....	89

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex... 91	91
2. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex s uplatněním srážky.....	95
3. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému AVN.....	99
4. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému AVN s uplatněním srážky.....	103
5. Náhrada skutečné škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex s uplatněním tzv. „amortizace“ - korekce nákladů na materiál.....	107
6. Výpočet technické hodnoty vozidla.....	111
7. Výpočet půjčovného za náhradní motorové vozidlo, jehož vynaložení vzniklo v důsledku škodné události.....	113
8. Výpočet skutečné škody půjčovného za náhradní motorové vozidlo, jehož vynaložení vzniklo v důsledku škodné události.....	115
9. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle - totální škoda.....	117

ZÁVĚR	120
-------------	-----

SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY A PRAMENŮ	126
---	-----

SEZNAM PŘÍLOH	131
---------------------	-----

ÚVOD

Proces likvidací pojistných událostí klade na odborné znalosti likvidátora, jeho morální vlastnosti, přesnost, pečlivost, a komunikativnost velké nároky. Jedním ze základních úkolů likvidátora je poskytnout pojištěnému rychlé služby a účinnou pomoc po pojistné události. Předpokladem ke splnění tohoto náročného úkolu je podrobné seznámení se s problematikou pojištění a likvidace pojistných událostí, a to jak teoreticky, tak i prakticky. Likvidátor přistupuje k likvidaci každé pojistné události individuálně a likvidaci škody provádí podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Důležitým předpokladem dobré likvidační práce je důkladná znalost všech potřebných právních předpisů, vyhlášek, směrnic a pokynů, včetně zvládnutí uživatelské aplikace pro správu škod. Likvidátor musí při vyřizování pojistné události dbát daných kompetencí a likvidačních limitů. Řídí se všeobecnými pojistnými podmínkami pro pojištění motorových vozidel, smluvními ujednáními, obsahem pojistné smlouvy, směrnicemi pro likvidaci pojistných událostí, pokyny odborného oddělení a obecně platnými právními předpisy.

Likvidační proces pojistných událostí v havarijním (soukromém) pojištění můžeme shrnout jako specifický proces a činnosti, které vznikly těm zákazníkům pojišťovny, kteří měli uzavřené pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení motorového vozidla a další doplňková pojištění. Jedná se o smluvně závazkový vztah, založený na rovnosti obou stran, který definuje vymezená práva a povinnosti. Význam předmětného pojištění je v dnešní době velmi podstatný, neboť klient tímto způsobem a za úplatu přenáší možné riziko vzniku škody na jiný subjekt, tj. pojistitele. Další významnou skutečností, která nás v budoucnu čeká je, jak praxe v likvidačním procesu a vlastně oblast pojistného práva, bude reagovat na změnu právní úpravy obsažené v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který by měl nabýt účinnosti k 1. 1. 2014.

1. Charakteristika zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě

Potřeba změny ustanovení o pojistné smlouvě v občanském zákoníku¹ byla vyvolána zejména nedostatky stávající právní úpravy a potřebou reagovat na změněné, tj. tržní podmínky v soukromém pojištění, a v neposlední řadě přizpůsobit i tuto oblast soukromého práva některým podmínkám obsaženým v právu Evropských společenství.

Nová právní úprava pojistné smlouvy se předkládala opakovaně ve formě samostatného zákona se subsidiaritou (podporou) občanského zákoníku.² Pojistná smlouva byla upravena samostatnými zákony jak v Rakousko-Uhersku, tak i v prvorepublikové historii naší země i po druhé světové válce, a to až do roku 1964, tj. do vydání současného občanského zákoníku, tedy zákona č. 40/1964 Sb.

„Zákon č. 145/1934 Sb.z a n., o pojistné smlouvě, byl v naší historii prvním zákonem, který jednotně upravoval smluvní pojistné právo pro celé území tehdejší Československé republiky. I když se jednalo o zákon provizorní a jeho autoři počítali s jeho postupnou úpravou v souladu s obdobnými úpravami platnými v evropských státech, vyznačoval se tento zákon vysokou kvalitou.

Druhým zákonem o pojistné smlouvě byl zákon č.189/1950 Sb., kterým se vymezil účel pojištění a upravila základní práva a povinnosti jeho účastníků. I když se v tomto zákoně projeví důsledky změněných politicko-ekonomických podmínek, lze ho považovat za velmi zdařilý.

Přijetím občanského zákoníku v roce 1964 byl zákon o pojistné smlouvě zrušen a tato oblast právní úpravy byla přenesena do občanského zákoníku, hospodářského zákoníku a zákoníku mezinárodního obchodu. Tato právní úprava přetrvala až do novely občanského zákoníku provedené zákonem č. 509/1991 Sb.“³

Pro soukromé pojištění je příznačná potřeba fyzických i právnických osob přenést pojistná nebezpečí na specializovanou právnickou osobu, tj. na pojistitele. Je nutno

¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

³ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář. 2. aktualizované vydání.* Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3. Důvodová zpráva k návrhu zákona o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. Obecná část.

podotknout, že značná část pojistných nebezpečí ve společnosti vykazuje určitou stabilitu, ačkoliv s vývojem společnosti vznikají i nová pojistná nebezpečí, na která je nutno ze strany pojistitelů reagovat.

„Pojistná smlouva má své novodobé kořeny v právní úpravě odvážných smluv, obsažené v § 1267 a násl. o. z. o., jako smlouva, kterou se slibuje a přijímá naděje ještě nejisté výhody. Na o. z. o. navazoval zákon č. 501/1917 ř.z., který by zrušen zákonem č. 145/1934 Sb. z. a n., o pojistné smlouvě. Ten platil do 1. 7. 1951, tj. do nabytí účinnosti zák. č. 189/1950 Sb., o pojistné smlouvě. Občanský zákoník č. 40/1964 Sb. pak speciální úpravu obsaženou v zákoně o pojistné smlouvě zrušil. Od 1. 4. 1964 do roku 1992 platily pro občanskoprávní vztahy § 345 až 383 OZ a vyhlášky obsahující rozsah a podmínky pojištění. V současném pojmosloví šlo o pojistné podmínky. Stanovily podrobnosti právních vztahů a svou v zásadě kogentní povahou prakticky vylučovaly smluvní volnost. V tomto období byla úprava pojištění rozdělována podle charakteru toho, kdo smlouvu uzavíral, a podle povahy vztahů, kterých se pojištění týkalo, do tří kodexů: zák. č. 101/1963 Sb., zákoníku mezinárodního obchodu, zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a do zák. č. 109/1964 Sb., hospodářského zákoníku, kam byla jako projev důsledného oddělení právní úpravy pojištění podle jednotlivých odvětví práva začleněna až s účinností od 1. 1. 1983.

Přes určité snahy o „dvojkolejnost“ úpravy pojištění, projevující se v průběhu prací na obnově a kodifikaci obchodního práva, došlo od 1. 1. 1992 k obnovení jednoty právní úpravy pojištění (pojistné smlouvy) jako koncepčně správnější. Od roku 1992 do 1. 1. 2001 pak byla právní úprava pojištění soustředěna v jediném právním předpise, v občanském zákoníku.

Až na krátké „intermezzo“, od nabytí účinnosti zákona č. 370/2000 Sb. do nabytí účinnosti zákona 88/2003 Sb., kdy byla účinná novela § 261 odst. 6 ObchZ, podle níž se pojistné smlouvy uzavřené s podnikateli řídily příslušnými ustanoveními o tomto smluvním typu v občanském zákoníku a obchodním zákoníkem, je pojistná smlouva

považována za tzv. absolutní neobchod, neboli za absolutní občanskoprávní vztah (srov. § 261 odst. 7 ObchZ).“⁴

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, vymezuje předmět právní úpravy právních vztahů v soukromém pojištění, tj. v pojištění, které vzniká na základě pojistné smlouvy.⁵ Tímto je dána odlišnost od jiných zákonem stanovených pojištění, které vznikají na jiném základě, tedy zákonem stanovené skutečnosti. Dále je vyjádřena subsidiarita zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, kterým se řídí právní vztahy vzniklé ze soukromého pojištění, pokud nejsou tímto zákonem upraveny. Dle občanského zákoníku je soukromé pojištění majetkovým závazkovým vztahem ve smyslu § 1 odst. 2 citovaného zákona.

Zákon o pojistné smlouvě upravuje závazky účastníků pojištění, vznikající z pojistné smlouvy. Půjde nejen o základní stanovené závazky, kterými rozumíme platit pojistné ve sjednané výši a termínu na straně jedné a poskytovat pojistné plnění ze strany pojistitele v rozsahu a ve výši upravené pojistnou smlouvou na straně druhé, ale i mezi účastníkem pojištění a dalším třetím subjektem, např. při přechodu práva pojistitele dle § 33 zákona o pojistné smlouvě. Zákon o pojistné smlouvě dokonce dále upravuje závazky mezi účastníky pojištění, tj. pojistitele navzájem při vícenásobném pojištění.

Obsah pojistné smlouvy není většinou výsledkem klasického vyjednávání obou zúčastněných stran. Jednáním stran bývá určena jen menší část smluvních ustanovení, kdy jsou tyto smlouvy již koncipované pojistitelem předem, aniž by pojistník měl zásadní možnost je ovlivnit. Tyto smlouvy by neměly obsahovat ujednání, která by byla v rozporu s požadavkem dobré víry a znamenala by újmu pojistníka či značnou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran. S ohledem na tuto skutečnost je nutno podotknout, že informovanost o riziku je asymetrická ve prospěch zákazníka, který je o míře možnosti vzniku škodné události vždy lépe informován.⁶

⁴ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář. 2.* aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

⁵ Nově bude úprava zákona o pojistné smlouvě obsažena v ustanoveních § 2758 - § 2872 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁶ DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie.* Vydání první. Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.

2. Vymezení zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě

Předmětný zákon zásadním způsobem změnil právní úpravu, kdy podstatným faktem je, že v souladu s evropskou právní úpravou byla ustanovení o pojistné smlouvě vyčleněna z občanského zákoníku⁷ a zakotvena do samostatného zvláštního zákona.⁸ Změny a doplňky se však v naprosté většině dotýkají podmínek a pravidel uzavírání pojistné smlouvy.

Z právního hlediska je soukromé pojištění v současnosti majetkovým závazkovým právním vztahem.⁹

Právní úprava vztahů vznikajících v soukromém pojištění¹⁰ vychází zejména z principu rovného postavení subjektů těchto vztahů, tj. fyzických a právnických osob, a z principu smluvní volnosti jako jednoho ze základních principů demokracie.¹¹ Zejména z pohledu ochrany spotřebitelů¹² pojištění je návrh konstruován tak, aby navržená úprava většiny těchto vztahů platila, pokud si smluvní strany nedohodly jiný režim. To je odůvodněno silnějším postavením pojistitele, který je zejména ve vztahu k fyzickým osobám vzhledem ke své odbornosti a ekonomickým možnostem v podstatně výhodnější pozici.

Základním charakteristickým znakem pojistné smlouvy je závazek pojistitele poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění, pokud na straně pojištěného vznikne nahodilá událost blíže vymezená v pojistné smlouvě. Na druhé straně osobě, která s pojistitelem smlouvu uzavřela, máme na mysli pojistníka, vzniká povinnost uhradit pojistiteli stanovené pojistné. Jedná se tedy o dvoustranný závazek vyznačující se jak vzájemností práv a povinností, tak i vzájemnou podmíněností plnění (synallagmatický právní vztah).

⁷ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

⁸ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁹ § 1 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁰ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

¹¹ Usnesení Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky.

¹² Za spotřební jednotku, na kterou se soustřeďují mnohá rozhodnutí, bývá často považována domácnost. HOROVÁ, Olga. *Ochrana spotřebitele*. Vyd. 2. V Praze: Oeconomica, 2004, 136 s. ISBN 80-245-0690-4.

Základním charakteristickým znakem pojištění, jako vztahu ekonomického, je rozdělení pojistného rizika, resp. jeho následků mezi větší počet subjektů. Tímto ekonomickým rozložením se zmírňují nebo odstraňují většinou negativní důsledky nahodilých událostí. Pojistitel¹³ takto na sebe přenáší za úplatu (pojistné) pojistné riziko. Toto pojistné¹⁴ kalkuluje pojistitel na základě pojistně matematických metod založených na statistických údajích. Objem takto získaných peněžních prostředků musí zabezpečovat trvalou splnitelnost převzatých závazků. Tento způsob činnosti tak vyžaduje jak odbornou, tak i dostatečnou kapitálovou vybavenost pojistitele. Z tohoto důvodu je pojišťovací činnost¹⁵ podmíněna udělením povolení příslušným státním orgánem, který současně vykonává státní dozor nad touto činností, tedy Českou národní bankou.¹⁶ Tím se dostáváme k vzájemnému vztahu soukromoprávní úpravy, kterou je pojistná smlouva, a veřejnoprávní úpravy soukromého pojištění, kterou je zejména zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

Nejvýznamnější ustanovení zákona o pojistné smlouvě:¹⁷

§ 1 odst. (1)

„Tento zákon upravuje vztahy účastníků pojištění vzniklého na základě pojistné smlouvy (dále jen „soukromé pojištění“), pokud zvláštní právní předpis tyto vztahy neupravuje jinak.“

Předmětem právní úpravy zákona o pojistné smlouvě jsou vzájemné vztahy účastníků soukromého pojištění. O „soukromém“ pojištění se zde hovoří proto, že se jedná o pojištění, které vzniká uzavřením pojistné smlouvy. Tím je dána odlišnost od tzv. zákonného pojištění, např. od pojištění sociálního či pojištění zdravotního, které

¹³ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

¹⁴ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

¹⁵ § 1 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

¹⁶ Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Česká národní banka v rozsahu stanoveném právními předpisy vykonává dohled nad finančním trhem, provádí analýzy vývoje finančního systému, pečuje o fungování a rozvoj trhu v České republice a přispívá ke stabilitě finančního systému jako celku.

¹⁷ Nově bude úprava zákona o pojistné smlouvě obsažena v ustanoveních § 2758 - § 2872 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

nevzniká na základě smlouvy, nýbrž přímo ze zákona.¹⁸ Z významu odstavce 1 předmětného paragrafu dále vyplývá, že zákonem o pojistné smlouvě se dále obecně řídí veškerá pojištění, která vznikají na základě pojistné smlouvy.

§ 1 odst. (2)

„Nejsou-li některá práva a povinnosti účastníků soukromého pojištění upravena tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, řídí se občanským zákoníkem.“

Jak již bylo zmíněno, daná úprava o pojistné smlouvě plně nahrazuje znění části občanského zákoníku a dále vyjadřuje podpůrnou roli¹⁹ (subsidiaritu) občanského zákoníku²⁰, kterým se právní vztahy vzniklé v soukromém pojištění řídí pouze za předpokladu, že nejsou upraveny zákonem o pojistné smlouvě.²¹

§ 2

„Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.“

Jak vyplývá z výše citovaného, uzavřením pojistné smlouvy vzniká dvoustranný právní vztah, jehož jednou stranou je pojistitel a druhou stranou pojistník (fyzická nebo právnická osoba), která si zaplacením pojistného předem zajišťuje pojistné plnění pro případ, že nastane určitá ve smlouvě označená nahodilá událost. Tato událost vzniká nahodile, tj. mimo vůli osoby, která pojistnou smlouvu uzavřela. Za nahodilou se tak považuje skutečnost, o které účastníci pojištění důvodně předpokládají, že může nastat, ale v době uzavírání pojistné smlouvy nevědí, kdy se tak stane.

¹⁸ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, resp. zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

¹⁹ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

²⁰ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

²¹ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

§ 3

„Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) nahodilou skutečností skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku,

b) pojistnou událostí nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění,

c) pojistnou dobou doba, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno,

d) zájemcem osoba, která má zájem o uzavření pojistné smlouvy s pojistitelem,

e) účastníkem soukromého pojištění pojistitel a pojistník jakožto smluvní strany a dále pojištěný a každá další osoba, které ze soukromého pojištění vzniklo právo nebo povinnost,

f) pojistitelem právnická osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost podle zvláštního zákona,²⁾

g) pojistníkem osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu,

h) pojištěným osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se soukromé pojištění vztahuje,

i) oprávněnou osobou osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění,

j) obmyšleným osoba určená pojistníkem v pojistné smlouvě, které vznikne právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného,

k) skupinovým pojištěním soukromé pojištění, které se vztahuje na skupinu pojištěných blíže vymezených v pojistné smlouvě, jejichž totožnost v době uzavření této smlouvy není obvykle známa,

l) pojistným nebezpečím možná příčina vzniku pojistné události,

m) pojistným rizikem míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím,

n) pojistným zájmem oprávněná potřeba ochrany před následky nahodilé skutečnosti vyvolané pojistným nebezpečím,

o) pojistnou hodnotou nejvyšší možná majetková újma, která může v důsledku pojistné události nastat,

p) pojistným úplata za soukromé pojištění,

- r) běžným pojistným pojistné stanovené za pojistné období,*
- s) pojistným obdobím časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí pojistné,*
- t) jednorázovým pojistným pojistné stanovené na celou dobu, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno,*
- u) škodnou událostí skutečnost, ze které vznikla škoda a která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění,*
- v) časovou cenou cena, kterou měla věc bezprostředně před pojistnou událostí; stanoví se z nové ceny věci, přičemž se přihlíží ke stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení anebo k zhodnocení věci, k němuž došlo její opravou, modernizací nebo jiným způsobem,*
- w) novou cenou cena, za kterou lze v daném místě a v daném čase věc stejnou nebo srovnatelnou znovu pořídit jako věc stejnou nebo novou, stejného druhu a účelu,*
- x) odkupným část nespotřebovaného pojistného ukládaná pojistitelem jako technická rezerva vypočtená pojistně matematickými metodami k datu zániku soukromého pojištění,*
- y) čekací dobou doba, po kterou nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění z událostí, které by jinak byly pojistnými událostmi,*
- z) pojištěním škodovým soukromé pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události,*
- aa) pojištěním obnosovým soukromé pojištění, jehož účelem je získání obnosu, tj. dohodnuté finanční částky v důsledku pojistné události ve výši, která je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody,*
- bb) pojistnou smlouvou uzavřenou formou obchodu na dálku v souladu s právem Evropských společenství³⁾ pojistná smlouva uzavřená s výhradním použitím jednoho nebo více prostředků komunikace na dálku,⁴⁾*
- cc) trvalým nosičem dat nástroj, který umožňuje uchování informací tak, aby mohly být k dispozici během doby přiměřené účelu informace, a reprodukci těchto informací v nezměněné podobě,*
- dd) volným poskytováním služeb provozování pojišťovací činnosti na území jiného členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen "členský stát"), než je členský stát sídla pojistitele, na základě*

povolení uděleného orgánem dozoru členského státu sídla pojistitele, aniž by tato činnost měla charakter trvalé přítomnosti pojistitele na území členského státu, kde tyto služby poskytuje.“

Za jeden z výrazných nedostatků právní úpravy lze označit to, že v občanském zákoníku²² nebyly jednoznačně vymezeny všechny základní pojmy používané v soukromém pojištění.²³ To v praxi vedlo k nejednotnosti výrazů užívaných v pojistných smlouvách a pojistných podmínkách. Zákon o pojistné smlouvě²⁴ proto pro účely předmětné právní úpravy definuje základní pojmy.²⁵

§ 4 odst. (1)

„Pojistná smlouva obsahuje vždy

a) určení pojistitele a pojistníka,

b) určení oprávněné osoby,

c) určení, zda se jedná o pojištění škodové nebo obnosové,

d) vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události,

e) výši pojistného, jeho splatnost a údaj o tom, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové,

f) vymezení pojistné doby a doby, na kterou byla pojistná smlouva uzavřena,

g) v případě pojištění osob, bylo-li dohodnuto, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, způsob, jakým se oprávněná osoba na těchto výnosech bude podílet.“

V daném odstavci jsou stanoveny obligatorní²⁶ náležitosti pojistné smlouvy, tj. takové, které musí obsahovat každá pojistná smlouva.

²² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

²³ § 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

²⁴ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

²⁵ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

²⁶ Povinné (závazné) náležitosti stanovené daným právním předpisem.

§ 4 odst. (2)

„Pojistitel je oprávněn zabezpečit identifikaci pojistníka a pojištěného při uzavírání pojistné smlouvy a identifikační údaje o pojistníkovi a pojištěném vést ve své evidenci. Identifikačními údaji se rozumí

a) u fyzických osob jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa bydliště a datum narození nebo rodné číslo, popřípadě obchodní firma,

b) u právnických osob obchodní firma nebo název právnické osoby, její sídlo a u tuzemských právnických osob též identifikační číslo.“

§ 4 odst. (3)

„Identifikační údaje podle odstavce 2 musí být uvedeny v pojistné smlouvě a v pojistce.“

V odstavcích 2 a 3 jsou vymezeny údaje, které jsou nezbytné k identifikaci pojistníka a pojištěného. Tyto údaje je jednak pojistitel²⁷ oprávněn vyžadovat při uzavírání pojistné smlouvy a vést ve své evidenci²⁸, jednak je povinen uvést je v pojistné smlouvě a v pojistce.²⁹

§ 4 odst. (4)

„Součástí pojistné smlouvy jsou pojistné podmínky vydané pojistitelem, nejsou-li uvedeny přímo v pojistné smlouvě. Pojistník s nimi musí být před uzavřením pojistné smlouvy prokazatelně seznámen, s výjimkou § 23 odst. 4, a bez jeho souhlasu nelze tyto pojistné podmínky měnit.“

§ 4 odst. (5)

„Pojistné podmínky obsahují zejména vymezení podmínek vzniku, trvání a zániku pojištění, vymezení pojistné události, stanovení podmínek, za kterých

²⁷ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

²⁸ § 4 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

²⁹ § 9 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění (výluky z pojištění), způsob určení rozsahu pojistného plnění a jeho splatnost.“

Pokud jde o pojistné podmínky³⁰, které vydává pojistitel, mohou být buď uvedeny přímo v textu pojistné smlouvy, nebo zvlášť s odkazem v pojistné smlouvě na to, že jsou její součástí. Pojistné podmínky zpracovává pojistitel pro uzavírání pojistných smluv pro jednotlivá pojistná odvětví, pro skupiny těchto odvětví nebo pro jednotlivé typy pojištění v rámci pojistného odvětví.³¹

§ 7 odst. (1)

„Pojistná smlouva musí mít písemnou formu, s výjimkou případů, kdy zakládá pojištění s pojistnou dobou kratší než 1 rok (krátkodobé pojištění). Ostatní právní úkony týkající se pojištění musí mít písemnou formu, není-li dále stanoveno jinak nebo není-li jinak dohodnuto v pojistné smlouvě.“

§ 7 odst. (2)

„Každá ze stran musí obdržet alespoň jedno vyhotovení pojistné smlouvy. To platí i pro změnu pojistné smlouvy, pro kterou je stanovena písemná forma.“

Obecně se pro úkony, které se vztahují na soukromé pojištění³², vyžaduje písemná forma. Tato forma však není nutná v případě krátkodobého pojištění, kterým rozumíme pojištění sjednané na dobu kratší než jeden rok. Vychází se z toho, že při krátkodobém pojištění, např. pojištění cestovních výloh, bývá nezbytné uzavřít pojistnou smlouvu během krátkého časového úseku.

§ 8

„Právo na plnění z pojištění se promlčí nejpozději za 3 roky, a jedná-li se o životní pojištění (§ 54), za 10 let; promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli, nebo v případě, kdy pojištěný žádá na

³⁰ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

³¹ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

³² § 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

pojistiteli úhradu částky, kterou poskytl poškozenému jako náhradu škody, za kterou poškozenému odpovídá.“

§ 9 odst. (1)

„Pojistitel vydá pojistníkovi pojistku jako potvrzení o uzavření pojistné smlouvy.“

§ 9 odst. (2)

„Nebyla-li pojistná smlouva uzavřena v písemné formě, musí pojistka obsahovat nejméně číslo pojistné smlouvy, náležitosti uvedené v § 4 odst. 1 a 2 a případná ujednání odchylná od pojistných podmínek. V ostatních případech musí pojistka obsahovat nejméně určení smluvních stran, číslo pojistné smlouvy, pojistné nebezpečí, pojistnou dobu a dobu platnosti pojistné smlouvy.“

§ 9 odst. (3)

„Dojde-li ke ztrátě, poškození nebo zničení pojistky, vydá pojistitel na žádost a náklady pojistníka druhopis pojistky. Vzniká-li podle pojistné smlouvy povinnost předložit k uplatnění práva na pojistné plnění pojistku, může pojistitel požadovat, aby se původní pojistka před vydáním druhopisu umožnila.“

Dokladem o pojištění je pojistka.³³ Pojistkou se rozumí písemné potvrzení o uzavření pojistné smlouvy. Jedná se o jednostranný právní úkon pojistitele, kterým se potvrzuje existence konkrétní pojistné smlouvy. Uložením povinnosti pojistiteli³⁴ vydat pojistku se především posiluje postavení pojistníka a pojištěného. Má však význam i pro pojistitele, neboť je důkazem, že druhá strana byla s podmínkami pojištění prokazatelným způsobem seznámena.

³³ § 9 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

³⁴ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

§ 12 odst. (1)

„Právo pojistitele na pojistné vzniká dnem uzavření pojistné smlouvy nebo dnem dohodnutým v pojistné smlouvě, nestanoví-li tento zákon jinak.“

§ 12 odst. (2)

„Nebylo-li dohodnuto jinak, je běžné pojistné splatné prvního dne pojistného období a jednorázové pojistné dnem počátku soukromého pojištění.“

§ 12 odst. (3)

„Na žádost pojistníka je pojistitel povinen sdělit zásady pro stanovení výše pojistného.“

Pojistné³⁵ je úplatou pojistníka za závazek pojistitele poskytnout v případě vzniku pojistné události pojistné plnění. Ačkoliv je pojistné věcí dohody účastníků smlouvy, v praxi jeho výši vždy zpravidla a v rámci pojistných podmínek, stanoví pojistitel, a to na základě matematických kalkulací opírajících se o statistické sledování vývoje pojistného rizika. Splatnost pojistného je vymezena v pojistné smlouvě.³⁶

§ 14 odst. (1)

„Pojistník a pojištěný jsou povinni pravdivě a úplně odpovědět na všechny písemné dotazy pojistitele týkající se sjednávaného soukromého pojištění. To platí i v případě, že jde o změnu soukromého pojištění. Stejnou povinnost má pojistitel vůči pojistníkovi a pojištěnému.“

§ 14 odst. (2)

„Pojistník je povinen bez zbytečného odkladu pojistiteli oznámit, že nastala pojistná událost, podat pravdivé vysvětlení o vzniku a rozsahu následků této události, předložit k tomu potřebné doklady a postupovat způsobem dohodnutým v pojistné smlouvě. Není-li pojistník současně pojištěným, má tuto povinnost

³⁵ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

³⁶ § 16 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

pojištěný; je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, má tuto povinnost oprávněná osoba.“

§ 14 odst. (3)

„S výjimkou případů stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně nemá oprávněná osoba právo na pojistné plnění, jestliže pojistnou událost způsobila úmyslně sama nebo z jejího podnětu jiná osoba.“

Předmětné ustanovení ukládá některé základní povinnosti jak pojistníkovi a pojištěnému, tak pojistiteli. V první řadě se jedná o povinnosti pojistníka a pojištěného pravdivě a úplně odpovědět na jakýkoli dotaz pojistitele, pokud je vznesen písemně a má souvislost se sjednávaným pojištěním nebo se šetřením³⁷ události. Těmito dotazy si pojistitel opatřuje podklady už pro samotné rozhodnutí, zda má být v daném případě smlouva vůbec uzavřena, tj. zejména podklady, které potvrzují, že událost, z níž má vzniknout právo na plnění, je nahodilou skutečností. Dotazy pojistitele jsou nutné rovněž pro určení výše pojistného. Porušení povinnosti odpovědět pravdivě a úplně na uvedené dotazy pojistitele může mít závažné důsledky.³⁸

§ 16 odst. (1)

„Pojistitel je povinen po oznámení události, se kterou je spojen požadavek na plnění z pojištění, bez zbytečného odkladu zahájit šetření nutné ke zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit.“

§ 16 odst. (2)

„Pojistné plnění je splatné do 15 dnů po skončení šetření podle odstavce 1. Šetření je skončeno, jakmile pojistitel sdělí jeho výsledky oprávněné osobě.“

³⁷ § 16 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

³⁸ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

§ 16 odst. (3)

„Nestanoví-li tento zákon jinak, je pojistitel povinen ukončit šetření do 3 měsíců po tom, co mu byla tato událost podle odstavce 1 oznámena. Nemůže-li ukončit šetření ve lhůtě podle věty první, je pojistitel povinen sdělit osobě, které má vzniknout nebo vzniklo právo na pojistné plnění, důvody, pro které nelze šetření ukončit, a poskytnout jí na její žádost přiměřenou zálohu. Lhůtu podle věty první lze dohodou prodloužit. Tato lhůta neběží, je-li šetření znemožněno nebo ztíženo z viny oprávněné osoby, pojistníka nebo pojištěného.“

Splatnost plnění z pojistné události je stanovena v návaznosti na to, kdy pojistitel ukončil šetření nutné ke zjištění rozsahu své povinnosti plnit. V tomto směru zákon stanoví dvě lhůty, a to kdy je pojistitel povinen zahájit šetření bez zbytečného odkladu a postupovat v něm tak, aby jej ukončil nejpozději do tří měsíců od oznámení události. Dále je pojistitel povinen vyplatit pojistné plnění do 15 dnů po skončení šetření. Stanovením těchto lhůt zákon brání pojistiteli v bezdůvodných průtazích při výplatě pojistného plnění. Jde-li o rozsáhlejší následky a složitější případy, které vyžadují delší šetření, takže pojistitel nemůže poskytnout pojistné plnění do tří měsíců od nahlášení pojistné události, musí oprávněné osobě sdělit důvody prodloužení této lhůty.

§ 17 odst. (1)

„Porušil-li při sjednávání soukromého pojištění nebo při změně pojistné smlouvy pojistník nebo pojištěný některou z povinností uvedených v tomto zákoně nebo v pojistné smlouvě a bylo-li v důsledku toho stanoveno nižší pojistné, může pojistitel pojistné plnění přiměřeně snížit, nestanoví-li tento zákon jinak.“

§ 17 odst. (2)

„Pokud mělo porušení povinností uvedených v tomto zákoně nebo v pojistné smlouvě podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejích následků anebo na zjištění nebo určení výše pojistného plnění, může pojistitel pojistné plnění snížit úměrně tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinnosti plnit, nestanoví-li tento zákon jinak.“

Jestliže pojistník nebo pojištěný poruší povinnost stanovenou zákonem nebo pojistnou smlouvou, je pojistitel oprávněn vyvodit následující důsledky:

- může snížit pojistné plnění v případě, kdy při sjednávání nebo změně pojistné smlouvy stanovil v důsledku porušení uvedených povinností nižší pojistné,
- pojistitel může snížit pojistné plnění také v případě, kdy porušení povinností pojistníkem nebo pojištěným mělo podstatný vliv na vznik pojistné události, její rozsah nebo šetření pojistitele.³⁹

§ 19 odst. (1)

„Soukromé pojištění zaniká uplynutím pojistné doby.“

Obecně platí, že kromě důvodů a podmínek zániku soukromého pojištění, které jsou upraveny v jiných částech zákona o pojistné smlouvě pojištění zaniká, stejně jako smluvní vztahy, uplynutím doby trvání pojistné smlouvy, dohodou, výpovědí nebo odstoupením.

Pojistná smlouva⁴⁰ už z definice patří mezi závazkové vztahy, které jsou zpravidla omezeny na předem stanovenou dobu. Pro soukromé pojištění⁴¹ tudíž obecně platí, že zaniká uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno v pojistné smlouvě.

§ 20

„Nestanoví-li tento zákon jinak, zaniká soukromé pojištění dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části, doručené pojistníkovi; tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc. Upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění na zánik soukromého pojištění v případě nezaplacení dlužného pojistného. Lhůtu podle věty první lze před jejím uplynutím dohodou prodloužit.“

³⁹ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

⁴⁰ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁴¹ § 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

Tento zákon přináší úpravu, která podmiňuje zánik pojištění pro neplacení pojistného tím, že pojistitel doručí pojistníkovi upomínku, která musí obsahovat: lhůtu k zaplacení pojistného; upozornění na to, že nebude-li dlužné pojistné ve stanovené lhůtě zaplaceno, pojištění zaniká.

§ 22 odst. (1)

„Je-li sjednáno soukromé pojištění s běžným pojistným, zaniká soukromé pojištění výpovědí pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období; výpověď musí být doručena alespoň 6 týdnů před uplynutím pojistného období, jinak je neplatná.“

Další právní skutečností, která vyvolává zánik soukromého pojištění, je výpověď. Jedná se o jednostranný projev vůle, buď pojistitele, nebo pojistníka, ukončit předmětný závazkový vztah.

§ 23 odst. (1)

„Zodpoví-li pojistník nebo pojištěný při sjednávání pojistné smlouvy úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně písemné dotazy pojistitele týkající se sjednávaného soukromého pojištění, má pojistitel právo od pojistné smlouvy odstoupit, jestliže při pravdivém a úplném zodpovězení dotazů by pojistnou smlouvu neuzavřel. Toto právo může pojistitel uplatnit do 2 měsíců.“

§ 23 odst. (3)

„Odstoupením od pojistné smlouvy se smlouva od počátku ruší. Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů ode dne odstoupení od pojistné smlouvy, vrátit zaplacené pojistné, od kterého se odečte to, co již ze soukromého pojištění plnil. V případě odstoupení pojistitele se od zaplaceného pojistného odečítají i náklady spojené se vznikem a správou soukromého pojištění. Pojistník nebo pojištěný, který není současně pojistníkem, popřípadě obmyšlený, je ve stejné lhůtě jako pojistitel povinen pojistiteli vrátit částku vyplaceného pojistného plnění, která přesahuje výši zaplaceného pojistného.“

V návaznosti na ustanovení § 14 odst. 1 citovaného zákona, které stanoví pojistníkovi a pojištěnému povinnost odpovědět pravdivě a úplně na písemné dotazy

pojistitele, zákon o pojistné smlouvě opravňuje pojistitele odstoupit od smlouvy v případě, že pojistník nebo pojištěný nepravdivě či neúplně zodpověděl jeho písemné dotazy, související se sjednáváním pojištěním nebo změnou pojistné smlouvy. Nerozhoduje přitom, zda informaci neodpovídající skutečnosti pojistník (pojištěný) podal úmyslně, nebo z nedbalosti. V každém případě je však důležité hledisko, že kdyby informace ze strany pojistníka (pojištěného) byla pravdivá a úplná, pojistitel by pojistnou smlouvu neuzavřel.

§ 24 odst. (1)

„Nestanoví-li zákon jinak, může pojistitel plnění z pojistné smlouvy odmítnout, jestliže

a) příčinou pojistné události byla skutečnost, o které se dozvěděl až po vzniku pojistné události a kterou nemohl zjistit při sjednávání pojištění nebo jeho změně v důsledku úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně zodpovězených písemných dotazů, a jestliže by při znalosti této skutečnosti v době uzavření pojistné smlouvy tuto smlouvu neuzavřel, nebo ji uzavřel za jiných podmínek, nebo

b) oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na plnění z pojištění vědomě nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této události zamlčí.“

Pojištění může zaniknout i v případě, kdy pojistitel⁴² odmítne poskytnout pojistné plnění z důvodů, že při uzavírání pojistné smlouvy byly pojistiteli vědomě poskytnuty nepravdivé nebo neúplné odpovědi nebo oprávněná osoba uvedla vědomě nepravdivé a hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje týkající se pojistné události zamlčela, v důsledku čehož došlo k chybnému stanovení rozsahu pojistné události a výši pojistného plnění.

⁴² § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

§ 25

„Soukromé pojištění zaniká dnem, kdy zaniklo pojistné riziko nebo pojištěná věc nebo jiná majetková hodnota, nebo dnem, kdy došlo ke smrti pojištěné fyzické osoby nebo zániku pojištěné právnické osoby bez právního nástupce, nestanoví-li tento zákon nebo pojistná smlouva jinak.“

V citovanému paragrafu je podán výčet ještě jiných důvodů zániku soukromého pojištění.⁴³ Jedná se o zánik pojistného rizika, pojištěné věci nebo jiné majetkové hodnoty, o zánik smrtí fyzické osoby nebo zánikem právnické osoby bez právního nástupce.

§ 26

„V případě vzniku pojistné události je pojistitel povinen poskytnout náhradu škody v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou, nestanoví-li tento zákon jinak.“

Škodové pojištění⁴⁴ slouží k náhradě škod, které vznikly v majetkové sféře pojištěných osob v důsledku pojistné události. Základním rysem škodového pojištění je to, že pojistitel nemůže ze škodového pojištění poskytnout pojistné plnění z pojistné události v částce vyšší, než je vzniklá a prokázaná škoda.⁴⁵

§ 27 odst. (1)

„Nebylo-li dohodnuto jinak, soukromé pojištění, které se vztahuje k majetku, zaniká dnem, kdy došlo ke změně vlastnictví nebo spoluvlastnictví tohoto majetku.“

Změna ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví majetku, ke kterému se pojištění váže, může mít různý dopad na podmínky dalšího trvání pojištění. Obecně proto se se změnou vlastnictví nebo spoluvlastnictví pojištěného majetku pojí zánik pojištění. Smluvní strany si však mohou dohodnout odlišný postup.

⁴³ § 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁴⁴ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁴⁵ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

§ 28 odst. (1)

„Není-li tímto zákonem stanoveno nebo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, je pojistné plnění pojistitele omezeno horní hranicí. Horní hranice se určí pojistnou částkou nebo limitem pojistného plnění.“

§ 28 odst. (2)

„Jde-li o soukromé pojištění majetku, jehož pojistnou hodnotu lze určit v době uzavření pojistné smlouvy, je horní hranice pojistného plnění určena pojistnou částkou. Pojistná částka se na návrh pojistníka stanoví v pojistné smlouvě tak, aby odpovídala pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy. Pojistitel je oprávněn při uzavření pojistné smlouvy přezkoumat hodnotu pojištěného majetku.“

Pojistitel má možnost omezit jak horní, tak i spodní hranici pojistného plnění. V případě pojištění věci nebo jiného majetku, jehož hodnota je ocenitelná v době sjednání pojištění, by horní hranice plnění měla odpovídat hodnotě pojištěné věci nebo majetku, vyjádřené v penězích, a to formou pojistné částky. V opačném případě se vystavuje nebezpečí důsledků, které pro něho vyplývají z přepojištění⁴⁶ nebo podpojištění.⁴⁷

§ 29

„Vztahují-li se dvě nebo více soukromých pojištění na totéž pojistné riziko pojištěné pro stejné období, vzniká množné pojištění. Množné pojištění může vzniknout jako

a) soupojištění, které vzniká uzavřením pojistné smlouvy mezi pojistníkem a více pojistiteli zastoupenými vedoucím pojistitelem, a to za jediné pojistné,

b) souběžné pojištění, jestliže souhrn pojistných částek nepřesahuje pojistnou hodnotu pojištěného majetku, nebo souhrn limitů pojistného plnění nepřesáhne skutečnou výši vzniklé škody, nebo

⁴⁶ § 40 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁴⁷ § 41 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

c) vícenásobné pojištění, jestliže souhrn pojistných částek přesahuje pojistnou hodnotu pojištěného majetku nebo souhrn limitů pojistného plnění přesáhne skutečnou výši vzniklé škody.“

Soupojištění je vyjádřením jednoho ze dvou základních způsobů dělení pojistného rizika. Pojistné riziko, které přesahuje možnosti pojistitele, může pojistitel rozdělit mezi více pojistitelů, anebo část rizika předat zajišťovně. Dohodou o soupojištění totiž bývá určen vedoucí soupojistitel, který jménem ostatních soupojistitelů uplatňuje práva a vykonává povinnosti vyplývající z takovéto pojistné smlouvy.

Souběžné pojištění vzniká mezi pojistníkem a dvěma nebo více pojistiteli, s nimiž pojistník uzavřel pojistné smlouvy týkající se téhož pojistného rizika. V souběžném pojištění plní každý z pojistitelů⁴⁸ v souladu s pojistnou smlouvou až do výše sjednané pojistné částky nebo limitu pojistného plnění.

Vícenásobné pojištění vznikne tehdy, jestliže se dvě nebo více pojištění vztahují na totéž pojistné riziko. Pojistitel, na kterého se oprávněná osoba obrátila s oznámením o vzniku pojistné události jako na prvního, je povinen poskytnout celé pojistné plnění, a to až do výše sjednané horní hranice.⁴⁹ Jednotliví pojistitelé se pak mezi sebou musí vypořádat v poměru, v jakém jsou k sobě stanovené horní hranice pojistného plnění.

§ 32 odst. (1)

„Zachraňovacími náklady se rozumí účelně vynaložené náklady, které pojistník
a) vynaložil na odvrácení vzniku bezprostředně hrozící pojistné události,
b) vynaložil na zmírnění následků již nastalé pojistné události,
c) byl povinen vynaložit z hygienických, ekologických či bezpečnostních důvodů
při odklizení poškozeného pojištěného majetku nebo jeho zbytků.“

⁴⁸ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

⁴⁹ § 28 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

§ 32 odst. (2)

„Pojistník má proti pojistiteli právo na náhradu zachraňovacích nákladů a na náhradu škody, kterou utrpěl v souvislosti s činností uvedenou v odstavci 1.“

Stěžejním zájmem je, aby byla učiněna všechna opatření nezbytná k zabránění vzniku škod, popř. ke zmírnění jejich následků nebo k zabránění dalších následných škod. Z uvedeného důvodu má pojistník nebo pojištěný, popř. jiná osoba, která vynaložila náklady na odvrácení vzniku hrozící pojistné události nebo na zmírnění jejich následků, vůči pojistiteli právo na úhradu těchto nákladů.⁵⁰

§ 33 odst. (1)

„Vzniklo-li v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, přechází výplatou plnění z pojištění toto právo na pojistitele, a to až do výše částek, které pojistitel ze soukromého pojištění oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, vyplatil.“

Škodové pojištění⁵¹, jak již bylo zmíněno, slouží k náhradě škod vzniklých v majetkové sféře pojištěných osob v důsledku pojistné události. Oprávněná osoba⁵² je povinna zabezpečit přechod těchto práv na pojistitele. V opačném případě má pojistitel buď právo pojistné plnění snížit, nebo právo na vrácení již vyplaceného pojistného plnění.

§ 37 odst. (1)

Pojistit lze věc, soubor věcí nebo jiný majetek vymezený v pojistné smlouvě.

⁵⁰ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha : Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

⁵¹ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁵² Oprávněnou osobou je osoba, které v důsledku pojistné události vznikne nárok na pojistné plnění. Oprávněnou osobou je pojištěný, pokud právní předpis nebo pojistná smlouva nestanoví jinak.

§ 37 odst. (2)

„Soukromé pojištění jiného majetku než věci nebo souboru věcí lze sjednat jako pojištění škodové nebo pojištění obnosové. Soukromé pojištění věci nebo souboru věcí lze sjednat pouze jako pojištění škodové.“

§ 37 odst. (3)

„Není-li v pojistné smlouvě stanoveno jinak, představuje pojistnou hodnotu majetku jeho obvyklá cena⁵³, kterou má majetek v době, ke které se určuje jeho hodnota.“

Majetek lze pojistit pro případ jeho poškození, zničení, ztráty, odcizení a jiných škod, které na něm vzniknou. Pojištění věci lze sjednat pouze jako pojištění škodové⁵⁴, tj. jako pojištění, jehož účelem je náhrada škody, která vznikla v souvislosti s pojistnou událostí.

§ 39 odst. (1)

„Pokud pojistník nebo oprávněná osoba zjistí po pojistné události nebo po výplatě plnění pojistitele, že se našel ztracený nebo odcizený majetek, kterého se pojistná událost týká, je povinen tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli.“

Zjistí-li se po pojistné události⁵⁵ nebo po výplatě pojistného plnění, že se ztracený nebo odcizený majetek znovu našel, vzniká pojistníkovi, resp. oprávněné osobě povinnost tuto skutečnost pojistiteli oznámit, a to bez zbytečného odkladu. Okamžikem převzetí ztraceného nebo odcizeného majetku přechází vlastnictví tohoto majetku na pojistitele, pokud nebyla v pojistné smlouvě dohodnuta jiná skutečnost.

⁵⁴ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁵⁵ § 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

§ 40 odst. (1)

„Převyšuje-li pojistná částka pojistnou hodnotu pojištěného majetku, může pojistník nebo pojistitel navrhnout, aby byla pojistná částka snížena při současném poměrném snížení pojistného pro další pojistné období, následující po této změně.“

Je-li pojistná částka vyšší než pojistná hodnota majetku, vzniká tzv. přepojištění.⁵⁶ Dojde-li k tomu, má pojistník i pojistitel právo navrhnout snížení pojistné částky za současného snížení pojistného.

§ 41

„Je-li pojistná částka v době pojistné události nižší než pojistná hodnota pojištěného majetku, sníží pojistitel pojistné plnění v poměru, v jakém je výše pojistné částky ke skutečné výši pojistné hodnoty pojištěného majetku, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.“

Nastane-li opačný případ, tj. že pojistná částka je nižší než pojistná hodnota pojištěného majetku, vzniká tzv. podpojištění. Pojistné plnění se při podpojištění poskytuje v poměru, v jakém je pojistná částka ke skutečné výši pojistné hodnoty pojištěného majetku.

V pojištění majetku, sjednávaném za účelem náhrady škody, platí zásada, že pojistná částka má odpovídat pojistné hodnotě pojištěného majetku.

§ 66 odst. (1)

„Zájemci musí být před uzavřením pojistné smlouvy oznámeny tyto informace o pojistiteli:

a) obchodní firma a právní forma pojistitele,

b) název členského státu, kde má pojistitel svoje sídlo, a tam, kde to přichází v úvahu, adresa agentury nebo pobočky pojistitele, která uzavírá pojistnou smlouvu,

⁵⁶ § 40 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

c) adresa sídla pojistitele, popřípadě agentury nebo pobočky, která uzavírá pojistnou smlouvu,

d) a jedná-li se o pojistnou smlouvu uzavíranou na dálku, také místo registrace pojistitele v obchodním nebo obdobném veřejném registru, jeho registrační číslo nebo odpovídající prostředek identifikace v takovém registru a informace o názvu a sídle orgánu odpovědného za výkon státního dozoru nad jeho činností.“

§ 66 odst. (2)

„Zájemci musí být před uzavřením pojistné smlouvy týkající se pojištění osob oznámeny tyto informace o závazku:

a) definice všech pojištění a všech opcí,

b) doba platnosti pojistné smlouvy,

c) způsoby zániku pojistné smlouvy,

d) způsoby a doba placení pojistného,

e) způsoby výpočtu a rozdělení bonusů, pokud jsou obsahem pojistné smlouvy,

f) způsob určení výše odkupného,

g) informace o výši pojistného za každé sjednané soukromé pojištění včetně doplňkového soukromého pojištění, pokud bylo požadováno,

h) v případě soukromého pojištění vázaného na investiční podíly definice podílů, na které je vázáno pojistné plnění,

i) uvedení povahy podkladových aktiv pro pojistné smlouvy vázané na investiční podíly,

j) podmínky a lhůty týkající se možnosti odstoupení od pojistné smlouvy, způsob určení možných odečítaných částek a informace o adrese, na kterou je možno odstoupení od pojistné smlouvy zaslat,

k) obecné informace o daňových právních předpisech, které se vztahují k danému soukromému pojištění,

l) způsob vyřizování stížností pojistníků, pojištěných nebo oprávněných osob, včetně možnosti obrátit se se stížností na Ministerstvo financí,

m) právo platné pro pojistnou smlouvu tam, kde strany nemají volný výběr práva platného pro pojistnou smlouvu, nebo právo, které navrhuje pojistitel v případech, kdy strany mají možnost výběru platného práva.“

§ 66 odst. (3)

„Před uzavřením pojistné smlouvy týkající se pojištění osob uzavírané na dálku musí být zájemci sděleny také informace o

a) existenci daní nebo jiných poplatků, které nejsou hrazeny pojistitelem nebo jím nejsou ukládány,

b) zvláštních poplatcích za použití prostředku komunikace na dálku,

c) minimální délce trvání pojistné smlouvy,

d) jazyku, popřípadě jazycích, ve kterých se souhlasem zájemce bude pojistitel komunikovat s pojistníkem během trvání smlouvy uzavřené na dálku a ve kterých jsou poskytovány pojistné podmínky a další informace podle tohoto ustanovení.“

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie byly upraveny některé povinnosti v případě uzavírání pojistných smluv⁵⁷ v rámci volného poskytování služeb. V tomto směru jde především o stanovení informační povinnosti pojistitele vůči zájemci a obsahu poskytovaných informací.⁵⁸

⁵⁷ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁵⁸ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

3. Charakteristika havarijního pojištění, jeho smysl a cíl

Havarijní pojištění je pojištěním škodovým⁵⁹, které slouží k náhradě škody vzniklé na základě pojistné události.

Základním smyslem havarijního pojištění je náhrada vzniklé majetkové újmy, která vznikla na vozidle v souvislosti s nahodilou skutečností blíže označenou v pojistné smlouvě. Předmětem daného pojištění je vozidlo s platným technickým průkazem. Toto pojištění vzniká na základě svobodné vůle pojistníka či pojištěného. Smluvní strany uzavírají pojistnou smlouvu⁶⁰, ve které jsou definována veškerá práva a povinnosti zúčastněných stran týkající se rozsahu pojištění. Havarijní pojištění neboli soukromé pojištění je v tomto ohledu nejméně komplikovaná oblast pojištění motorových vozidel. Předmětné pojištění tak vychází zejména z toho, co je obsaženo v pojistné smlouvě⁶¹ a všeobecných pojistných podmínkách.⁶² Klient má možnost si dobrovolně vybrat jakou smlouvu, u kterého pojistitele, v jakém rozsahu a zda-li vůbec (pojistnou smlouvu) uzavře.

Na rozdíl od pojištění za škodu způsobenou provozem motorového vozidla⁶³ havarijní pojištění kryje škody vzniklé na vozidle, jehož řidič nese odpovědnost za vznik dopravní nehody. Předmětné pojištění nemusí chránit vlastníka vozidla nejen před havárií, ale může se jeho rozsah rozšířit i na odcizení vozidla, vandalismus, živelní škody, různá připojištění (skla vozidla, střet se zvěří, právní ochrana...) a dále následky jiných událostí, které vedou ke vzniku škody na vozidle.

Za pojistnou událost se považuje nahodilá událost způsobená některým z výše uvedených pojistných nebezpečí, které způsobilo majetkovou újmu na předmětu pojištění, tedy vozidle, v době trvání pojištění. Pojištění se většinou sjednává na dobu neurčitou s pojistným obdobím 12 měsíců. V havarijním pojištění se také uplatňuje

⁵⁹ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁶⁰ Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.

⁶¹ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁶² § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

⁶³ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

system bonus-malus.⁶⁴ Jedná se o systém slev a přírážek na pojistném vzhledem ke škodnímu průběhu. Tento systém se však nevztahuje na dodatková pojištění, kterými rozumíme připojištění skel vozidla, pojištění právní ochrany, pojištění zavazadel atd.

Nedílnou součástí každé pojistné smlouvy jsou také výluky, tedy podmínky, za jakých pojistitel pojistné plnění neposkytne. Dále je pojistné plnění snižováno o tzv. spoluúčast⁶⁵, kterou se rozumí částka, kterou se pojištěný podílí na úhradě vzniklé škody. Další význam spoluúčasti spočívá v tom, že nutí pojištěné, aby předcházeli vzniku škody, řádně se starali o svůj předmět vlastnictví a vlastně drobné škody vůbec neuplatňovali.

Výše uvedené skutečnosti lze tedy shrnout konstatováním, že význam havarijního pojištění by neměl být nijak zvláště podceňován, neboť i z různých výzkumů je patrná ta skutečnost⁶⁶, že člověka spíše více mrzí to, že by se měl s majetkovou újmou vypořádat sám z vlastních zdrojů, než to, že obětuje pojistné, a tedy majetkovou újmu dále přenesse na další subjekt, tedy pojistitele. Ztráta pojistného je tedy menší újma, kterou snáz snese.

⁶⁴ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁶⁵ Spoluúčast se odečítá při každé pojistné události z pojistného plnění. Je-li výše škody nižší než výše sjednané spoluúčasti, pojistitel neposkytuje pojistné plnění.

⁶⁶ DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie*. Vydání první. Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.

4. Rozsah havarijního pojištění

Základním smyslem havarijního pojištění⁶⁷, jak již bylo zmíněno, je náhrada vzniklé majetkové újmy.⁶⁸ Tato újma vzniká buď poškozením vozidla, nebo jeho odcizením. V níže uvedených případech bych rád uvedl základní rozsah havarijního pojištění (pojistné ochrany), které si klient může dle svého výběru sjednat.

Příklady pojistné ochrany:

Allrisk

Jedná se o pojištění pro případ poškození, zničení nebo ztráty vozidla a pojištění pro případ odcizení vozidla, jeho částí a pojištěné výbavy. Tato kombinace pojistné ochrany kryje téměř všechna nastalá možná rizika.⁶⁹

Havarijní pojištění

Jedná se o pojištění pro případ poškození, zničení nebo ztráty vozidla. Není již zde kryto riziko odcizení vozidla.⁷⁰

Pojištění se vztahuje pouze na vozidlo a věci jmenovitě uvedené v pojistné smlouvě, které jsou v době sjednávání pojištění v nepoškozeném stavu. Vozidlo musí být registrováno v České republice, musí být vybaveno platným technickým průkazem a splňovat podmínky provozu na pozemních komunikacích.

Pojištění se sjednává pro případ poškození nebo zničení vozidla, jeho částí nebo standardní a doplňkové výbavy uložené ve vozidle nebo na něm přípevněné způsobené jakoukoliv událostí, zejména pak:

- a) havárií,
- b) vandalismem,
- c) neoprávněným užíváním,
- d) živelními událostmi,

⁶⁷ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁶⁸ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

⁶⁹ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁷⁰ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

e) požárem a výbuchem.

Pojištění pro případ odcizení vozidla

Jedná se o pojištění pro případ odcizení vozidla, jeho částí a pojištěné výbavy. Pojištění se vztahuje pouze na vozidlo a věci jmenovitě uvedené v pojistné smlouvě, které jsou v době sjednávání pojištění v nepoškozeném stavu. Vozidlo musí být registrováno v České republice.⁷¹

Pojištění se sjednává pro případ odcizení vozidla, jeho částí a pojištěné výbavy, pokud k odcizení došlo krádeží, loupeží nebo krádeží vloupáním.

Minikasko

Jedná se o pojištění pro případ poškození, zničení vozidla způsobené živelnými událostmi, požárem, výbuchem, střetem se zvěří a vandalismem. Vozidlo včetně standardní a doplňkové výbavy je pojištěno v provedení a vybavení, které je jmenovitě uvedeno v pojistné smlouvě.⁷²

Pojištění se sjednává pro případ poškození nebo zničení vozidla způsobené:

- a) živelnými událostmi,
- b) požárem a výbuchem,
- c) střetem se zvěří,
- d) vandalismem.

V případě střetu se zvěří je za pojistnou událost považována pouze taková událost, kdy došlo k poškození vozidla v důsledku fyzického kontaktu vozidla a zvěře na pozemní komunikaci.

Pojištění skel

Jedná se o pojištění pro případ poškození všech skel vozidla nebo čelního skla vozidla. Pojištění lze uzavřít na sklo čelního a zadního okna vozidla a skla bočních oken vozidla nebo pouze na sklo čelního okna. V pojištění skel jsou za sklo považovány i jiné

⁷¹ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁷² GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

originální výplně dodávané výrobcem, které jsou způsobem stanoveným výrobcem připevněny k vozidlu a v době sjednání pojištění jsou v nepoškozeném stavu.⁷³

Pojištění se sjednává pro případ poškození nebo zničení pojištěných skel vozidla uvedeného v pojistné smlouvě v důsledku:

- a) havárie,
- b) živelních událostí,
- c) odcizení,
- d) vandalismu.

Pojištění náhradního vozidla

Pojištění náhradního vozidla je možné sjednat pouze pro vozidlo do 3,5 t celkové hmotnosti, a to pouze jako doplňkové pojištění k některému ze základních pojištění, kterými jsou: Allrisk, Havarijní pojištění, Minikasko nebo dlouhodobé pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.⁷⁴

Pojištění se vztahuje na úhradu nákladů vynaložených pojistníkem na nájemné za náhradní vozidlo pronajaté v důsledku poškození vozidla, uvedeného v pojistné smlouvě, následkem dopravní nehody.⁷⁵

Pojištění se vztahuje na úhradu nákladů na nájem náhradního vozidla po dobu opravy vozidla, a to maximálně do výše pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě při dodržení max. denního limitu.

Pojištění zavazadel

Jedná se o pojištění zavazadel ve vozidle. Pojištění je možné sjednat pouze jako doplňkové pojištění k některým ze základních pojištění, kterými jsou: Allrisk nebo Havarijní pojištění.⁷⁶

Pojištění se vztahuje na věci osobní potřeby nebo předměty potřebné k výkonu práce, obvyklé pro daný účel cesty, které si pojištěný vzal na cestu, případně je

⁷³ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁷⁴ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

⁷⁵ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁷⁶ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

prokazatelně pořídil během cesty a jsou přepravovány v motorovém vozidle uvedeném v pojistné smlouvě. Pojištěná zavazadla musí být majetkem pojištěného nebo je pojištěný po právu užívá.

Pojištění se sjednává pro tato pojistná nebezpečí vzniklá na zavazadlech v důsledku:

- a) živelní události ve smyslu těchto pojistných podmínek, pokud událost postihla rovněž nejdříve motorové vozidlo přepravující pojištěné věci,
- b) krádeže vloupáním,
- c) poškození, zničení nebo ztráty zavazadla při dopravní nehodě.

Úrazové pojištění

Jedná se o pojištění pro případ úrazu osob přepravovaných motorovým vozidlem. Pojištění se sjednává pro případ úrazu přepravovaných osob, ke kterému dojde v době trvání pojištění v příčinné souvislosti s provozem motorového vozidla. Za úrazy vzniklé v příčinné souvislosti s provozem motorového vozidla se považují též úrazy, ke kterým dojde při nastupování a vystupování z motorového vozidla.⁷⁷

Pojištění se sjednává pro tato pojistná nebezpečí:

- a) pro případ trvalých následků způsobených úrazem,
- b) pro případ smrti způsobené úrazem,
- c) denní odškodné za dobu nezbytného léčení vyjmenovaných úrazů.

Pojištění právní ochrany

Jedná se o pojištění právní ochrany vlastníka nebo řidiče vozidla. Pojištění právní ochrany spočívá v závazku pojistitele hradit na základě pojistné smlouvy náklady pojištěného spojené s uplatněním jeho práva v rozsahu vymezeném v pojistné smlouvě a těmito pojistnými podmínkami, a poskytovat služby přímo spojené s tímto pojištěním. Pojistnou událostí je porušení právní povinnosti pojištěným nebo třetí osobou, které vyvolává potřebu chránit právní zájmy pojištěného.⁷⁸

Za pojistnou událost se považuje:

- a) faktické či údajné porušení povinností pojištěným anebo třetí osobou, které jsou stanovené právními nebo jinými předpisy,

⁷⁷ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

⁷⁸ GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

b) událost, která způsobila vznik škody a pojištěný v souvislosti s ní uplatňuje nárok na náhradu škody,

c) změna právních poměrů pojištěného, která vyvolala právní poradu.

Pojistitel poskytuje právní ochranu v následujících oblastech:

a) Občanskoprávní nároky:

– nároky pojištěného z odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, resp. z obecné odpovědnosti za škodu, jestliže pojištěný utrpí škodu na zdraví nebo na věci či jinou majetkovou škodu,

– nároky pojištěného ze závazkových právních vztahů souvisejících s opravou či smluvním odtahem vozidla.

b) Trestní právo a správní právo:

– právní zastoupení, resp. obhajoba pojištěného v trestním nebo správním řízení ve všech případech nedbalostních trestných činů a přestupků,

– zastoupení pojištěného ve správním řízení ve věci odebrání řidičského průkazu či osvědčení o technickém průkazu.

Pojistitel poskytuje pojištěnému právní ochranu ve všech oblastech, na které se vztahuje pojistná smlouva, a to až do výše pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě.

Zejména se jedná o úhradu:

a) všech odůvodněných a účelně vynaložených nákladů potřebných k uplatnění nároků pojištěného a k jeho obhajobě, tj. zejména odměny a výlohy právních zástupců ve výši stanovené platným právním předpisem o odměnách advokátů, náklady na soudní řízení všech stupňů, výdaje za soudně nařízené znalecké posudky, náklady na soudní výkon rozhodnutí, jakož i další odůvodněné náklady, které vznikly pojištěnému v souvislosti s uplatňováním jeho nároku,

b) výdajů a nákladů vzniklých protistraně v souvislosti se soudním řízením, pokud soud ve svém pravomocném rozhodnutí rozhodl tak, že náklady řízení je povinen uhradit pojištěný,

c) trestněprávních záruk (kaucí) složených za účelem vyloučení vazby, a to formou bezúročných půjček pojištěnému ve výši maximálně 100 000,- Kč.

5. Regresní právo ve vztahu k havarijnímu pojištění

Přechod práva nebo-li „regres“ je zakotvený v ustanovení § 33 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a znamená, že právo již ve stanoveném okamžiku vzniklo a ve stejném nebo menším rozsahu pouze přešlo na pojistitele⁷⁹, který má nárok na náhradu částky, kterou poskytnul ze soukromého pojištění.⁸⁰ Z právního hlediska se jedná o změnu v osobě věřitele.

Z hlediska uplatnění nároku je důležité především to, že změna v osobě věřitele nemá na běh promlčecí doby vliv. Znamená to, že promlčení, které začalo běžet, se přechodem práva na pojistitele nepřerušuje, ale běží dál tak, jako by k přechodu nedošlo. Z tohoto důvodu je nutné u přechodů práv na náhradu škody sledovat běh promlčecích dob ve vztahu k osobě, z níž toto právo na pojistitele přešlo, a to se zvýšenou opatrností.⁸¹

§ 33 odst. (1)

„Vzniklo-li v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, přechází výplatou plnění z pojištění toto právo na pojistitele, a to až do výše částek, které pojistitel ze soukromého pojištění oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, vyplatil.“

§ 33 odst. (2)

„Přešlo-li na pojistitele právo podle odstavce 1, platí při jeho uplatňování přiměřeně ustanovení § 450 občanského zákoníku.“

⁷⁹ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

⁸⁰ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁸¹ ČERVENKA, Petr. *Postihy a regresní náhrady škody v pojišťovnictví*. Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

§ 33 odst. (3)

„Na pojistitele nepřecházejí práva uvedená v odstavci 1 proti osobám, které s oprávněnou osobou, pojištěným nebo osobou, která vynaložila zachraňovací náklady, žijí ve společné domácnosti nebo které jsou na ni odkázány výživou. To však neplatí, jestliže tyto osoby způsobily pojistnou událost úmyslně.“

§ 33 odst. (4)

„Oprávněná osoba, pojištěný nebo osoba, která vynaložila zachraňovací náklady, je povinna postupovat tak, aby pojistitel mohl vůči jinému uplatnit právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, které jí v souvislosti s pojistnou událostí vzniklo.“

§ 33 odst. (5)

„Vzdala-li se oprávněná osoba, pojištěný nebo osoba, která vynaložila zachraňovací náklady, svého práva na náhradu škody nebo jiného obdobného práva nebo toto právo včas neuplatnila, anebo jinak zmařila přechod svých nároků na pojistitele, má pojistitel právo pojistné plnění snížit až do výše částek, které by jinak mohl získat, nestanoví-li tento zákon jinak.“

§ 33 odst. (6)

„Projeví-li se následky jednání uvedeného v odstavci 5 až po výplatě pojistného plnění, má pojistitel právo na vrácení vyplaceného pojistného plnění až do výše částek, které by jinak mohl získat.“

Výše citovaná ustanovení upravují společná pravidla přechodu práva na náhradu škody nebo jiného obdobného práva pro všechna škodová pojištění.⁸² V době výplaty pojistného plnění musí právo na náhradu škody trvat. Z uvedeného důvodu je tedy ve výše uvedeném odstavci č. 4 uložena pojištěnému povinnost, aby zabezpečil pojistiteli přechod práva na náhradu škody vůči tomu, kdo za vzniklou majetkovou újmu odpovídá. Tato skutečnost je samozřejmě uvedena i v pojistných podmínkách.

⁸² § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

Lhůty k uplatnění přechodu práva

Obecně závisejí lhůty přechodu práva vždy na povaze práva, které na pojistitele⁸³ přešlo. Tyto lhůty jsou zakotveny u stanovení § 100 - § 114 občanského zákoníku.⁸⁴ Pro potřeby pojistitele jsou nejdůležitější ustanovení v § 101 a v § 106 zmíněného zákona. Tedy obecně lhůta k přechodu práva je tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé, pokud není v zákoně uvedeno jinak. Jestliže půjde o náhradu škody, je lhůta dvouletá a její běh počíná dnem, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Pokud by se jednalo o úmyslně způsobenou škodu, je lhůta k přechodu práva desetiletá.

Promlčení nároku pojistitele na náhradu škody

Doba promlčení je u různých typů pohledávek rozdílná. Je potřeba podotknout, že promlčením právo nezaniká, nýbrž je oslabeno.

Pro jiné pohledávky pojistitele, kdy na pojistitele přechází právo na základě § 33 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, se pohledávka pojistiteli promlčuje na základě § 106 občanského zákoníku, tedy nejprve dva roky od doby kdy se poškozený dozví o tom, kdo za škodu odpovídá a nejpozději do tří let od vzniku škody.

Pro tzv. kasko-regres, kdy pojistitel poskytl pojištěnému ze soukromého pojištění pojistné plnění a následně uplatní nárok z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla⁸⁵ u příslušného pojistitele škodícího vozidla, se doba promlčení počítá 3 roky⁸⁶ od vzniku pojistné události.

U bezdůvodného obohacení se doba promlčení pohledávky počítá 2 roky od doby, kdy se poškozený (tedy pojistitel) dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení, a kdo za škodu odpovídá.⁸⁷

⁸³ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

⁸⁴ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

⁸⁵ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

⁸⁶ § 8 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁸⁷ § 107 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Když nabyde platební rozkaz či rozsudek právní moci, počíná běžet 10-ti letá promlčecí lhůta.

Jestliže pojistitel uzavře s dlužníkem „Dohodu o uznání dluhu“ a o splátkách dle ustanovení § 558 občanského zákoníku, pohledávka pojistitele se promlčuje až za deset let od doby, kdy dlužník neuhradí každou jednotlivou splátku.⁸⁸

V případě exekučního řízení běží 10-ti letá promlčecí lhůta, a to až do okamžiku, kdy nabyde právní moci „Exekuční příkaz“. Poté počíná běžet neomezená promlčecí lhůta.

⁸⁸ ČERVENKA, Petr. *Postihy a regresní náhrady škody v pojišťovnictví*. Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

6. Rozsah pojistného plnění z povinného ručení a při plnění z havarijního pojištění

Podle § 420 občanského zákoníku⁸⁹ každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Podle § 442 občanského zákoníku se poškozenému hradí skutečná škoda a ušlý zisk. Skutečnou škodou podle ustanovení občanského zákoníku je újma spočívající ve zmenšení majetkového stavu poškozeného a reprezentující majetkové hodnoty, které je nutno vynaložit, aby došlo k uvedení věci do předešlého stavu. Škoda se hradí v penězích⁹⁰, tedy peněžité náhrada musí proto odpovídat nákladům, kterých by bylo třeba na uvedení do původního stavu.⁹¹ Současně se podle ustanovení občanského zákoníku při určení výše škody na věci vychází z ceny v době poškození, obecná cena poškozené věci tedy představuje limit výše náhrady. Je-li poškozená věc opravitelná, je třeba při stanovení peněžité náhrady vycházet z ceny opravy potřebné k odstranění následku škodné události⁹², kterou by v době vzniku škody správně účtovala zákazníkovi v daném místě fyzická či právnická osoba oprávněná poskytovat danou službu. V případě zjištění různých cen je rozhodující cena nejnižší při zachování obvyklé kvality a doby opravy. Od takto zjištěné ceny je třeba odečíst zhodnocení poškozené věci opravou (ve srovnání se stavem bezprostředně před poškozením). Pokud by naopak věc po opravě nedosáhla ceny před poškozením, představuje škodu (kromě ceny opravy) také rozdíl mezi cenou před poškozením a po opravě. Pro úplnost je třeba poznamenat také odečtení případné ceny zbytku - vyměněných dílů.⁹³

⁸⁹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

⁹⁰ § 442 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

⁹¹ Právní úprava obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, primárně upřednostňuje náhradu majetkové újmy uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.

⁹² § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

⁹³ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

Stanovením výše majetkové újmy, způsobené poškozením vozidla se podrobně zabývá Znalecký standard č. I/2005.⁹⁴

Náhradu opotřebených dílů továrně novými zohledňuje korekce nákladu na materiál (tzv. amortizace) v případech, kdy technická hodnota skupiny⁹⁵ před poškozením byla méně než 40 %. Stanovení výše korekce nákladů na materiál se provede u jednotlivých skupin upravením nákladů na materiál koeficientem náhrady dílů. Výpočet se provede dle vztahu $KNM = KND \times CM$ (KNM – korekce nákladů na materiál, KND – koeficient náhrady dílů, CM – výchozí cena materiálu v Kč). Koeficient náhrady dílů je uvažován v hodnotě 0,3 a 0,5 dle technické hodnoty skupin vozidla.

Dle výše uvedeného se takto postupuje při náhradě skutečné škody⁹⁶, kdy poškozený uplatňuje přímý nárok proti pojistiteli škůdce dle ustanovení § 6 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, tedy mezi veřejností známého jako „povinné ručení“.⁹⁷

Naopak havarijní pojištění⁹⁸ (soukromé pojištění) je upraveno speciálním zákonem, kdy řada práv a povinností vyplývá z pojistných podmínek, které jsou součástí pojistné smlouvy. Charakter tohoto pojištění je spíše majetkový. Rozdíl mezi povinným ručením a havarijním pojištěním tedy spočívá v tom, že z povinného ručení hradí pojistitel skutečnou škodu, kdy nedochází k odpočtu korekce nákladů na materiál (viz výše) a z havarijního pojištění je hrazena cena opravy, tedy neuplatňuje se ustanovení o skutečné škodě (§ 442 a § 443 občanského zákoníku).

⁹⁴ Tento znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994. Obsahuje doporučené metodické postupy pro oceňování motorových vozidel a určení výše majetkové újmy způsobené jejich poškozením.

⁹⁵ Technická hodnota skupiny (motor bez příslušenství, spojka, příslušenství motoru, převodové ústrojí, přední náprava, řízení, zadní náprava, skříň karoserie, výbava karoserie, mimořádná výbava) je zbytek technického života skupiny k datu ocenění v porovnání se skupinou továrně novou a její prognózovou životností. Součet jednotlivých skupin je technickou hodnotou vozidla jako celku.

⁹⁶ § 442 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

⁹⁷ Nově se zavádí pojem náhrada majetkové a nemajetkové újmy namísto pojmu náhrada škody.

⁹⁸ § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

7. Základní ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, o náhradě škody

Občanský zákoník⁹⁹ v rozmezí § 420 - § 450 hovoří o způsobech a rozsahu náhrady škody, dále o odpovědnosti za způsobenou škodu. Jak již bylo zmíněno, dle ustanovení § 442 se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo, tedy ušlý zisk.¹⁰⁰ Při určení výše škody na věci se vychází, dle ustanovení § 443, z ceny věci v době poškození.

Obecná odpovědnost (§ 420 občanského zákoníku)

„Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Škoda je způsobena právníkem nebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili. Tyto osoby samy za způsobenou škodu podle občanského zákoníku neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovníprávních předpisů není tím dotčena. Odpovědnosti se zproští ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.“

Toto ustanovení hovoří o obecných podmínkách odpovědnosti za škodu. Uplatní se vždy, když nějaký jiný případ nespadá pod některé z jiných ustanovení občanského zákoníku. Škoda, resp. majetková újma je chápána v občanskoprávním pojetí jako nastalé zmenšení (úbytek) majetku poškozeného, kterou lze vyjádřit penězi¹⁰¹, tak aby došlo k uvedení věci v předešlý stav.

Podle tohoto ustanovení občanského zákoníku se posuzuje odpovědnost řidiče. Předpoklady vzniku této občanskoprávní odpovědnosti podle citovaného ustanovení jsou:

- **vznik škody (majetková újma),**
- **porušení právní povinnosti,**
- **zavinění (úmysl nebo nedbalost na straně toho, kdo škodu svým protiprávním jednáním způsobil),**

⁹⁹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁰⁰ Dle nové právní úpravy obsažené v ustanoveních § 2894 – 2971 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se opouští pojem odpovědnost a nově se přechází k pojmu „povinnost k náhradě škody“. Bude se jednat o náhradu majetkové a nemajetkové újmy.

¹⁰¹ § 442 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

- existence příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody.

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků - odpovědnost provozovatele dopravy (§ 427 občanského zákoníku)

„Fyzické a právnické osoby provozující dopravu odpovídají za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Stejně odpovídá i jiný provozovatel motorového vozidla, motorového plavidla, jakož i provozovatel letadla.“

Jedná se o zvláštní typ odpovědnosti za škodu způsobenou provozem dopravního prostředku, která se týká dvou kategorií subjektů (fyzických a právnických osob, které provozují dopravu; provozovatelů motorového vozidla, motorového plavidla či letadla). Pojem „provozovatel“ není přímo definován, ale bývá za něho považována osoba, která má právní i faktickou možnost disponovat s vozidlem.

Odpovědnost provozovatele za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků je odpovědností objektivní, bez zřetele na zavinění. To znamená, že předpoklady vzniku této odpovědnosti jsou událost vyvolaná zvláštní povahou provozu dopravního prostředku, škoda¹⁰² a příčinná souvislost mezi nimi.¹⁰³ Škoda musí mít bezprostřední vztah k provozu (dopravě), nestačí jen souvislost s tímto provozem. Toto ustanovení není ve vztahu k obecné odpovědnosti dle § 420 občanského zákoníku ustanovením speciálním, nýbrž obě skutkové podstaty stojí vedle sebe. Z tohoto důvodu se poškozený může domáhat náhrady škody jak vůči provozovateli dopravního prostředku podle § 427 občanského zákoníku, tak i proti řidiči dopravního prostředku podle § 420 občanského zákoníku.¹⁰⁴

Právní úprava vychází z myšlenky, že je spravedlivé, aby ten, kdo má z provozu dopravních prostředků užitek a prospěch, nesl zároveň riziko spojené s určitou specifickou nebezpečností tohoto provozu. Specifická nebezpečnost tohoto provozu je

¹⁰² Ve smyslu občanského práva je majetková újma (ztráta), kterou lze objektivně vyjádřit (vyčíslit) obecným ekvivalentem, tj. penězi.

¹⁰³ Vztah příčiny a následku, který musí existovat mezi protiprávním úkonem na straně jedné a škodou na straně druhé.

¹⁰⁴ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

v tom, že z něho pro okolí vyplývá zvýšené riziko, tj. časté a závažné ohrožení zdraví, života nebo majetku.

**Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků -
odpovědnost provozovatele dopravy (§ 428 občanského zákoníku)**

„Své odpovědnosti se nemůže provozovatel zprostit, jestliže škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu. Jinak se odpovědnosti zprostit, jen jestliže prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.“

Vynaložením veškerého úsilí je zde třeba rozumět všechnu objektivně možnou péči, kterou mohl provozovatel dopravy vyvinout.

8. Základní pojmy z pojišťovnictví ve vztahu k havarijnímu pojištění a ke škodám z provozu vozidla

Amortizace je snižování hodnoty věci pro její opotřebením. Tohoto označení se používá k označení stupně opotřebením nebo jiného znehodnocení z doby před vznikem škody.

Běžným pojistným je pojistné stanovené za pojistné období.

Bonus je sleva na pojistném, kterou pojistitel poskytuje za bezeškodní průběh pojištění. Za bezeškodní průběh pojištění se považuje doba nepřerušeno trvání pojištění, během níž nedošlo k pojistné události, za kterou pojistitel poskytl z pojištění pojistné plnění.

Cena je peněžní částka – sjednaná při nákupu a prodeji zboží, a dále zjištěná podle zákona o oceňování majetku k jiným účelům než k prodeji.

Cena časová je cena, kterou měla věc bezprostředně před pojistnou událostí; stanoví se z nové ceny věci, přičemž se přihlíží ke stupni opotřebením nebo jiného znehodnocení anebo k zhodnocení věci, k němuž došlo její opravou, modernizací nebo jiným způsobem.

Konec pojistného období připadá na den, který předchází dni, který se svým označením shoduje s dnem počátku pojištění, není-li takový den v daném měsíci, připadne konec pojistného období na jeho poslední den.

Krádeží se rozumí zmocnění se cizí věci s úmyslem nakládat s ní jako s věcí vlastní, při kterém pachatel prokazatelně překonal překážky nebo opatření chránící pojištěnou věc před odcizením.

Krupobitím se rozumí jev, kdy kousky ledu vzniklé kondenzací atmosférické vlhkosti dopadají na pojištěnou věc a způsobí její poškození nebo zničení.

Leasing představuje finanční službu poskytovanou na základě smlouvy, podle níž jedna strana s podnikatelským záměrem a za úplaty (leasingová společnost) poskytne druhé straně (leasingový nájemce) jím vybrané vozidlo do užívání. Podle účelu a podmínek se rozlišuje leasing finanční, operativní, zpětný.

Lhůta k uplatnění práva je doba, ve které musí být právo vykonáno nebo uplatněno, nemají-li nastat právní následky jeho promlčení nebo nemá-li právo zaniknout (prekluze).

Nahodilá skutečnost je skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku.

Nedbalost je:

Jednání nebo opomenutí, při kterém musel být vznik škody předpokládán nebo očekáván a pojistník nebo pojištěný věděl či mohl a měl vědět, že při takovém jednání nebo opomenutí škoda nastane:

- znalost vadnosti nebo škodlivosti vyrobeného nebo dodaného zboží či provedené práce nebo vykonávané činnosti nebo jednání,
- lhostejnost k výsledku jednání nebo k výsledku činnosti,
- vědomé porušení právního předpisu.

Nová cena je cena, za kterou lze v daném místě v tuzemsku a v daném čase věc stejnou nebo srovnatelnou znovu pořídit jako věc stejnou nebo novou, stejného druhu a účelu.

Obvyklá cena je cena, která by byla dosažena při prodeji stejné, popř. obdobné věci v obvyklém obchodním styku v daném čase a na daném místě v tuzemsku. Přitom se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby.

Oprávněná osoba je osoba, které v důsledku pojistné události vznikne nárok na pojistné plnění. Oprávněnou osobou je pojištěný, pokud právní předpis nebo pojistná smlouva nestanoví jinak.

Osobou blízkou (§ 116 občanského zákoníku) je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel/ka; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

Podpojištění je pojištění majetku sjednané na pojistnou částku, která je nižší, než je hodnota pojištěné věci, rozhodná pro stanovení výše pojistného (dojde tak ke stanovení nižšího pojistného). Pojistitel v takovém případě sníží pojistné plnění v poměru, v jakém je pojistná částka ke skutečné výši pojistné hodnoty pojištěného majetku.

Pojistkou je potvrzení pojistitele o uzavření pojistné smlouvy.

Pojistná doba je doba, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno. Je vždy uvedena v pojistné smlouvě.

Pojistník je osoba, která uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu.

Pojistné je úplata za pojištění.

Pojistné období je časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí pojistné.

Pojistné podmínky obsahují zejména vymezení podmínek vzniku, trvání a zániku pojištění, vymezení pojistné události, stanovení podmínek, za kterých nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění (výluky z pojištění), způsob určení rozsahu pojistného plnění a jeho splatnost. Jsou vždy součástí pojistné smlouvy nebo mohou být uvedeny přímo v ní.

Pojistnou dobou je doba, na kterou bylo pojištění sjednáno.

Pojistnou smlouvou je smlouva o finančních službách, ve které se pojistitel zejména zavazuje v případě vzniku pojistné události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.

Pojistnou událostí je nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě, se kterou je spojena povinnost pojistitele plnit.

Pojistným nebezpečím je možná příčina vzniku pojistné události.

Pojistným obdobím je jeden rok (12 kalendářních měsíců). První pojistné období začíná běžet v den uvedený v pojistné smlouvě jako počátek pojištění, následná pojistná období pak začínají běžet v den, jehož označení se shoduje s dnem počátku pojištění.

Pojistným rizikem je míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím.

Pojistným zájmem je oprávněná potřeba ochrany před následky nahodilé skutečnosti vyvolané pojistným nebezpečím.

Pojištěním obnosovým je pojištění, jehož účelem je získání obnosu, tj. dohodnuté finanční částky v důsledku pojistné události ve výši, která je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody.

Pojištěním škodovým je pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události.

Pojištěným je osoba, na jejíž život, zdraví, majetek nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se pojištění vztahuje.

Povodní se rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodního toku či vodní nádrže, které způsobí zaplavení větších či menších ploch vylitou vodou.

Požárem se rozumí oheň vzniklý mimo určené ohniště nebo oheň, který ohniště opustil a vlastní silou se rozšířil, popřípadě byl pachatelem založen nebo rozšířen.

Prekluze je zánik práva, které nebylo uplatněno ve stanovené lhůtě (nárok se prekluduje). Dochází k němu jen v případech výslovně uvedených v zákoně. Po uplynutí zákonem stanovené prekluzivní lhůty nárok zaniká, jakoby nikdy - od počátku neexistoval. Prekludovaný nárok nemůže soud oprávněné osobě přiznat.

Promlčení spočívá v tom, že právo nebylo vykonáno, to jest uplatněno v zákonem stanovené lhůtě (§ 101 až § 110 občanského zákoníku). Právo nezaniká, ale je oslabeno možností povinného namítnout promlčení nároku oprávněného. Namítne-li povinná osoba promlčení, nelze se tohoto práva již dovolat, neboť soud musí k její námitce přihlídnout. Povinná osoba však promlčený nárok může dobrovolně splnit, aniž by tím porušila zákon.

Přepojištění je pojištění majetku dohodnuté na vyšší hodnotu, než je jeho pojistná hodnota. Podle občanského zákoníku je takové pojištění zbytečné, protože není možné získat v majetkovém pojištění větší náhradu škody, než je hodnota pojištěné věci.

Příčinná souvislost je vztah příčiny a následku, který musí existovat mezi protiprávním úkonem na straně jedné a škodou na straně druhé. Je objektivním a nezbytným předpokladem vzniku každé odpovědnosti za škodu v občanském právu.

Regres je uplatnění nároku pojistitele proti tomu, kdo za škodu odpovídá. Právo přechází na pojistitele dle § 33 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, až do výše vyplaceného plnění.

Skutečná škoda je majetková újma vyjádřitelná v penězích, která spočívá v důsledku škodní události ve zničení, ztrátě, zmenšení, snížení či jiném znehodnocení již existujícího majetku poškozeného; znamená tedy zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodní událostí.

Spoluúčast je smluvně stanovená částka, kterou se pojištěný sám podílí na každém pojistném plnění.

Škoda ve smyslu občanského práva je majetková újma (ztráta), kterou lze objektivně vyjádřit (vyčíslit) obecným ekvivalentem, tj. penězi.

Škodní událostí je skutečnost, ze které vznikla škoda, která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.

Vandalismem (zaviněným jednáním cizí osoby) se rozumí poškození nebo zničení parkujícího vozidla prokazatelně úmyslným jednáním třetí osoby; vandalismem však nejsou případy škod, ke kterým došlo na parkovišti chybou řidičů (nesprávné otáčení, couvání, atd.), škody na vozidle vzniklé v důsledku vloupání do vozidla, ani škody k nimž došlo po odcizení vozidla.

Vinkulace je vázání pojistného plnění ve prospěch banky, která poskytla pojištěnému úvěr, nebo ve prospěch leasingové společnosti.

Vlastnické právo je právo vlastníka předmět svého vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a užitky a nakládat s ním. Vlastnictví věci lze nabýt kupní, darovací nebo jinou smlouvou, děděním, rozhodnutím státního orgánu nebo na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

Vozidlem se rozumí silniční vozidlo druhu motocykl, tříkolka nebo čtyřkolka, osobní automobil, autobus, nákladní automobil, speciální automobil, tahač, přípojné vozidlo, traktor, pracovní stroj samojízdný, pracovní stroj přípojný a jednonápravový traktor s přívěsem.

Výbuchem se rozumí náhlý ničivý účinek tlakové síly spočívající v rozpínavosti plynů nebo par (velmi rychlá chemická reakce nestabilní soustavy). Výbuchem není reakce ve spalovacím prostoru motoru.

Záplavou se rozumí zaplavení ploch vzdušnou hladinou spodní vody, vodou z atmosférických srážek po dlouhotrvajících deštích, po průtržích mračen nebo za prudkého tání nadměrného množství sněhu a zaplavení ploch vodou z prasklého vodovodního potrubí.

Zřícením skal, pádem kamení, sesuvem půdy nebo zemin se rozumí nahodilý pohyb této hmoty a to i tehdy, dojde-li k němu v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem.

Zvěří se rozumí ty populace volně žijících živočichů, které za zvěř označují platné právní předpisy upravující myslivost na území České republiky. Za zvěř se nepovažují domácí ani hospodářská zvířata.

Živelní událostí se rozumí poškození nebo zničení vozidla nahodilým náhlým působením následujících přírodních fyzikálních sil: krupobití, povodeň, sesuv nebo zřícení laviny, úder blesku, vichřice, záplava, zřícení skal, pád kamení a sesuv půdy nebo zeminy.

9. Obecná ustanovení o škodě vzniklé při provozu dopravních prostředků

I když občanský zákoník¹⁰⁵ ve svých ustanoveních nevysvětluje pojem „provoz dopravního prostředku“, ustálená judikatura Nejvyššího soudu České republiky uvádí:¹⁰⁶

„Motorové vozidlo je v provozu nejen tehdy, když se pohybuje, ale i tehdy, když sice stojí, ale v chodu je jeho motor. Provozem motorového vozidla je i příprava k jízdě a bezprostřední výkony po ukončení jízdy, jakož i výkony potřebné na udržování vozidla. Už samo uvedení motoru do chodu patří k provozu motorového vozidla bez ohledu na to, zda se vozidlo uvede do pohybu anebo ne, zda se to stalo na cestě případně na jiném prostranství přístupném veřejnosti anebo ještě v garáži, a zda motor uvedl do chodu sám provozovatel nebo jeho pracovník.“

Pro účely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je provozovatelem vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem.¹⁰⁷

Provozovatelem dopravního prostředku (vozidla) ve smyslu ustanovení občanského zákoníku¹⁰⁸ je ten, kdo má trvalejší právní a faktickou možnost s dopravním prostředkem nakládat, tj. užívat jej, disponovat s ním, starat se o jeho provoz včetně oprav a údržby, platit výdaje spojené s jeho provozem, jako jsou pohonné hmoty, opravy, pojistné atd., tedy ta právnická či fyzická osoba, která má vozidlo ve svém vlastnictví, případně spoluvlastnictví, nebo jej oprávněně užívá.¹⁰⁹

Provozovatel se své odpovědnosti nemůže zprostit v tom případě, jestliže byla škoda způsobena okolnostmi, které mají svůj původ v provozu. Odpovědnost provozovatele, byť jinak přísná, není však neomezená. Občanský zákoník umožňuje provozovateli, aby

¹⁰⁵ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁰⁶ Judikatura Nejvyššího soudu České republiky vedená pod č. j. R 9/1972.

¹⁰⁷ §2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹⁰⁸ ASPI, komentář k § 427 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁰⁹ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

se v určitém případě své odpovědnosti zprostil (liberoval).¹¹⁰ Vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat, je nutno posuzovat z hledisek objektivních. Vynaložením veškerého úsilí je tak třeba rozumět všechnu objektivní možnou péči, kterou mohl ten, kdo provozuje dopravní prostředek, vyvinout. Je přirozené, že důkazní břemeno ohledně liberačních důvodů¹¹¹ je zcela na straně provozovatele vozidla.¹¹²

S ohledem na dosavadní výklad nutno shrnout, že provozovatel se nemůže zprostit odpovědnosti, jestliže škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu vozidla, tj.:

- a) ze selhání nebo nedostatku činnosti lidského organismu osoby činné v provozu - bude se jednat např. o náhlou mdlobu nebo kolaps (smrt) řidiče, což nezbavuje provozovatele vozidla odpovědnosti za škodu, ke které v důsledku toho došlo,
- b) ze selhání nebo nedostatku činnosti provozních zařízení vozidla - takové selhání bude obvykle spočívat např. v zastavení funkce brzd,
- c) ze stavu vozidla nebo jeho součástí - rozumí se tím stav vadný, tedy odchylný od stavu normálního, přičemž vada může být i neznatelná (skrytá), jako je kaz materiálu a může spočívat v nedostatečné údržbě, přestárlosti zařízení vozidla atd.

Ve výjimečných zákonem stanovených případech (§ 430 občanského zákoníku) odpovídá místo provozovatele jiná osoba:

- a) *„Místo provozovatele odpovídá ten, kdo použije dopravního prostředku bez vědomí nebo proti vůli provozovatele. Provozovatel odpovídá společně s ním, jestliže takové užití dopravního prostředku svou nedbalostí umožnil.“*
- b) *„Je-li dopravní prostředek v opravě, odpovídá po dobu opravy provozovatel podniku, v němž se oprava provádí, a to stejně jako provozovatel dopravního prostředku.“*

¹¹⁰ § 428 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹¹¹ § 427 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹¹² Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Tato zvláštní odpovědnost přichází v úvahu v případě, že věc byla převzata k plnění závazku. Jde o odpovědnost objektivní, kdy rozhoduje, že k poškození, ztrátě či zničení došlo. Odpovědným subjektem je ten, kdo věc převzal.

Střet provozů (§ 431 občanského zákoníku)

„Střetnou-li se provozu dvou nebo více provozovatelů a jde-li o vypořádání mezi těmito provozovateli, odpovídají podle účasti na způsobení vzniklé škody.“

Došlo-li v důsledku střetu provozů ke škodě provozovatelů samotných, vypořádají se mezi sebou podle účasti na způsobení vzniklé škody. Vypořádání závislé na této účasti předpokládá zhodnocení všech skutkových okolností, které byly hlavní příčinou vzniklé škody.¹¹³

Střetem provozů dopravních prostředků je míněno nejen přímé střetnutí se (srážka) vozidel, ale i vzájemné působení dvou provozů na sebe, i když ke střetu vozidel nedošlo, dále může jít i o náraz jedoucího vozidla do odstaveného vozidla, na překážku atd.

Za škodu, která vznikla při střetu provozů jiným osobám než provozovatelům těchto provozů, odpovídají provozovatelé bez zřetele na zavinění a jejich odpovědnost je solidární (společná a nerozdílná).¹¹⁴

Solidární odpovědnost (§ 438 občanského zákoníku)

„Způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně.“

Byla-li jedna a táž škoda způsobena více škůdci (není rozhodné, zda škůdce tvoří jen fyzické či jen právnické osoby anebo fyzické a právnické osoby společně), odpovídají za ni společně. Toto ustanovení upravuje postavení škůdců vůči poškozenému, který se tak nemusí domáhat náhrady na jednotlivých škůdcích zvlášť podle jejich podílů na vzniklé škodě. Solidární odpovědnost je tedy charakterizována tím, že poškozený může

¹¹³ BERAN, Tomáš. *Dopravní nehody: právní rádce pro každého řidiče*. Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2007, 171 s. Rady a tipy pro řidiče (Computer Press), 10. ISBN 978-80-251-1791-0.

¹¹⁴ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

žádat na kterémkoliv škůdci, aby mu nahradil celou škodu. Škůdce, který škodu uhradil, se pak vypořádá s ostatními škůdci podle účasti na vzniklé škodě.

Zavinění poškozeného (§ 441)

„Byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám.“

Byla-li škoda způsobena též zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně, jestliže byla způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám.¹¹⁵ Předpokladem toho, aby poškozený nesl škodu poměrně anebo výlučně sám, je to, že jeho jednáním je naplněn předpoklad odpovědnosti podle § 420 občanského zákoníku. Zejména je potřebné, aby na straně poškozeného došlo k zavinění, které je v příčinné souvislosti¹¹⁶ se vznikem škody.¹¹⁷

V souladu s obecnou preventivní povinností¹¹⁸ je třeba, aby v případě vzniku škody byla vzata v úvahu skutečnost, kdy je tato škoda výsledkem jednání nejen škůdce, ale i samotného poškozeného. Jestliže je každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku, na přírodě a životním prostředí, platí to i ve vztahu ke škodě vzniklé na jeho zdraví či majetku. Na straně poškozeného se přitom může jednat o výlučné zavinění, kdy poškozený nese škodu sám - v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla přichází v úvahu tato situace jen výjimečně, a to tehdy, kdy sice škoda byla vyvolána zvláštní povahou provozu, ale nebyla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu.¹¹⁹ Jestliže byť jen jednou z příčin vzniku škody byla okolnost, mající původ v provozu dopravního prostředku, nepřichází úplné zproštění se odpovědnosti škůdce v úvahu, a to ani při výlučném zavinění poškozeného.¹²⁰

¹¹⁵ § 441 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹¹⁶ Vztah příčiny a následku, který musí existovat mezi protiprávním úkonem na straně jedné a škodou na straně druhé.

¹¹⁷ Ve smyslu občanského práva je majetková újma (ztráta), kterou lze objektivně vyjádřit (vyčíslit) obecným ekvivalentem, tj. penězi.

¹¹⁸ § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹¹⁹ § 428 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹²⁰ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

V naprosté většině případů však půjde na straně poškozeného o zavinění poměrné, kdy poškozený si ponese škodu ve své majetkové sféře poměrně. Tzn., že ji bude snášet i on podle své účasti na způsobení škody. Není rozhodné, jestli zaviněné protiprávní jednání poškozeného spolupůsobilo již při vzniku škody anebo až při zvětšení jejího rozsahu.

Předpokladem toho, aby poškozený nesl škodu poměrně anebo sám, je to, že jeho jednáním jsou splněny předpoklady odpovědnosti, které vyplývají z § 420 občanského zákoníku. Zejména je třeba, aby na straně poškozeného došlo k zavinění, a aby to bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, např. při nepřipoutání se za jízdy poškozený poruší příslušná ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.¹²¹

Obecné předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu

- škoda

Pojem škoda je uváděn jako újma v majetkové sféře poškozeného, přitom majetková újma může existovat jen tehdy, lze-li ji objektivně vyjádřit penězi.¹²² Nemajetkové újmy zásadně povahu škody nemají, některé však tvoří součást náhrady škody na základě výslovného ustanovení zákona.¹²³

- příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody

Příčinou je každá skutečnost, bez níž by škodlivý následek nenastal. Nejčastěji bude příčinou buď protiprávní úkon nebo určitým způsobem kvalifikovaná škodná událost, v našem případě zejména škodní událost¹²⁴ způsobená provozem vozidla.¹²⁵

- porušení právní povinnosti (protiprávní stav)

¹²¹ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

¹²² § 442 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹²³ § 444 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹²⁴ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha : Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

¹²⁵ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Úkon je kvalifikován jako protiprávní, pokud došlo k porušení právní povinnosti, která je příslušnému subjektu uložena. Tato právní povinnost může vyplývat přímo z právních předpisů¹²⁶, ze smlouvy nebo z jiných právních skutečností. Rozpor úkonu s právními předpisy je dán nejen tam, kde tento úkon přímo právní předpisy porušuje, ale i tam, kde právní předpisy obchází. Ve velké většině případů odpovědnosti za škodu z provozu vozidla jde o souběh odpovědnosti subjektivní a objektivní s tím, že odpovědnost objektivní má dominantní postavení.¹²⁷

¹²⁶ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹²⁷ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

10. Obecná charakteristika dopravních nehod

Podle zákona o provozu na pozemních komunikacích¹²⁸ je silniční dopravní nehoda událost v provozu na pozemních komunikacích, např. havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla. Především je ale silniční nehoda též i fyzikální děj, který je souhrnem několika příčin a podmínek. Silniční nehoda se tak stává zdrojem mnoha informací. Analýza silničních nehod se zabývá sběrem a vyhodnocováním těchto informací, kdy tyto informace jsou důležité k přesnému určení nejen příčiny silniční nehody, ale také průběhu a následku nehody.¹²⁹

Silniční dopravní nehodu lze charakterizovat ve většině případů jako nezamýšlenou a též i nepředvídatelnou událost v silničním provozu na veřejných komunikacích, způsobenou dopravními prostředky a chodci, která má za následek škody na životech, zdraví osob nebo na majetku, anebo vznik obecného ohrožení. Z hlediska charakteru dopravní nehody dělíme na:¹³⁰

- srážky – jde o střet dvou nebo více účastníků silničního provozu, z nichž alespoň jeden se pohyboval ve vozidle, může jít o srážky (čelní, boční a náraz zezadu), náraz dopravního prostředku na pevnou překážku, střet dopravního prostředku s chodcem nebo se zvířetem,
- havárie – na dopravní nehodě má účast pouze jediné silniční vozidlo, např. převrácení vozidla,
- jiné nehody – které nelze zařadit do kategorie srážek nebo havárií, např. vypadnutí z jedoucího vozidla, úrazy ve vozidlech při náhlém brzdění apod.

¹²⁸ § 47 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹²⁹ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fňgovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

¹³⁰ PORADA, Viktor. *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. Praha: Linde, 2000, 378 s. Vysokoškolské právnícké učebnice. ISBN 80-720-1212-6.

Základní atributy silniční nehody

Nepředvídatelnost (neočekávanost), ale zpravidla předvídatelnost nehody, tj. moment překvapení. Silniční nehody jsou tedy události neočekávané, náhlé, u kterých však vzhledem k jednání účastníka silničního provozu lze očekávat, že k nim dojde. Takový vznik nehody s sebou zákonitě přináší i moment překvapení pro účastníky nehody, který je závislý ve velké míře na psychických dispozicích osoby, zdravotním stavu, praxi v řízení motorových vozidel, ale také na stupni předvídatelnosti nehody. Tyto prvky jsou pro Policii České republiky, která nehodu vyšetřuje, velmi důležité, protože se od nich odvíjí schopnost účastníka nehody, svědka nebo poškozeného reprodukovat událost.¹³¹

Událost v silničním provozu – za silniční dopravní nehodu lze událost považovat pouze tehdy, dojde-li k ní na místech, kde platí v celém rozsahu pravidla silničního provozu, tedy na dálnicích, silnicích, místních a účelových komunikacích. Silniční dopravní nehodou není událost, k níž došlo na poli, v lese, na zahradě, v tovární hale apod. Tyto případy jsou řešeny podle jiných právních předpisů, nejčastěji podle vyhlášky o bezpečnosti práce, a proto je vyšetřují jiné orgány než orgány dopravní policie.

Způsobení škody na životě, zdraví osoby nebo na majetku, tedy vznik škody je třetím pojmovým znakem každé silniční nehody. Škodou se v tomto smyslu míní reálná, přímá škoda vzniklá v příčinné souvislosti s provozem vozidla. Pokud v příčinné souvislosti se silniční nehodou vznikne obecné nebezpečí, lze takové jednání účastníka silničního provozu kvalifikovat jako trestný čin ohrožení, u kterého není podmínkou vznik následku.¹³²

¹³¹ PORADA, Viktor. *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. Praha : Linde, 2000, 378 s. Vysokoškolské právnícké učebnice. ISBN 80-720-1212-6.

¹³² OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fingovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

Příčiny silniční nehody

Na příčiny silničních dopravních nehod můžeme nahlížet z mnoha hledisek. Níže je uveden výčet několika skupin:

- „na základě dlouhodobého statistického sledování lze konstatovat, že z celkového počtu dopravních nehod zavíní lidský faktor přes 90 % všech dopravních nehod.
- *technický stav silničního motorového vozidla se podílí na všech nehodách pouze v 1 %. Jedná se především o poruchy různých funkcí vozidla jako je porucha brzdové soustavy, porucha řízení atd.,*
- *dopravní infrastruktura je jako příčina nehody ještě nižší a to méně než 0,5 %. Jedná se zejména o šířkové, směrové a výškové parametry, šířky jízdních pruhů, poloměry směrových oblouků, příčné a podélné sklony, rozhledové vzdálenosti, výtluky, podélné a příčné nerovnosti, stav a správnost dopravního značení, stav svodidel, zeleň a objekty v okolí pozemní komunikace,*
- *vliv prostředí (špatná viditelnost, déšť, náledí, kroupy),*
- *jiné.*“¹³³

Jako hlavní příčiny dopravní nehody podle sledovaných a vydávaných celostátních statistických přehledů jsou uváděny níže uvedené:

- *„nepřiměřená rychlost – nejčastěji je zastoupeno nepřizpůsobení rychlosti vozidla stavu a povrchu vozovky, tj. mokrý povrch, sníh, námraza, náledí. Dále následuje nepřizpůsobení rychlosti vozidla dopravně-technickému stavu vozovky, tj. zatáčka, křižovatka, příčný sklon. Nepřizpůsobení rychlosti vozidla viditelnosti, tj. mlha, déšť, sněžení, jízda na potkávací světla v noci anebo v čase snížené viditelnosti apod.,*
- *nesprávné předjíždění – nejčastěji jsou zastoupeny nehody zaviněné předjížděním vlevo vozidla, které odbočuje vlevo, předjíždění bez dostatečného bočního odstupu, ohrožení protijedoucího vozidla, předjíždění bez dostatečného rozhledu, předjíždění vpravo atd.,*

¹³³ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fingoovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

- *nedání přednosti v jízdě – ze statistických zpracování vyplývá, že pořadí podle počtu u tohoto druhu dopravních nehod je: nerespektování značky „dej přednost“, nedání přednosti na komunikaci, nedání přednosti při předjíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého, nerespektování dopravní značky „STOP“, nedání přednosti vozidlu přijíždějícímu zprava atd.,*
- *nesprávný způsob jízdy – převládají nehody zaviněné v důsledku nedodržení bezpečné vzdálenosti, nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla, nesprávné otáčení anebo couvání, jízda po nesprávné straně komunikace atd.,*
- *technická závada vozidla zaviněná řidičem – jedná se většinou o nesprávné uložení nákladu, uvolnění kola atd.* ¹³⁴

Střety vozidel

Při analýze střetu bývá hlavním úkolem znalce zjišťování směru pohybu a velikosti nárazových rychlostí jednotlivých vozidel a účastníků a dále jejich vzájemné postavení při střetu vůči sobě a vůči vozovce (určení místa střetu).¹³⁵

Z pouhých konečných poloh vozidel a z jejich poškození nelze tak s přesností určit střetovou polohu v šířce vozovky. Proto je mimořádně důležité dokonale dokumentovat na místě stopy brzdění před střetem, stopy vedoucí z místa střetu do konečných poloh, dřecí a rycí stopy, stopy kapalin z místa střetu do konečné polohy apod. Výpočtem pak lze stanovit rychlostní poměry.

Při analýze střetu bývá hlavním úkolem znalce zjišťování směru pohybu a velikosti nárazových rychlostí jednotlivých vozidel a účastníků a dále jejich vzájemné postavení při střetu vůči sobě a vůči vozovce (určení místa střetu).¹³⁶

¹³⁴ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fňgovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

¹³⁵ ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu*. ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

¹³⁶ ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu*. ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

Typy střetů

Případ, kdy setrvačná síla směřuje do bodu rázu (a tedy naopak rázová síla směřuje do těžiště tělesa), se nazývá střetem centrickým, ostatní případy, kdy vznikne rotace, jsou střety excentrickými. Dále jsou rozlišovány střety přímé a šikmé, přímým rozumíme takový střet, kdy rychlosti před střetem jsou vzájemně rovnoběžné, pokud nejsou rovnoběžné, jedná se o střet šikmý. Pokud vozidlo narazí do přídě nebo zádi druhého vozidla, jedná se o střet čelní (přímý nebo šikmý, centrický nebo excentrický), ostatní nazýváme střety bočními.¹³⁷

„Během první fáze střetu nastává deformace těles až do jejich největšího zdeformování (deformační fáze střetu). Potom nastane částečné až úplné vrácení tvaru (restituční fáze střetu), které závisí na rozsahu deformace a materiálu, z něhož jsou tělesa v deformované části zhotovena. Pokud bude materiál zcela pružný, elastický, hovoříme o pružném rázu, deformační práce zde bude nulová. Pokud by tělesa byla naopak zhotovena z materiálu, který nemá žádnou pružnost, potom by se veškerá kinetická energie spotřebovala na deformace, hovoříme pak o rázu nepružném (plastickém). Mezi těmito dvěma krajnostmi se pohybuje převážná většina všech reálných těles, včetně vozidel (ráz polopružný). Tedy deformace, které vidíme po nehodě nebo na fotodokumentaci, byly v okamžiku nárazu ještě hlubší. Jen síla odrazu byla slabá, tedy rychlost odrazu byla nízká v poměru k rychlosti nárazu, tudíž byla nízká hodnota koeficientu k , a proto ráz byl téměř úplně plastický.“¹³⁸

¹³⁷ PORADA, Viktor. *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. Praha : Linde, 2000, 378 s. Vysokoškolské právnícké učebnice. ISBN 80-720-1212-6.

¹³⁸ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fingovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

11. Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

V souladu s ustanovením § 3 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, je povinnost uzavřít pojistnou smlouvu¹³⁹ uložena vlastníkově tuzemského vozidla nebo řidiči cizozemského vozidla, jehož provoz¹⁴⁰ na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci je podmíněn existencí platného pojištění odpovědnosti.¹⁴¹ Povinnost mít uzavřené pojištění odpovědnosti dle citovaného zákona musí být splněna i v případě ponechání vozidla na pozemní komunikaci.

Ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 citovaného zákona, na dálnici, silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci lze provozovat vozidlo¹⁴² jen za trvání pojištění odpovědnosti vzniklého na základě pojistné smlouvy. Po novelizaci od 1. června 2008 se nově stanovilo, že povinnost odpovědnosti musí být splněna i v případě ponechání vozidla na těchto pozemních komunikacích. Na rozdíl od stavu před 1. červnem 2008 tak lze na dálnici, silnici a místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci ponechat vozidlo, jak je definováno v ustanovení § 2 písm. a) citovaného zákona, jen za existence pojištění odpovědnosti vztahujícího se k takovému vozidlu. Bez pojištění odpovědnosti tak od uvedeného data nemůže být na uvedených pozemních komunikacích vozidlo zaparkováno ani na místě označeném příslušnou dopravní značkou jako parkoviště.

Výše uvedenými pojmy, kterými jsou dálnice, silnice, místní komunikace a účelová komunikace rozumíme následující:

- dálnice je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úroňových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy,

¹³⁹ BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

¹⁴⁰ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹⁴¹ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

¹⁴² Podle § 3 zákona č. 56/2001 Sb. se silniční vozidla rozdělují na jednotlivé druhy a kategorie (motocykly, osobní automobily, autobusy, nákladní automobily, speciální vozidla, přípojná vozidla, ostatní silniční vozidla).

- silnice je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci,
- místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce,
- účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.¹⁴³

Vedle práva pojištěného podle § 6 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, se pojištěnému ukládají i určité povinnosti. Tak především v zájmu řádného plnění povinností pojistitele se ukládá pojištěnému, tedy osobě, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě, bez zbytečného odkladu písemně oznámit pojistiteli, který uzavřel s pojistníkem pojistnou smlouvu vztahující se k vozidlu, jehož provozem byla způsobena škoda, vznik škodné události a její skutkový stav.

Uvést je třeba především:

- **dobu a místo škodné události (dopravní nehody),**
- **údaje o pojištění,**
- **údaje o vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena,**
- **údaje o poškozeném,**
- **údaje o poškozeném vozidle a rozsahu způsobené škody,**
- **název a sídlo pojistitele,**
- **popis vzniku a průběhu škodné události,**
- **číslo pojistné smlouvy a údaje o platnosti pojištění,**
- **název a sídlo orgánu Policie České republiky, který provádí šetření škodné události, byla-li dopravní nehoda Policií ČR šetřena.**

¹⁴³ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha : Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

Další vymezení povinností účastníka provozu na pozemních komunikacích je obsaženo v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Zde bych rád uvedl ty nejdůležitější:

§ 2

„Pro účely tohoto zákona

a) účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,

b) provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem,

d) řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové vozidlo nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,

l) nesmět ohrozit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,

m) nesmět omezit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nebylo nijak překáženo.“

Jedná se o vymezení základních pojmů citovaného zákona.

§ 3 odst. (3)

„Řídit motorové vozidlo může pouze

a) osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81, nebo

b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla.“

Tímto ustanovením se stanovily další podmínky k řízení motorových vozidel.

§ 4

„Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu

a dopravně technickému stavu komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu.“

Schopnosti, kterým musí účastník provozu na pozemních komunikacích přizpůsobit své chování, ovlivňují zkušenosti z účasti v provozu na pozemních komunikacích, délka praxe v řízení vozidla, tělesná a duševní schopnost, okamžitý zdravotní stav, věk atd.

Stavebním stavem dálnice, silnice nebo místní komunikace se rozumí jejich kvalita, stupeň opotřebení povrchu, podélné nebo příčné vlny, výtluky, které nelze odstranit běžnou údržbou. Dopravně technickým stavem dálnice, silnice nebo místní komunikace se rozumí jejich technické znaky (sklon, šířka, druh vozovky, oblouky).¹⁴⁴

§ 5 odst. (1)

„Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

a) užit vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,

b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,

c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,

d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu,

f) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

¹⁴⁴ BUŠTA, Pavel; PŘÍKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

g) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,

l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.“

§ 5 odst. (2)

„Řidič nesmí

a) požití alkoholický nápoj nebo užití návykovou látku během jízdy,

b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,

e) vyhazovat předměty z vozidla,

f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,

g) ohrozit chodce přecházející pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání.“

Předmětným ustanovením § 5 citovaného zákona došlo k vymezení dalších povinností řidiče.

§ 6 odst. (1)

„Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen

a) být za jízdy připoután¹⁴⁵ na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu.“

¹⁴⁵ Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče při couvání.

Tato povinnost platí nejméně od okamžiku, kdy se vozidlo uvede do pohybu, až do zastavení.

§ 6 odst. (8)

„Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe

- a) řidičský průkaz,***
- b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu,***
- c) doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu,***
- d) doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o řidiče podle § 87 odst. 3.“***

Předmětný zákon vymezuje řidičský průkaz jako veřejnou listinu, kterou lze prokázat všechny údaje, které jsou v něm uvedeny. Řidičský průkaz můžeme dále chápat v širším významu, neboť může být i průkazem totožnosti ve smyslu § 36 odst. 4 správního řádu.¹⁴⁶

Dle ustanovení § 17 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, je povinností řidiče mít u sebe zelenou kartu nebo doklad o uzavřeném hraničním pojištění, který překládá příslušníkovi Policie České republiky na jeho požádání.¹⁴⁷

Držitel řidičského oprávnění, který dovršil 60, 65 a 68 let věku, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce. Po dovršení věku 68 let je povinen podrobit se lékařské prohlídce pak každé dva roky.

§ 7 odst. (1)

„Řidič nesmí

- b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťování ovzduší, rozstříkáváním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,***

¹⁴⁶ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

¹⁴⁷ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

c) při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.“

Za zbytečný chod motoru se považuje ponechání motoru v chodu např. při déle trvajícím stání vozidla. Zbytečným chodem motoru naopak není např. sklápěcí mechanismus, který je svou činností na tomto závislý.¹⁴⁸

§ 9 odst. (1)

„Přepravovaná osoba je povinna

a) být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu,

b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu, kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.“

§ 10 odst. (1)

„Provozovatel vozidla nesmí

a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,

b) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3.“¹⁴⁹

Porušení této povinnosti je správním deliktem pro právnickou nebo podnikající fyzickou osobu. Dané ustanovení se týká jakéhokoli vozidla, které má být v provozu na pozemních komunikacích užito.

§ 18 odst. (1)

„Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným

¹⁴⁸ BUŠTA, Pavel; PŘÍKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

¹⁴⁹ Základní podmínky účasti provozu na pozemních komunikacích.

okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.“

§ 18 odst. (2)

„Řidič nesmí

a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.“

Výslovně je stanoveno, že rychlost jízdy může být pouze taková, aby bylo možno vozidlo zastavit na vzdálenost, na kterou má řidič rozhled. Po řidiči je požadováno přizpůsobení rychlosti jízdy takovým okolnostem, které může předvídat.¹⁵⁰

§ 19 odst. (1)

„Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.“

§ 21 odst. (1)

„Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.“

Rozhodující skutečností pro znamení o změně směru jízdy při odbočování je, že řidič mění směr jízdy.

§ 24 odst. (2)

„Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.“

¹⁵⁰ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

§ 24 odst. (3)

„Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.“

Řidič při couvání do křižovatky nemá přednost v jízdě, jeho povinností je, že nesmí ohrozit žádného z ostatních účastníků silničního provozu na pozemních komunikacích.

Úprava ustanovení § 47 citovaného zákona přímo hovoří o povinnostech účastníků, které jsou spojeny s dopravní nehodou v silničním provozu, a též je zde pojem dopravní nehody definován.

„Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.“

Účast na dopravní nehodě může především mít řidič vozidla, které se střetlo s jiným vozidlem nebo účastníkem provozu na pozemních komunikacích, které havarovalo nebo bylo poškozeno. Dojde-li při dopravní nehodě¹⁵¹ k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000,-- Kč, je účastník dopravní nehody povinen tuto nehodu neprodleně ohlásit příslušníkovi Policie České republiky. Povinnost oznámit dopravní nehodu neprodleně policistovi platí i v případě, kdy při dopravní nehodě dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby; dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace, nebo účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.¹⁵² Za majetek třetí osoby, na němž vznikla v důsledku dopravní nehody hmotná škoda, lze považovat majetek jiné osoby, než účastníka dopravní nehody.¹⁵³

¹⁵¹ § 47 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹⁵² Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

¹⁵³ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

V případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, jsou účastníci dopravní nehody povinni sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli.¹⁵⁴ Společný záznam o dopravní nehodě musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků.¹⁵⁵

¹⁵⁴ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

¹⁵⁵ BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

12. Prevenční povinnost

Základní úprava povinnosti předcházet škodám je obsažena v ustanoveních § 415 až § 419 občanského zákoníku.¹⁵⁶ Ustanovení § 415 má povahu jednoho ze základních principů občanského práva, a to principu, který ovládá jednak občanskoprávní prevenci a jednak občanskoprávní odpovědnostní systém.¹⁵⁷

Obecná povinnost předcházení hrozícím škodám (§ 415 občanského zákoníku)

„Každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.“

Protože každá, fyzická i právnická osoba, je povinna počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám, potom porušení tohoto pravidla je neplněním právní povinnosti a je konáním protiprávním. Každý je tedy odpovědný za škodu, která v tomto důsledku vznikne. V této povinnosti je zahrnut jak požadavek dodržovat to, co je stanoveno zákonem nebo smlouvou, tak počínat si způsobem, kterým by nedocházelo ke škodám.

Jako speciální prevence je v občanském zákoníku upravena zakročovací povinnost dle ustanovení § 417.

„Komu škoda hrozí, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení. Jde-li o vážné ohrožení, má ohrožený právo se domáhat, aby soud uložil provést vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící škody.“

Citovaná úprava dále v § 418 upravuje jednání v krajní nouzi.

„Kdo způsobil škodu, když odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal, není za ni odpovědný, ledaže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo jestliže je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil. Rovněž neodpovídá za škodu, kdo ji

¹⁵⁶ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁵⁷ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

způsobil v nutné obraně proti hrozícímu nebo trvajícím útok. O nutnou obranu nejde, byla-li zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku.“

V neposlední řadě ustanovení § 419 vymezuje jednání v nutné obraně.

„Kdo odvracel hrozící škodu, má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů a na náhradu škody, kterou přitom utrpěl, i proti tomu, v jehož zájmu jednal, a to nejvýše v rozsahu odpovídajícím škodě, která byla odvrácena.“

V citovaných ustanoveních § 417 - § 419 stanoví občanský zákoník práva a povinnosti tomu, komu škoda bezprostředně hrozí. Zakročit k odvrácení škody je tedy právní povinnost ohroženého. Zárok ohroženého musí však splňovat podmínku přiměřenosti, to je způsob, kterým ohrožený proti hrozící škodě zakročuje. Musí být přiměřený daným okolnostem.¹⁵⁸

O odvrácení nebezpečí v krajní nouzi, kdy je vyloučena odpovědnost zasahujícího za způsobenou škodu, jde při splnění následujících podmínek:

- **škoda vznikla v příčinné souvislosti s odvrácením hrozícího nebezpečí,**
- **nebezpečí hrozilo přímo a nezpůsobil ho sám zasahující,**
- **nebezpečí nebylo možno za daných okolností odvrátit jinak,**
- **následek způsobený zásahem k odvrácení nebezpečí byl přiměřený, tj. byl méně závažný než ten, který hrozil.**¹⁵⁹

¹⁵⁸ *Poradce 2004.* Český Těšín : Poradce s.r.o., 2004, 272 s. ISBN 1211-2437.

¹⁵⁹ *Poradce 2004.* Český Těšín : Poradce s.r.o., 2004, 272 s. ISBN 1211-2437.

13. Stanovení výše zavinění dopravní nehody jednotlivými účastníky

Při posuzování míry účasti¹⁶⁰ toho kterého provozovatele je nutné zkoumat, jakou účast měli provozovatelé na způsobení celkové škody vzniklé ze střetu, tedy ty okolnosti konkrétního případu, které byly hlavními příčinami vzniklé škody. Příčinou vzniku škody je taková okolnost, bez jejíž existence by ke škodnému následku nedošlo; přitom nemusí jít o příčinu jedinou, nýbrž stačí, jde-li o jednu z hlavních příčin, která se podílí na nepříznivém následku, o jehož odškodnění jde. Nelze přeceňovat význam okolností, které mohly střetu zabránit, nad okolnostmi, které celou situaci vyvolaly. Podstatné je co nejpodrobnější zjištění průběhu nehodového děje, tedy zhodnocení všech skutkových okolností, které mohly mít a měly vliv na výsledek. Objektivní míru účasti na vzniklé škodě vyjadřuje i případné zaviněné jednání nebo opomenutí některého/některých provozovatelů, pokud jím byla založena příčinná souvislost vedoucí ke vzniku škody.¹⁶¹

Okolnost, že došlo ke střetu provozů, neznamená automaticky, že každý z jeho provozovatelů odpovídá za škodu. Není totiž vyloučeno, aby výsledek porovnání účasti jednotlivých provozovatelů na střetu provozů vyústil v závěr, že účast některého z nich je natolik minimální, že odpovědnost za škodu na jeho straně nezakládá.

Střet provozů (§ 431 občanského zákoníku)

„Střetnou-li se provozu dvou nebo více provozovatelů a jde-li o vypořádání mezi těmito provozovateli, odpovídají podle účasti na způsobení vzniklé škody.“

Došlo-li v důsledku střetu provozů ke škodě provozovatelů samotných, vypořádají se mezi sebou podle účasti na způsobení vzniklé škody. Vypořádání závislé na této účasti předpokládá zhodnocení všech skutkových okolností, které byly hlavní příčinou (příčinami) vzniklé škody. Střetem provozů dopravních prostředků je míněno nejen přímé střetnutí se (srážka) vozidel, ale také např. náraz vozidla na zařízení jiného

¹⁶⁰ § 431 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁶¹ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

dopravního prostředku (např. na závoru u železniční trati) anebo i vzájemné působení dvou provozů na sebe, i když ke střetu vozidel nedošlo (např. vymrštěným kamenem při jízdě vozidla); může jít i o náraz jedoucího vozidla do odstaveného vozidla. Soudní praxe za střet provozů uznala i náraz jedoucího motorového vozidla do zastaveného motorového vozidla, které řidič uvedl do klidu, nebo s nímž přerušil jízdu, avšak nechal je stát na silnici bez možnosti v případě potřeby zasáhnout; soudy argumentují, že řidič s tímto vozidlem nepřestal být účastníkem silničního provozu. Za škodu, která vznikla při střetu provozů jiným osobám než provozovatelům těchto provozů, odpovídají provozovatelé bez zřetele na zavinění a jejich odpovědnost je solidární (společná a nerozdílná).¹⁶²

Analýza silničních dopravních nehod

Pro přesné určení zavinění silniční dopravní nehody potřebujeme náležitou technickou analýzu nehodového děje.¹⁶³

Každá silniční dopravní nehoda je soubor mnoha kvalitativních¹⁶⁴ a kvantitativních¹⁶⁵ informací. Analýza silničních nehod se zabývá sběrem, zpracováním a zkoumáním téměř všech těchto informací. Analýza silniční nehody zahrnuje nejen metody a postupy, ale také subjektivnost vyšetřování silniční dopravní nehody, obzvláště tehdy, pokud vznikne podezření, že se jedná v souvislosti s nehodou o pojistný podvod¹⁶⁶, respektive účelově zamýšlenou nehodu. Ale aby takové podezření vzniklo, je právě důležitý subjektivní odhad osob, které danou nehodu vyšetřují.¹⁶⁷

Zcela obecně lze říci, že pokud známe všechny podrobnosti průběhu nehodového děje a deformace vzniklé na vozidlech, je možné technicky objasnit téměř každou příčinu silniční dopravní nehody, potažmo pojistný podvod související s danou

¹⁶² ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

¹⁶³ ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu.* ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

¹⁶⁴ Např. svědecké výpovědi, počasí.

¹⁶⁵ Např. brzdná dráha, šířkové poměry vozovky, deformace vozidla.

¹⁶⁶ § 250a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

¹⁶⁷ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fingoovaných.* Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

nehodou. Pokud se objeví podezření na pojistný podvod, je nutné, aby se stopy na místě nehody zajistily co nejdříve a nejpečlivěji.

Dokumentace silničních dopravních nehod

Nezbytným předpokladem důsledného a objektivního vyšetření každé dopravní nehody je fixace stop. Většinou se jedná o grafickou či fotografickou fixaci.

Úplnost ohledání místa dopravní nehody je mimo jiné závislá na správném stanovení hranice ohledání, tj. vymezení prostoru, ve kterém bude ohledání provedeno.¹⁶⁸ Prostor ohledání je proto potřebné vymežit dostatečně široce, aby zahrnoval všechny důležité objekty, které se nacházejí na místě dopravní nehody. Místem ohledání není jenom vozovka – pozemní komunikace, kde se nachází nejvíce stop chování vozidla těsně před nehodou, stopy jízdy, brzdění, střeptiny apod., ale i místa přilehlá k vozovce, jako jsou příkopy, kanalizační vpusti atd.

Po příjezdu na místo nehody, když se přikročí k dokumentaci dopravní nehody, je vhodný následující postup:¹⁶⁹

Nejprve vyfotografovat situaci v okolí nehody - jako např. parkující vozidla u přechodů (překážky v rozhledu), neboť ta mohou odjet. Zaměřit jejich postavení, později i polohy kontejnerů na odpadky a jiné eventuální překážky v rozhledu.¹⁷⁰

Co nejdříve se dokumentují stopy - stopy pneumatik, krevní stopy, stopy na objektech (svodidlech), oblasti střeptin, polohy částí uvolněných z vozidel (např. světlometry), ale mnohdy se zapomíná na vyteklé kapaliny. Přitom právě ty vedou téměř bezprostředně z míst střetů - přetlak v chladiči. Kapaliny lze považovat za důležitější než střeptiny (neboť poloha střeptin bývá ovlivněna setrvačným letem, rozhozem při rotaci vozidla, troušením, odrazem od druhého vozidla), při nárazech na bok osobního automobilu jsou střeptiny i před místem střetu (rozbitým bočním sklem „exploduje“

¹⁶⁸ CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 540 s. ISBN 978-80-7380-211-0.

¹⁶⁹ ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu*. ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

¹⁷⁰ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fingovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

přetlak vzduchu z prostoru pro cestující stlačeného deformací boku karoserie). Kapaliny na místě nehody jsou chladicí kapalina, motorový olej, benzin, ale i tělní tekutiny.

Poté lze přikročit k dokumentaci poloh vozidel.

Následně se dokumentují deformace vozidel a stavu interiéru. Aby se předešlo pozdějším pochybnostem a diskusím, je třeba dokumentovat i to, co není poškozené. Leží-li automobil v konečné poloze na boku, nebo při nakládání na odtahové vozidlo, můžeme vyfotografovat deformovanou před' či zád' zespodu.¹⁷¹

Nakonec se doporučuje vyfotografovat situaci a stopy znovu po odklizení vozidel. To je obzvlášt' prozíravé: auta před odklizením všeobecně překážejí a hlavně zakrývají stopy pod sebou.¹⁷²

¹⁷¹ OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fňngovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

¹⁷² ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu*. ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

14. Vývoj rozsahu náhrady škody vzniklé z provozu vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve vztahu k havarijnímu pojištění (přímá likvidace)

Zákon č. 168/1999 Sb. upravuje pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, je zákonem speciálním a má přednost před obecnou úpravou danou zákonem o pojistné smlouvě¹⁷³ (zákon o pojistné smlouvě působí subsidiárně). Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, samostatně neupravuje oblast odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla včetně způsobu a rozsahu náhrady a odkazuje v § 6 na právní úpravu obsaženou v občanském zákoníku.¹⁷⁴

Podle § 6 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, má pojištěný nárok, aby za něho pojistitel¹⁷⁵ nahradil v rozsahu a ve výši podle § 442 občanského zákoníku poškozeným uplatněné a prokázané nároky na náhradu:

- **škody na zdraví nebo usmrcením,**
- **škody vzniklé poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škody vzniklé odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat (věcná škoda),**
- **škody, která má povahu ušlého zisku,**
- **účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c).**¹⁷⁶

Skutečnou škodou podle § 442 občanského zákoníku¹⁷⁷ je újma, spočívající ve zmenšení majetkového stavu poškozeného a reprezentující majetkové hodnoty, které je nutno vynaložit, aby došlo k uvedení věci do předešlého stavu. Jde vlastně o nastalé

¹⁷³ Zákon BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář. 2.* aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

¹⁷⁴ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁷⁵ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

¹⁷⁶ BUŠTA, Pavel. *Zákon o silničním provozu s komentářem: (ve znění 23 novel) : zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).* Praha: Venice Music Production, 2011, 225 s. ISBN 978-80-904270-1-3.

¹⁷⁷ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

zmenšení (úbytek) majetku poškozeného¹⁷⁸ představované majetkovými hodnotami potřebnými k uvedení v předešlý stav, popřípadě k vyvážení důsledků vyplývajících z toho, že k uvedení v předešlý stav nedošlo. Zároveň podle občanského zákoníku při určení výše škody na věci se vychází z ustanovení § 443, cena věci v době poškození.

Nový Znalecký standard č. I/2005 pro oceňování motorových vozidel¹⁷⁹ se podrobně zabývá majetkovou újmou způsobenou poškozením vozidla a obsahuje doporučené metodické postupy pro oceňování motorových vozidel a určení výše majetkové újmy způsobené jejich poškozením.

Náhradu opotřebených dílů továrně novými zohledňuje korekce nákladů na materiál (tzv. amortizace) v případech, kdy technická hodnota skupiny¹⁸⁰ před poškozením byla méně než 40 %. Stanovení výše korekce nákladů na materiál se provede u jednotlivých skupin upravením nákladů na materiál koeficientem náhrady dílů. Výpočet se provede dle vztahu $KNM = KND \times CM$ (KNM – korekce nákladů na materiál, KND – koeficient náhrady dílů, CM – výchozí cena materiálu v Kč). Koeficient náhrady dílů je uvažován v hodnotě 0,3 a 0,5 dle technické hodnoty skupin vozidla.¹⁸¹

Rozdíl mezi pojištěním odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., a havarijním pojištěním sjednaným dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, spočívá v tom, že z havarijního pojištění se nehradí skutečná škoda¹⁸², tedy náhradní díly použité při opravě nejsou zohledňovány koeficientem korekce nákladu na materiál (tzv. amortizací).

V dnešní době se dále můžeme setkat s pojmem tzv. „přímé likvidace“. Proces přímé likvidace funguje na principu, že klient, který má sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., se v případě svého

¹⁷⁸ § 9 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

¹⁷⁹ Znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994.

¹⁸⁰ Technická hodnota skupiny (motor bez příslušenství, spojka, příslušenství motoru, převodové ústrojí, přední náprava, řízení, zadní náprava, skříň karoserie, výbava karoserie, mimořádná výbava) je zbytek technického života skupiny k datu ocenění v porovnání se skupinou továrně novou a její prognózovou životností. Součet jednotlivých skupin je technickou hodnotou vozidla jako celku.

¹⁸¹ ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

¹⁸² § 442 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

nároku na náhradu škody v důsledku pojistné události obrací na svého pojistitele, nikoliv na pojistitele škůdce. Daný pojistitel¹⁸³ klienta odškodňuje a následně se pak pojistitelé mezi sebou vyrovnají. Toto vyrovnání mezi pojistiteli bude opět ve výši skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku.¹⁸⁴ Problematika přímé likvidace je vcelku mezi pojistiteli argumentované téma, nicméně k dnešnímu dni stále ne všichni pojistitelé¹⁸⁵ tento způsob likvidace nabízejí. Po právní stránce je třeba si uvědomit, že zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, upravuje přímý nárok poškozeného proti pojistiteli škůdce, dále předmětná úprava hovoří, že dané pojištění kryje škodu, za kterou pojištění odpovídá.¹⁸⁶

¹⁸³ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

¹⁸⁴ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁸⁵ § 3 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

¹⁸⁶ BUŠTA, Pavel. *Zákon o silničním provozu s komentářem: (ve znění 23 novel) : zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)*. Praha: Venice Music Production, 2011, 225 s. ISBN 978-80-904270-1-3.

15. Technická a administrativní likvidace škod z havarijního pojištění

Průběh likvidace škodní události závisí na složitosti celého případu, resp. příčiny, průběhu a následku dopravní nehody.¹⁸⁷

Níže uvádím jednotlivé fáze likvidačního procesu:

a) Nahlášení vzniklé škodní události:

- telefonicky na příslušné lince konkrétního pojistitele,
- na pobočce pojistitele,
- přes internetové stránky daného pojistitele,
- u smluvního opravce pojistitele,
- přes pojišťovacího makléře, či obchodního zprostředkovatele.

b) Prokázání a doložení vznesených nároků:

- doložení záznamu o dopravní nehodě,
- doložení svědeckých výpovědí,
- doložení fotodokumentace z místa nehody,
- doložení podkladů k události, které vyžaduje pojistitel (kopie technického průkazu, faktur za opravu aj.).

c) Prohlídka poškozeného vozidla technikem daného pojistitele:

- zdokumentování poškození technikem, který vozidlo nafotí a sepíše tzv. Zápis o poškození motorového vozidla.

d) Výpočet majetkové újmy technikem pojistitele:

- na základě rozsahu poškození technik kalkuluje ekonomickou účelnost opravy, stanovuje hranici, do které je možno vozidlo opravit, či (stanovuje) rozpočet nákladů na opravu,

¹⁸⁷ BUŠTA, Pavel. *Zákon o silničním provozu s komentářem: (ve znění 23 novel) : zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)*. Praha: Venice Music Production, 2011, 225 s. ISBN 978-80-904270-1-3.

- nebo při překročení této určené hranice opravy provádí výpočet tzv. formou totální škody, kterou se rozumí, že je stanovena tržní hodnota vozidla, od které se odečítají použitelné zbytky daného vozidla.

e) Šetření pojistitele:

- pojistitel je bez zbytečného odkladu, poté co se o škodě dozvěděl, povinen započít šetření¹⁸⁸ dané škodní události, co do rozsahu své povinnosti poskytnout pojistné plnění. Toto šetření je skončeno, jakmile pojistitel sdělí jeho výsledky oprávněné osobě.¹⁸⁹

f) Uzavření škody, sdělení výsledku pojistitelem:

- po ukončení všech šetření pojistitele¹⁹⁰, pokud tomu nebrání nějaké zvláštní skutečnosti, dochází k výplatě pojistného plnění a zaslání informace kam a v jaké výši příslušný pojistitel zasílá pojistné plnění.

¹⁸⁸ § 16 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

¹⁸⁹ BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

¹⁹⁰ § 16 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

16. Pojistný podvod

Pojistný podvod¹⁹¹ je především trestný čin, jehož se dopustí ten, kdo při sjednávání pojistné smlouvy¹⁹² nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.¹⁹³

„Cílem pojistného podvodu je jednorázově nebo opakovaně získávat od pojišťovny neoprávněně pojistné plnění.“¹⁹⁴

Pojistný podvod¹⁹⁵ lze obecně charakterizovat jako úmyslné klamání jedné strany stranou druhou za účelem získání výhody nebo obohacení, ke kterému by nedošlo, pokud by byl pravdivě vysvětlen skutkový stav, tedy příčina, průběh a následek dopravní nehody. V praxi to znamená, že škoda, resp. pojistná událost se nepříhoda či nevznikla uvedeným způsobem.¹⁹⁶

Definice pojistného podvodu dle zákona zní následovně:

„(1) Kdo při sjednávání pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně vyvolá pojistnou událost, nebo kdo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje v úmyslu zvýšit vzniklou škodu.

¹⁹¹ JELÍNEK, Jiří; SOVÁK Zdeněk. *Trestní zákon a trestní řád: úplné znění zákonů o policii, o výkonu vazby, o výkonu trestu odnětí svobody, o probační a mediační službě : úplné znění vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradních advokátů za poskytování služeb : advokátní tarif : novelizované kodexy s poznámkami a judikaturou podle stavu k 1.9.2002.* 18. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2002. ISBN 80-720-1366-1.

¹⁹² § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

¹⁹³ Dle nové právní úpravy obsažené v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, nyní nelze odmítnout celou událost za uvedení nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů. Nově je povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění za taková poškození, která se stát mohla a pouze lze vyloučit jen to, co s danou událostí nesouvisí, ačkoliv bylo zkresleně uvedeno, že to s ní souvisí.

¹⁹⁴ FALTA, Jiří. *Pojistný podvod v pojišťovnictví.* Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Ing. Václav Křivohlávek, CSc.

¹⁹⁵ § 120 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

¹⁹⁶ FALTA, Jiří. *Pojistný podvod v pojišťovnictví.* Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Ing. Václav Křivohlávek, CSc.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu nikoliv malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem na cizím majetku značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu velkého rozsahu.¹⁹⁷

Prevence proti vzniku pojistného podvodu:

Obecně můžeme prevenci popsat jako množinu opatření, která nám pomáhají předcházet věcem, jež považujeme za nežádoucí. Prevenci u pojistných podvodů lze chápat jako sérii opatření, která mají za úkol vznik (tolika) překážek, které od pojistného podvodu odrazují. Zjednodušeně se dá říci, že je to především o nastavení jednotlivých procesů a systémové podpoře uvnitř samotného pojistitele.¹⁹⁸

Detekce pojistného podvodu:

Pod termínem detekce si můžeme představit hledání, odhalování něčeho, co není na první pohled zřejmé, dostupné, resp. zůstává skryté. Detekci u pojistného podvodu lze chápat jako soustavu nástrojů, procesů a opatření, které pomáhají odhalit již spáchaný pojistný podvod a pokud možno s co největší úspěšností.¹⁹⁹

¹⁹⁷ JELÍNEK, Jiří; SOVÁK Zdeněk. *Trestní zákon a trestní řád: úplné znění zákonů o policii, o výkonu vazby, o výkonu trestu odnětí svobody, o probační a mediační službě : úplné znění vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradních advokátů za poskytování služeb : advokátní tarif : novelizované kodexy s poznámkami a judikaturou podle stavu k 1.9.2002.* 18. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2002. ISBN 80-720-1366-1.

¹⁹⁸ FALTA, Jiří. *Pojistný podvod v pojišťovnictví.* Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Ing. Václav Křivohlávek, CSc.

¹⁹⁹ FALTA, Jiří. *Pojistný podvod v pojišťovnictví.* Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Ing. Václav Křivohlávek, CSc.

1. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex

Předmětný výpočet kalkulovaný v expertním systému Audatex²⁰⁰ pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel je stanoven ve výši 47 458,- Kč včetně DPH bez jakýchkoliv srážek. Tedy tuto výši majetkové újmy, na základě náhodně zvoleného poškození pro potřeby této práce, by mohl fakturovat i autorizovaný či neautorizovaný opravce, který by vystavil z účetního hlediska²⁰¹ fakturu za opravu v již uvedené výši. V tomto případě klient dokládá účty za opravu a nejedená se o likvidaci rozpočtem nákladů na opravu dle výpočtu pojistitele.

²⁰⁰ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

²⁰¹ Zákon č. 563/1999 Sb., o účetnictví.

POSUDEK / KALKULACE

13.07.2012

Č. JEDNACÍ

VÝROBCE ŠKODA OCTAVIA CLASSIC
 RZ (SPZ) 1 TYP-KÓD 56 07 12
 VYBAVENÍ OD 11/07 1595 CCM 75KW

N Á H R A D N Í D Í L Y CENÍK : 01.06.2012

VODICÍ-Č	NÁZ. DÍLU	ČÍSLO DÍLU	CENA
0283	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	1U0807221K	3341.70
0471	PŘ-VÍKO	1U0823031D	5635.60
0841	VLOŽKA PODBĚHU P L	1U0809961C	723.60
1481	DVEŘE P L	1U4831051	6661.40

M Z D A Z A P R Á C I ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA/TR 1 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 2 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 3 =500.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	JEDNOTLIVÉ/SDRUŽENÉ PRÁCE	TŘ	ČJ	PRAC CENA
NN	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU VYMĚNIT (VYMONT)	2	2	100.00
	OBSAHUJE: PŘ-SPOJLER V-Z			
55 22 19 00	PŘ VÍKO V-Z (OBSAHUJE: SLÍCOVÁNÍ)	2	5	250.00
55 22 55 50	PŘ-VÍKO VYMĚNIT (VYMONT)	2	4	200.00
50 55 19 00	BLATNÍK P L V-Z	3	22	1100.00
	OBSAHUJE: KRYT NÁRAZNÍKU, VLOŽKU PODBĚHU A SMĚROVKY V-Z			
57 51 19 00	DVEŘE P L V-Z	2	7	350.00
57 51 55 50	DVEŘE P L VYMĚNIT (VYMONT)	2	16	800.00
	OBSAHUJE: VŠECHNY DÍLY PŘEMONTOVAT			
58 51 19 00	DVEŘE Z L V-Z	2	5	250.00
70 73 19 00	PANEL DVEŘÍ Z L V-Z	2	4	200.00
64 65 19 50	VEDENÍ OKNA Z L V-Z	2	4	200.00
64 60 19 50	SKLO DVEŘÍ Z L V-Z	2	3	150.00
58 11 19 00	VNĚ-KLIKU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
66 41 19 00	OCHRAN-LIŠTU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
0741	BLATNÍK P L OPRAVIT	3	20*	1000.00
1781	DVEŘE Z L OPRAVIT	3	20*	1000.00

L A K O V Á N Í ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA = 600.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA	ČJ	PRAC CENA
63 29 61 51	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	LAK NOVÉHO DÍLU S1	13	780.00
55 22 61 01	PŘ-VÍKO	LAK NOVÉHO DÍLU S1	22	1320.00
		SYSTÉM AUDATEX		

STRANA 1

P O S U D E K / K A L K U L A C E Č				13.07.2012	
L A K O V Á N Í		ČJ 10 ČJ=1 HOD	CENA = 600.00 CZK/HOD		
PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA	ČJ	PRAC CENA	
57 51 61 01	DVEŘE P L	LAK NOVÉHO DÍLU S1	19	1140.00	
50 55 79 03	BLATNÍK P L	LAK PO OPRAVĚ S3	11	660.00	
58 51 79 03	DVEŘE Z L	LAK PO OPRAVĚ S3	13	780.00	
51 01 71 31	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU NOVÉHO DÍLU S1 (DÍL/Y ZAMONT)		19	1140.00	
51 01 71 60	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU PLASTŮ (DÍL/Y VYMONT)		7	420.00	
NÁKLADY NA LAKOVÁNÍ (MATERIÁL)				CENA	
MATERIÁL KONSTANTA			130 %	1053.00	
LAKOVÁNÍ NOVÝCH DÍLŮ			25.45 X 311 QDM	7916.19	
LAKOVÁNÍ PO OPRAVĚ			20.55 X 90 QDM	1849.77	
SYSTEM AUDATEX				STRANA 2	

PŘEHLED VÝSLEDKŮ	CZK	CZK
NÁHRADNÍ DÍLY	16 362.30	
REŽIJNÍ MATERIÁL(2.0%)	327.25	
DÍLY CELKEM.....		16 689.55
MZDA ZA PRÁCI ČJ 10 ČJ = 1 HOD		
CELKEM TŘ 2 54 ČJ X 500.00 CZK/HOD	2 700.00	
CELKEM TŘ 3 62 ČJ X 500.00 CZK/HOD	3 100.00	
PRÁCE CELKEM.....		5 800.00
LAKOVÁNÍ ČJ 10 ČJ = 1 HOD		
MZDA ZA PRÁCI 104 ČJ X 600.00 CZK/HOD	6 240.00	
LAK MATERIÁL	10 818.96	
LAK CELKEM		17 058.96
NÁKLADY NA OPRAVU BEZ DPH		39 548.51
DPH 20.00 %		7 909.70
NÁKLADY NA OPRAVU VČ DPH		47 458.21

VYSVĚTLIVKY:

CENY ND = NCDV

Č ND NENÍ OBJEDNACÍM ČÍSLEM

CENY ND = DOPOR. CENY VÝROB/IMPORT

ZAX = ČAS-NORMU ZAJISTIL AUDATEX

* = ÚDAJE UŽIVATELE

NN = NEEEXISTUJE Č ND / Č PRAC-POZ

)=ČAS-JEDNOTKY V JINÉ POZICI OBSAŽEN

2. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex s uplatněním srážky

Předmětný výpočet kalkulovaný v expertním systému Audatex pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel je stanoven ve výši 43 453,- Kč včetně DPH. V daném výpočtu je již zahrnuta srážka z materiálu ve výši 20 %, neboť by se již jednalo o náhradu kalkulovanou ze strany pojistitele, aniž by klient předkládal jakýkoliv doklad prokazující opravu poškozeného vozidla. Tento způsob výpočtu je znám jako rozpočet nákladů na opravu, kdy pojistitel hradí náklady na opravu v ceně obvyklé. Pojistitel bere v úvahu tu skutečnost, že klientovi prokazatelným způsobem vznikla majetková újma, ale opravu si klient provádí ve vlastní režii, kdy není vázán technologickými postupy výrobce a náhradní díly použité při opravě nemusí být díly originálními. Expertní systém kalkuluje s náhradními díly v cenové hladině originálních náhradních dílů, tedy ty, které by použil autorizovaný opravce. Z tohoto důvodu je tedy zvažováno snížení z ceny těchto náhradních dílů ve výši 20 %. Tyto náklady ve vazbě na ustanovení všeobecných pojistných podmínek považuje pojistitel za obvyklé pro uvedení vozidla do původního stavu.

POSUDEK / KALKULACE Č

13.07.2012

Č. JEDNACÍ

VÝROBCE ŠKODA OCTAVIA CLASSIC
 RZ (SPZ) 1 TYP-KÓD 56 07 12
 VYBAVENÍ OD 11/07 1595 CCM 75KW

N Á H R A D N Í D Í L Y CENÍK : 01.06.2012

VODICÍ-Č	NÁZ. DÍLU	ČÍSLO DÍLU	CENA
0283	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	1U0807221K	2673.36
0471	PŘ-VÍKO	1U0823031D	4508.48
0841	VLOŽKA PODBĚHU P L	1U0809961C	578.88
1481	DVEŘE P L	1U4831051	5329.12

M Z D A Z A P R Á C I ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA/TR 1 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 2 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 3 =500.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	JEDNOTLIVÉ/SDRUŽENÉ PRÁCE	TŘ	ČJ	PRAC CENA
NN	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU VYMĚNIT (VYMONT)	2	2	100.00
55 22 19 00	OBSAHUJE: PŘ-SPOJLER V-Z PŘ VÍKO V-Z (OBSAHUJE: SLÍCOVÁNÍ)	2	5	250.00
55 22 55 50	PŘ-VÍKO VYMĚNIT (VYMONT)	2	4	200.00
50 55 19 00	BLATNÍK P L V-Z OBSAHUJE: KRYT NÁRAZNÍKU, VLOŽKU PODBĚHU A SMĚROVKY V-Z	3	22	1100.00
57 51 19 00	DVEŘE P L V-Z	2	7	350.00
57 51 55 50	DVEŘE P L VYMĚNIT (VYMONT) OBSAHUJE: VŠECHNY DÍLY PŘEMONTOVAT	2	16	800.00
58 51 19 00	DVEŘE Z L V-Z	2	5	250.00
70 73 19 00	PANEL DVEŘÍ Z L V-Z	2	4	200.00
64 65 19 50	VEDENÍ OKNA Z L V-Z	2	4	200.00
64 60 19 50	SKLO DVEŘÍ Z L V-Z	2	3	150.00
58 11 19 00	VNĚ-KLIKU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
66 41 19 00	OCHRAN-LIŠTU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
0741	BLATNÍK P L OPRAVIT	3	20*	1000.00
1781	DVEŘE Z L OPRAVIT	3	20*	1000.00

L A K O V Á N Í ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA = 600.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA	ČJ	PRAC CENA
63 29 61 51	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	LAK NOVÉHO DÍLU S1	13	780.00
55 22 61 01	PŘ-VÍKO	LAK NOVÉHO DÍLU S1	22	1320.00

SYSTÉM AUDATEX

STRANA 1

POSUDEK / KALKULACE		Č		13.07.2012	
LAKOVÁNÍ		ČJ 10 ČJ=1 HOD		CENA = 600.00 CZK/HOD	
PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA		ČJ	PRAC CENA
57 51 61 01	DVEŘE P L	LAK NOVÉHO DÍLU S1		19	1140.00
50 55 79 03	BLATNÍK P L	LAK PO OPRAVĚ S3		11	660.00
58 51 79 03	DVEŘE Z L	LAK PO OPRAVĚ S3		13	780.00
51 01 71 31	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU NOVÉHO DÍLU S1 (DÍL/Y ZAMONT)			19	1140.00
51 01 71 60	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU PLASTŮ (DÍL/Y VYMONT)			7	420.00
NÁKLADY NA LAKOVÁNÍ (MATERIÁL)				CENA	
MATERIÁL KONSTANTA				130 %	1053.00
LAKOVÁNÍ NOVÝCH DÍLŮ 25.45 X				311 QDM	7916.19
LAKOVÁNÍ PO OPRAVĚ 20.55 X				90 QDM	1849.77
SYSTÉM AUDATEX				STRANA 2	

PŘEHLED VÝSLEDKŮ		CZK	CZK

NÁHRADNÍ DÍLY		13 089.84	
REŽIJNÍ MATERIÁL(2.0%)		261.80	
DÍLY CELKEM.....			13 351.64
M Z D A Z A P R Á C I ĆJ 10 ĆJ = 1 HOD			
CELKEM TRĚ 2	54 ĆJ X 500.00 CZK/HOD	2 700.00	
CELKEM TRĚ 3	62 ĆJ X 500.00 CZK/HOD	3 100.00	
PRÁCE CELKEM.....			5 800.00
L A K O V Á N Í ĆJ 10 ĆJ = 1 HOD			
MZDA ZA PRÁCI	104 ĆJ X 600.00 CZK/HOD	6 240.00	
LAK MATERIÁL		10 818.96	
LAK CELKEM			17 058.96
NÁKLADY NA OPRAVU BEZ DPH			36 210.60

DPH 20.00 %			7 242.12
NÁKLADY NA OPRAVU VĚ DPH			43 452.72

VYSVĚTLIVKY:

NCD -20.00%

Ć ND NENÍ OBJEDNACÍM ČÍSLEM

CENY ND = DOPOR. CENY VÝROB/IMPORT

ZAX = ĆAS-NORMU ZAJISTIL AUDATEX

* = ÚDAJE UŽIVATELE

NN = NEEEXISTUJE Ć ND / Ć PRAC-POZ

J)=ĆAS-JEDNOTKY V JINÉ POZICI OBSAŽEN

3. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému AVN

Daný výpočet je obdobou výpočtu č. 1 praktické části, je zde pouze pro potřeby porovnání výše konečné částky kalkulované v expertním systému AVN²⁰², který je obdobou expertního systému Audatex.²⁰³ Vstupní hodnoty jsou úplně totožné, nicméně i zde dochází k nepatrným odlišnostem ve výši konečné ceny. Pro porovnání je kalkulace konečné ceny v systému AVN stanovena ve výši 47 230,- Kč včetně DPH, ale v expertním systému Audatex je konečná výše 47 458,- Kč včetně DPH.

²⁰² Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

²⁰³ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

Číslo PU :
Datum vzniku PU :
Datum zjištění rozsahu :

Skoda Octavia 1.6MPI 55kW SPZ :

ZJIŠTĚNÝ ROZSAH POŠKOZENÍ

(ze dne 23.3.2012)

6035 4 viko motoru bez zavesu vymena
6001 2 L PR blatnik oprava 2. stupne
6003 4 L PR podbeh ochranny vymena
6071 4 L PR dveře se zavesy vymena
7907 4 PR naraznik vymena
6073 2 L Z dveře se zavesy oprava 2. stupne

Počet položek (Modul A) : 6

NÁKLAD NA OPRAVU

1. MATERIÁL (seznam náhradních dílů)

ceny náhradních dílů, příslušenství, pneumatik a zvláštního vybavení motorových vozidel vč. DPH platné od 01.01.2012

Č.katalogu	Název dílu	Cena dílu Kč
1U0809961C	L PR podbeh ochranny	868.32
1U0823031D	viko motoru bez zavesu	6762.72
1U4831051	L PR dveře se zavesy	7993.68
1U0807221K	PR naraznik	4010.04
DJM 2% z 19634.76		392.70
	DPH 20% ze zákl.	
	3337.91 16689.55	0.00 0.00 -> Kč: 20027.46 (bez koef.)
x 1.00(koef)=>	3337.91 16689.55	0.00 0.00 -> Kč: 20027.46
Lakýrnický materiál: VC	20% DPH PC	Počet jednotek Kč
(dvouvrstvý /voda)		
mat. jedn. zákl.	165.39 33.08 198.47	71 14091.37
	DPH 20% ze zákl.	
	2348.56 11742.81	-> Kč: 14091.37 (bez koef.)
x 1.00(koef)=>	2348.56 11742.81	-> Kč: 14091.37

Materiál celkem včetně DPH 34118.83

2. PRÁCE (seznam norem prací)

normy spotřeby času oprav v Nh - PTS - Skoda a.a.s. - Pracovní casy a pozice (D001)

Gen.znak Popis práce Čas práce hod.

2.1. Mechanické

63291900	PR naraznik v-z	0.70
63331900	L vzperu PR narazniku v-z	0.20
55221900	viko motoroveho prostoru v-z	0.50
55181900	zapadku zamku vika motoroveho prostoru v-z	0.20
66011900	PR masku chladice v-z	0.40
57511900	L PR dveře v-z	0.70
58511900	L Z dveře v-z	0.50
57515550	L PR dveře prestrojít	1.60
64601950	spousteci sklo L Z dveri v-z	0.30

mezisoučet

AVN

SPZ:

Strana: 1

5.10

přenos		5.10
70621951	100%/58171950	-0.20
70171900	tlumici izolaci pro kapotu motoru v-z	0.20
58171950	vnitřní zamek L Z dveri v-z	0.30
58111900	vnější kliku L Z dveri v-z	0.20
70731900	vypln L Z dveri v-z	0.40
66031950	spoiler PR narazniku v-z	0.20
66411900	pas, bocni listu na L Z dvere v-z	0.20
94541905	L PR ukazatel smeru v-z	0.20
94531900	L bocni ukazatel smeru v-z	0.20
Mechanické práce celkem: 6.80 h x 500 Kč/h (sazba) ---->		Kč: 3400.00

2.2. Klempířské

97-022	L PR blatnik 10 dm2 a 0.15 hod./dm2	1.50
97-022	L Z dvere se zavesy 10 dm2 a 0.15 hod./dm2	1.50
97-023	L Z dvere se zavesy 5 dm2 a 0.20 hod./dm2	1.00
Klempířské práce celkem: 4.00 h x 500 Kč/h (sazba) ---->		Kč: 2000.00

2.4. Lakýrnické

50557350	L PR blatnik - nanést protikorozni ochranu	0.30
51017131	přípravné práce k lakování S3, S4, Nový díl S1	1.90
63296151	lakování PR narazniku S1	1.30
55226151	lakování víka motoru - viko demont. - Nový díl S1	1.90
57516151	lakování L PR dveri - dvere demont. - Nový díl S1	1.60
58517953	lakování L Z dvere - dvere demont. S3	1.10
50557903	lakování L PR blatniku S3	1.10
Lakýrnické práce celkem: 9.20 h x 600 Kč/h (sazba) ---->		Kč: 5520.00

Přepočítaná práce celkem 10920.00
DPH 20% ze základu 10920.00 2184.00

Práce celkem včetně DPH 13104.00

REKAPITULACE

Materiál celkem bez DPH		28432.35 Kč
DPH		5686.47 Kč
Materiál celkem vč. DPH		34118.83 Kč
materiál (bez laku) vč. DPH	19634.76	
DJM 2% z	19634.76	392.70
DPH pův.	3337.91	nová 3337.91
lakýrnický materiál vč. DPH		14091.37
DPH pův.	2348.56	nová 2348.56
Práce celkem bez DPH		10920.00 Kč
z toho mechanické	3400.00	
klempířské	2000.00	
lakýrnické	5520.00	
DPH		2184.00 Kč
Práce celkem vč. DPH		13104.00 Kč

CELKEM bez DPH		39352.35 Kč
CELKEM DPH		7870.47 Kč
CELKEM zaokrouhleno vč. DPH		47223.00 Kč

Náklad na opravu vč. DPH	47223.00 Kč
Dopravní náklady	0.00 Kč
mezisoučet	47223.00 Kč
Spoluúčast	0.00 Kč
KONEČNÁ VÝŠE PLNĚNÍ (zaokrouhleno)	47230.00 Kč

Podepsaný prohlašuje, že s vypočteným plněním souhlasí a bude-li mu pojišťovnou po revizi poukazáno, budou tím vyrovnány veškeré nároky z této pojistné události.

Dne 23.3.2012

vypracoval :

.....
podpis pojištěného-poškozeného

4. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému AVN s uplatněním srážky

Daný výpočet je obdobou výpočtu č. 2 praktické části, je zde pouze pro potřeby porovnání výše konečné částky kalkulované v expertním systému AVN²⁰⁴, který je obdobou expertního systému Audatex.²⁰⁵ Vstupní hodnoty jsou úplně totožné (i zadání srážky z materiálu ve výši 20 %), nicméně i zde dochází k nepatrným odlišnostem ve výši konečné ceny. Pro porovnání je kalkulace konečné ceny v systému AVN stanovena ve výši 43 220,- Kč včetně DPH, ale v expertním systému Audatex je konečná výše 43 453,- Kč včetně DPH.

²⁰⁴ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

²⁰⁵ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

Číslo PU :
Datum vzniku PU :
Datum zjištění rozsahu :

Skoda Octavia 1.6MPI 55kW SPZ :

ZJIŠTĚNÝ ROZSAH POŠKOZENÍ

(ze dne 23.3.2012)

6035 4 víko motoru bez zavesu vymena
6001 2 L PR blatník oprava 2. stupne
6003 4 L PR podbeh ochranny vymena
6071 4 L PR dveře se zavesy vymena
7907 4 PR narazník vymena
6073 2 L Z dveře se zavesy oprava 2. stupne

Počet položek (Modul A) : 6

NÁKLAD NA OPRAVU**1. MATERIÁL (seznam náhradních dílů)**

ceny náhradních dílů, příslušenství, pneumatik a zvláštního vybavení motorových vozidel vč. DPH platné od 01.01.2012

Č.katalogu	Název dílu			Cena dílu Kč
1U0809961C	L PR podbeh ochranny			868.32
1U0823031D	viko motoru bez zavesu			6762.72
1U4831051	L PR dveře se zavesy			7993.68
1U0807221K	PR narazník			4010.04
DJM 2% z	19634.76			392.70
	DPH 20% ze zákl.	DPH 10% ze zákl.		
	3337.91	16689.55	0.00	0.00 -> Kč: 20027.46 (bez koef.)
x 0.80 (koef)=>	2670.33	13351.64	0.00	0.00 -> Kč: 16021.96
Lakýrnický materiál:	VC 20% DPH	PC	Počet jednotek	Kč
(dvouvrstvý /voda)				
mat. jedn. zákl.	165.39	33.08	198.47	71
				14091.37
		DPH 20% ze zákl.		
		2348.56	11742.81	-> Kč: 14091.37 (bez koef.)
x 1.00 (koef)=>		2348.56	11742.81	-> Kč: 14091.37

Materiál celkem včetně DPH**30113.33****2. PRÁCE (seznam norem prací)**

normy spotřeby času oprav v Nh - PPS - Skoda a.a.s. - Pracovní casy a pozice (D801)

Gen.znak	Popis práce	Čas práce hod.
----------	-------------	----------------

2.1. Mechanické

63291900	PR narazník v-z	0.70
63331900	L vzperu PR narazníku v-z	0.20
55221900	viko motorového prostoru v-z	0.50
55181900	zapadku zamku vika motorového prostoru v-z	0.20
66011900	PR masku chladiče v-z	0.40
57511900	L PR dveře v-z	0.70
58511900	L Z dveře v-z	0.50
57515550	L PR dveře přestrojít	1.60
64601950	spouštěcí sklo L Z dveří v-z	0.30

mezisoučet

5.10

AVN

SPZ:

Strana: 1

přenos		5.10
70621951	100%/58171950	-0.20
70171900	tlumici izolaci pro kapotu motoru v-z	0.20
58171950	vnitřní zamek L Z dverí v-z	0.30
58111900	vnější kliku L Z dverí v-z	0.20
70731900	vyplň L Z dverí v-z	0.40
66031950	spoiler PR narazníku v-z	0.20
66411900	pas, boční listu na L Z dvere v-z	0.20
94541905	L PR ukazatel směru v-z	0.20
94531900	L boční ukazatel směru v-z	0.20
Mechanické práce celkem: 6.80 h x 500 Kč/h (sazba) --->		Kč: 3400.00

2.2. Klempířské

97-022	L PR blatník 10 dm2 a 0.15 hod./dm2	1.50
97-022	L Z dvere se zavesy 10 dm2 a 0.15 hod./dm2	1.50
97-023	L Z dvere se zavesy 5 dm2 a 0.20 hod./dm2	1.00
Klempířské práce celkem: 4.00 h x 500 Kč/h (sazba) --->		Kč: 2000.00

2.4. Lakýrnické

50557350	L PR blatník - nanest protikorozní ochranu	0.30
51017131	přípravné práce k lakování S3, S4, Nový díl S1	1.90
63296151	lakování PR narazníku S1	1.30
55226151	lakování víka motoru - víko demont. - Nový díl S1	1.90
57516151	lakování L PR dverí - dvere demont. - Nový díl S1	1.60
58517953	lakování L Z dvere - dvere demont. S3	1.10
50557903	lakování L PR blatníku S3	1.10
Lakýrnické práce celkem: 9.20 h x 600 Kč/h (sazba) --->		Kč: 5520.00

Přepočítaná práce celkem	10920.00
DPH 20% ze základu 10920.00	2184.00

Práce celkem včetně DPH 13104.00

REKAPITULACE

Materiál celkem bez DPH	25094.45 Kč
DPH	5018.89 Kč
Materiál celkem vč. DPH	30113.33 Kč
materiál (bez laku) vč. DPH	15629.27
DJM 2% z 19634.76	392.70
DPH pův. 3337.91 nová 2670.33	
lakýrnický materiál vč. DPH	14091.37
DPH pův. 2348.56 nová 2348.56	
Práce celkem bez DPH	10920.00 Kč
z toho mechanické	3400.00
klempířské	2000.00
lakýrnické	5520.00
DPH	2184.00 Kč
Práce celkem vč. DPH	13104.00 Kč

CELKEM bez DPH	36014.45 Kč
CELKEM DPH	7202.89 Kč
CELKEM zaokrouhleno vč. DPH	43217.00 Kč

Náklad na opravu vč. DPH	43217.00 Kč
Dopravní náklady	0.00 Kč
mezisoučet	43217.00 Kč
Spoluúčast	0.00 Kč
KONEČNÁ VÝŠE PLNĚNÍ (zaokrouhleno)	43220.00 Kč

Podepsaný prohlašuje, že s vypočteným plněním souhlasí a bude-li mu pojišťovnou po revizi poukazáno, budou tím vyrovnány veškeré nároky z této pojistné události.

Dne 23.3.2012

vypracoval :

.....
podpis pojištěného-poškozeného

5. Náhrada skutečné škody za škodu na motorovém vozidle v expertním systému Audatex s uplatněním tzv. „amortizace“ – korekce nákladů na materiál

Provedený výpočet expertním systémem Audatex²⁰⁶ kalkuluje výši majetkové újmy na základě stejného rozsahu poškození jako výše uvedené kalkulace v cenách nových originálních náhradních dílů. Vzhledem k technické hodnotě vozidla je v závěru předmětné kalkulace zadána srážka z nových cen originálních náhradních dílů ve výši 50 %, neboť ve vazbě na Znalecký standard č. I/2005²⁰⁷, je nutno zohlednit náhradu opotřebovaných dílů díly továrně novými, tzv. díly „amortizujeme“.²⁰⁸ Skutečnou škodou dle ustanovení § 442 občanského zákoníku je částka ve výši 37 641,- Kč včetně DPH. Pokud by byla předložena faktura za opravu vozidla ve výši 47 458,- Kč včetně DPH, tedy bez odpočtu korekce nákladů na materiál, byla by vzhledem k technické hodnotě vozidla z této částky odečtena srážka ve výši 50 %, tedy pojistné plnění by pojistitel poskytnul ve výši 37 641,- Kč včetně DPH.

Rozdíl oproti havarijnímu pojištění je, že nedochází ke srážce korekce nákladů na materiál. Tedy z havarijního pojištění by byla uznána částka 47 458,- Kč včetně DPH, pouze by došlo k odpočtu sjednané spoluúčasti.

²⁰⁶ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

²⁰⁷ Znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994.

²⁰⁸ Tuto skutečnost podporuje i rozhodnutí Ústavního soudu vedené pod spisovou značkou I. ÚS 972/08.

POSUDEK / KALKULACE Č

16.07.2012

Č. JEDNACÍ

VÝROBCE ŠKODA OCTAVIA CLASSIC
 RZ (SPZ) 1 TYP-KÓD 56 07 12
 VYBAVENÍ OD 11/07 1595 CCM 75KW

NÁHRADNÍ DÍLY CENÍK : 01.06.2012

VODICÍ-Č	NÁZ. DÍLU	ČÍSLO DÍLU	CENA
0283	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	1U0807221K	3341.70
0471	PŘ-VÍKO	1U0823031D	5635.60
0841	VLOŽKA PODBĚHU P L	1U0809961C	723.60
1481	DVEŘE P L	1U4831051	6661.40

M Z D A Z A P R Á C I ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA/TR 1 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 2 =500.00 CZK/HOD
 CENA/TR 3 =500.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	JEDNOTLIVÉ/SDRUŽENÉ PRÁCE	TR	ČJ	PRAC CENA
NN	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU VYMĚNIT (VYMONT)	2	2	100.00
	OBSAHUJE: PŘ-SPOJLER V-Z			
55 22 19 00	PŘ VÍKO V-Z (OBSAHUJE: SLÍCOVÁNÍ)	2	5	250.00
55 22 55 50	PŘ-VÍKO VYMĚNIT (VYMONT)	2	4	200.00
50 55 19 00	BLATNÍK P L V-Z	3	22	1100.00
	OBSAHUJE: KRYT NÁRAZNÍKU, VLOŽKU PODBĚHU A SMĚROVKY V-Z			
57 51 19 00	DVEŘE P L V-Z	2	7	350.00
57 51 55 50	DVEŘE P L VYMĚNIT (VYMONT)	2	16	800.00
	OBSAHUJE: VŠECHNY DÍLY PŘEMONTOVAT			
58 51 19 00	DVEŘE Z L V-Z	2	5	250.00
70 73 19 00	PANEL DVEŘÍ Z L V-Z	2	4	200.00
64 65 19 50	VEDENÍ OKNA Z L V-Z	2	4	200.00
64 60 19 50	SKLO DVEŘÍ Z L V-Z	2	3	150.00
58 11 19 00	VNĚ-KLIKU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
66 41 19 00	OCHRAN-LIŠTU DVEŘÍ Z L V-Z	2	2	100.00
0741	BLATNÍK P L OPRAVIT	3	20*	1000.00
1781	DVEŘE Z L OPRAVIT	3	20*	1000.00

L A K O V Á N Í ČJ 10 ČJ=1 HOD CENA = 600.00 CZK/HOD

PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA	ČJ	PRAC CENA
63 29 61 51	KRYT PŘ-NÁRAZNÍKU	LAK NOVÉHO DÍLU S1	13	780.00
55 22 61 01	PŘ-VÍKO	LAK NOVÉHO DÍLU S1	22	1320.00
		SYSTÉM AUDATEX		

STRANA 1

POSUDEK / KALKULACE		Č		16.07.2012	
LAKOVÁNÍ		ČJ 10 ČJ=1 HOD		CENA = 600.00 CZK/HOD	
PRAC-POZ Č/ VOD-Č	PRAC-POSTUP	2-VRSTEV METALÍZA		ČJ	PRAC CENA
57 51 61 01	DVEŘE P L	LAK NOVÉHO DÍLU S1		19	1140.00
50 55 79 03	BLATNÍK P L	LAK PO OPRAVĚ S3		11	660.00
58 51 79 03	DVEŘE Z L	LAK PO OPRAVĚ S3		13	780.00
51 01 71 31	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU NOVÉHO DÍLU S1 (DÍL/Y ZAMONT)			19	1140.00
51 01 71 60	PŘÍPRAVNÉ PRÁCE K LAKOVÁNÍ 2-VRSTVÉHO LAKU PLASTŮ (DÍL/Y VYMONT)			7	420.00
NÁKLADY NA LAKOVÁNÍ (MATERIÁL)				CENA	
MATERIÁL KONSTANTA				130 %	1053.00
LAKOVÁNÍ NOVÝCH DÍLŮ				25.45 X 311 QDM	7916.19
LAKOVÁNÍ PO OPRAVĚ				20.55 X 90 QDM	1849.77
SYSTÉM AUDATEX				STRANA 2	

PŘEHLED VÝSLEDKŮ	CZK	CZK
NÁHRADNÍ DÍLY	16 362.30	
REŽIJNÍ MATERIÁL(2.0%)	327.25	
DÍLY CELKEM.....		16 689.55
MZDA ZA PRÁCI ČJ 10 ČJ = 1 HOD		
CELKEM TŘ 2 54 ČJ X 500.00 CZK/HOD	2 700.00	
CELKEM TŘ 3 62 ČJ X 500.00 CZK/HOD	3 100.00	
PRÁCE CELKEM.....		5 800.00
LAKOVÁNÍ ČJ 10 ČJ = 1 HOD		
MZDA ZA PRÁCI 104 ČJ X 600.00 CZK/HOD	6 240.00	
LAK MATERIÁL	10 818.96	
LAK CELKEM		17 058.96
NÁKLADY NA OPRAVU BEZ DPH		39 548.51
DPH 20.00 %		7 909.70
NÁKLADY NA OPRAVU VČ DPH		47 458.21
SRÁŽKY		
AMORTIZACE NÁHRADNÍCH DÍLŮ 50.00 %	8 181.15-	
CELKOVÁ SRÁŽKA BEZ DPH		8 181.15-
CELKOVÁ ČÁSTKA BEZ DPH (PO SRÁŽCE)		31 367.36
DPH 20.00 %		6 273.47
CELKOVÁ ČÁSTKA VČ DPH (PO SRÁŽCE)		37 640.83

VYSVĚTLIVKY:

CENY ND = NCDV

* = ÚDAJE UŽIVATELE

Č ND NENÍ OBJEDNACÍM ČÍSLEM

NN = NEXISTUJE Č ND / Č PRAC-POZ

CENY ND = DOPOR. CENY VÝROB/IMPORT

)=ČAS-JEDNOTKY V JINÉ POZICI OBSAŽEN

ZAX = ČAS-NORMU ZAJISTIL AUDATEX

SYSTÉM AUDATEX

STRANA 3

6. Výpočet technické hodnoty vozidla

Na základě níže uvedeného expertního výpočtu „Výpočet obvyklé ceny motorového vozidla“, kde je dle vstupních údajů (počet ujetých km, doba vozidla v provozu, zdvihový objem motoru) ve vazbě na Znalecký standard č. I/2005²⁰⁹ početně stanovena technická hodnota vozidla²¹⁰, tj. 28,750 %. Na základě tohoto údaje je pak proveden odpočet korekce nákladů na materiál u výpočtu č. 5 praktické části. Je zohledněna náhrada opotřebovaných dílů na vozidle díly novými. Vstupními cenami jednotlivých druhů vozidel se zabývají různé expertní kanceláře a pro tuto potřebu vydávají různé katalogy, které oceňují motorová vozidla za příslušné období viz Příloha B, C, D – ceníky osobních automobilů.

²⁰⁹ Znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994.

²¹⁰ Technická hodnota skupiny (motor bez příslušenství, spojka, příslušenství motoru, převodové ústrojí, přední náprava, řízení, zadní náprava, skříň karoserie, výbava karoserie, mimořádná výbava) je zbytek technického života skupiny k datu ocenění v porovnání se skupinou továrně novou a její prognózovou životností. Součet jednotlivých skupin je technickou hodnotou vozidla jako celku.

VÝPOČET OBVYKLÉ CENY MOTOROVÉHO VOZIDLA

Držitel vozidla, adresa :

Číslo PU:

Značka a typ vozidla :
 SPZ :

Počet předchozích držitelů : 0	
Výrobní číslo motoru :	
Výrobní číslo rámu /karoserie :	
Rok výroby : 2007	
Datum zařazení do provozu : 1.1.2007	SKUPINA osobní vozidlo
Celkem ujeté km : 155000	KATEGORIE samonosná
Objem válců (ccm) : 1595	POHON přední
Výchozí cena vozidla :	MOTOK zářehový 4 doby
Cena prvomontáže pneu :	UMÍSTĚNÍ MOTORU vpředu
Obvyklá cena stanovena k datu : 16.7.2012	

Údaje o opravách a poškození vozidla, mimořádné výbavě :

TABULKA PNEU	plášť	cena/lks duše	počet pneu	THP (%)	čas.cena km	zbytky (počet)
--------------	-------	------------------	---------------	------------	----------------	-------------------

CCPV celkem =

TABULKA MIMOŘÁDNÉ VÝBAVY	počet	cena	stáří rok_měs.	stav	THVM (%)	čas.cena km	zbytky (%)
--------------------------	-------	------	-------------------	------	-------------	----------------	---------------

CCVM celkem =

TABULKA SKUPIN	THSN	ZA	STAV	THS	PDS	PTHS	Výměna, GO sk. datum	km	ZBYTKY %	PTHS
1. Motor + spojka	100	71,25	0	28,75	20	5,750	1.1.2007	155000	0	0,000
2. Převodovka + rozvodovka	100	71,25	0	28,75	10	2,875	1.1.2007	155000	0	0,000
3. Zadní náprava	100	71,25	0	28,75	4	1,150	1.1.2007	155000	0	0,000
4. Přední náprava + mech. řízení	100	71,25	0	28,75	11	3,163	1.1.2007	155000	0	0,000
5. Rám	100	71,25	0	28,75	0	0,000	1.1.2007	155000	0	0,000
6. Skříň karoserie	100	71,25	0	28,75	25	7,188	1.1.2007	155000	0	0,000
7. Výbava karoserie	100	71,25	0	28,75	30	8,625	1.1.2007	155000	0	0,000

THVM = součet PTHS = 28,750

TH (zbytky) = 0,000

7. Výpočet půjčového za náhradní motorové vozidlo, jehož vynaložení vzniklo v důsledku škodné události

V soukromém tedy havarijním pojištění je možnost hradit i zapůjčení náhradního vozidla po dobu opravy poškozeného vozidla, kdy příčina předmětného poškození je v souvislosti s dopravní nehodou. Samozřejmě záleží na rozsahu pojistných podmínek. Musíme brát v úvahu, že nárok na úhradu zapůjčení náhradního vozidla pojistitelem vzniká tehdy, pokud má pojištěný sjednáno doplňkové připojištění, které kryje dané riziko. V případě, že toto připojištění nemá sjednáno, nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění, a tedy pojištěný nese ve své režii náklady na tuto výpůjčku.

Je třeba upozornit, že z tohoto připojištění v případě poskytnutí pojistného plnění není pojistné plnění snižováno o tzv. pevné náklady²¹¹, které se používají v souvislosti s výpočtem skutečné škody viz bod 8. praktické části. Pojistným plněním tedy bude sazba za zapůjčení náhradního vozidla násobená počtem dnů, které jsou obvyklé na opravu předmětného vozidla a deklarováno poškození.

²¹¹ Příloha A – Cestovní náhrady za používání vozidel.

Výpočet nákladů za náhradní vozidlo (NV)

Číslo škodního spisu:

--

 Poškozené vozidlo:

Škoda Octavia

 Náhradní vozidlo:

Škoda Octavia

Datum PU:

--

 Datum 1. prohlídky:

--

 Datum následné prohlídky (2,3,4):

--

--

--

 Datum oznámení totální škody:

--

 Začátek výpůjčky*:

--

 Oprava vozidla - od:

--

 do:

--

 Konec výpůjčky:

--

Výpočet obvyklé doby opravy:

Práce mechanická a klempířská:	16	Nh	
Práce lakýrnická:	8	Nh	
Ostatní práce:		Nh	
Celkem:		Nh	
Celkem:	3		pracovních dnů

Předání/převzetí vozidla			pracovních dnů
Dodání náhradních dílů:	1		pracovních dnů
Technologické prostoje:	1		pracovních dnů
Technologická doba opravy:	5		pracovních dnů
Jiné prostoje:			
Obvyklá doba opravy:	5		pracovních dnů

Vypůjčeno vozidlo srovnatelného typu a technických parametrů (a/n) ano

Výpočet doby zapůjčení:

Nárokovaná doba:	5	dnů	
Uznaná doba:	5	dnů	
Denní nájem:	1000	Kč	včetně DPH
Celkový počet najetých km:			
Průměrný počet najetých km:	0,00		
Uznaný počet km:			
Odečet za 1 km:		Kč	
Náklady za vypůjčení NV:	5000	Kč	včetně DPH
Pevné náklady:	0	Kč	
Skutečná škoda:	5000	Kč	včetně DPH

Skutečná škoda za zapůjčení NV činí: 5000 Kč včetně DPH

Likvidoval: _____ Dne: 16.7.2012

Pozn.:
*započítává se do doby zapůjčení

8. Výpočet skutečné škody půjčovního za náhradní motorové vozidlo, jehož vynaložení vzniklo v důsledku škodné události

Pro účely předmětné práce je přiložen níže provedený výpočet obvyklé doby zapůjčení náhradního vozidla v návaznosti na kalkulaci náhrady skutečné škody expertním systémem Audatex²¹² v bodu 5. praktické části tak, aby mohl být porovnán tento výpočet i s náhradou za zapůjčení náhradního vozidla, které je uplatňováno ze soukromého pojištění (doplňkové pojištění viz bod 7. praktické části), kde se nezohledňuje odpočet pevných nákladů na jeden ujetý km.

Z celkových nákladů na zapůjčení náhradního vozidla jsou odečteny tzv. „pevné náklady“, což jsou ušetřené náklady za období, kdy v důsledku škodní události nebylo vozidlo v provozu. Tyto náklady zahrnují zejména opotřebení vozidla, provozní náplně, údržbu a opravy. Odpočet ušetřených vlastních nákladů je stanoven paušálem²¹³, který se používá při úhradě cestovních náhrad²¹⁴ za použití vlastního vozidla viz Příloha A – Cestovní náhrady za používání vozidel. Daná tabulka zachycuje vývoj sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel při pracovních cestách.

Náhradní vozidlo slouží převážně k minimalizaci ušlého zisku, tedy nelze nárokovat současně jak náhradní vozidlo, tak ušlý zisk.²¹⁵ Tímto tedy poškozený předchází vzniku větší škody, kterou by byl ušlý zisk. Potřeba náhradního vozidla, které je zapůjčeno po dobu opravy poškozeného vozidla, je v dnešní době podstatné z hlediska běžných osobních, pracovních či rodinných podmínek každého poškozeného. Je potřeba upozornit, že takto vznesený nárok musí být řádně ze strany poškozeného uplatněn a prokázán, a dále musí být náklad na zapůjčení náhradního vozidla ze strany poškozeného vynaložen, aby vzniklo zmenšení jeho majetkového stavu, tedy újma.

²¹² Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

²¹³ Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 462/2009 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad mění sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravné a stanoví se průměrná cena pohonných hmot.

²¹⁴ § 151 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

²¹⁵ § 442 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Výpočet nákladů za náhradní vozidlo (NV)

Číslo škodního spisu:
 Poškozené vozidlo:
 Náhradní vozidlo:

Datum PU:
 Datum 1. prohlídky:
 Datum následné prohlídky (2,3,4):
 Datum oznámení totální škody:
 Začátek výpůjčky*:
 Oprava vozidla - od: do:
 Konec výpůjčky:

Výpočet obvyklé doby opravy:

Práce mechanická a klempířská:	<input type="text" value="16"/>	Nh
Práce lakýrnická:	<input type="text" value="8"/>	Nh
Ostatní práce:	<input type="text"/>	Nh
Celkem:	<input type="text"/>	Nh
Celkem:	<input type="text" value="3"/>	pracovních dnů

Předání/převzetí vozidla	<input type="text"/>	pracovních dnů
Dodání náhradních dílů:	<input type="text" value="1"/>	pracovních dnů
Technologické prostoje:	<input type="text" value="1"/>	pracovních dnů
Technologická doba opravy:	<input type="text" value="5"/>	pracovních dnů
Jiné prostoje:	<input type="text"/>	
Obvyklá doba opravy:	<input type="text" value="5"/>	pracovních dnů

Vypůjčeno vozidlo srovnatelného typu a technických parametrů (a/n)

Výpočet doby zapůjčení:

Nárokovaná doba:	<input type="text" value="5"/>	dnů	
Uznaná doba:	<input type="text" value="5"/>	dnů	
Denní nájem:	<input type="text" value="1000"/>	Kč	včetně DPH
Celkový počet najetých km:	<input type="text" value="100"/>		
Průměrný počet najetých km:	<input type="text" value="20,00"/>		
Uznaný počet km:	<input type="text" value="100"/>		
Odečet za 1 km:	<input type="text" value="3,70"/>	Kč	
Náklady za vypůjčení NV:	<input type="text" value="5000"/>	Kč	včetně DPH
Pevné náklady:	<input type="text" value="370"/>	Kč	
Skutečná škoda:	<input type="text" value="4630"/>	Kč	včetně DPH

Skutečná škoda za zapůjčení NV činí: 4630 Kč včetně DPH

Likvidoval: _____ Dne: 16.7.2012

Pozn.:

*započítává se do doby zapůjčení

9. Náhrada škody za škodu na motorovém vozidle – totální škoda

Totální škodou se rozumí zničení nebo takové poškození vozidla, jehož oprava je technicky neproveditelná nebo ekonomicky neúčelná.

V rámci likvidačního procesu se stanoví tzv. obvyklá cena vozidla a dále hodnota použitelných zbytků daného vozidla. Obvyklou cenou vozidla se rozumí cena, která by byla dosažena při prodeji stejné, popřípadě obdobné věci v obvyklém obchodním styku v daném čase a na daném místě v tuzemsku. Přitom se zvažují všechny skutečnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobní poměry prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby. Obvyklá cena se vždy stanovuje k datu vzniku škodní události. Cena zbytků vozidla²¹⁶ je obvyklá cena poškozeného vozidla nebo jeho částí využitelných dále jako náhradní díly.

Níže přiložený výpočet je tedy kalkulován s obvyklou cenou 180 500,- Kč včetně DPH k datu škodní události, dále odpočtem z této ceny zvážena výše 54 900,- Kč včetně DPH jako použitelné zbytky vozidla a konečná výše pojistného plnění tedy činí 125 600,- Kč včetně DPH.

Tento princip výpočtu při totální škodě je shodný jak ze soukromého pojištění dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, tak i dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla. Rozdíl nastává pouze v případě, že ze soukromého pojištění mohou být odečteny další srážky, dle ustanovení všeobecných pojistných podmínek, jako např. spoluúčast, snížení plnění, pojistné do konce pojistného období, dlužné pojistné.

²¹⁶ Znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994.

VÝPOČET OBVYKLÉ CENY MOTOROVÉHO VOZIDLA

Držitel vozidla, adresa :

Číslo PU:

Značka a typ vozidla :
SPZ :

Počet předchozích držitelů : 0	
Výrobní číslo motoru :	
Výrobní číslo rámu /karoserie :	
Rok výroby : 2008	
Datum zařazení do provozu : 27.2.2008	PRŮMĚR osobní vozidlo
Celkem ujeté km : 65000	KAROSERIE samonosná
Objem válců (ccm) : 1595	POHON přední
Výchozí cena vozidla : 410000	MOTOR nábehový 4 doby
Cena prvomontáže pneu : 7500	UMÍSTĚNÍ MOTORU vpředu
Obvyklá cena stanovena k datu : 16.7.2012	

Údaje o opravách a poškození vozidla, mimořádné výbavě :

TABULKA PNEU	plášť	cena/ks duše	pneu	počet	THP (%)	čas.cena km	zbytky (počet)
LP 195/65 R15 Barum Bravuris	1500		1500	1	40	600,00	1
PP 195/65 R15 Barum Bravuris	1500		1500	1	40	600,00	1
LZ 195/65 R15 Barum Bravuris	1500		1500	1	40	600,00	1
PZ 195/65 R15 Barum Bravuris	1500		1500	1	40	600,00	1
Rezerva 195/65 R15 Barum Bravuris	1500		1500	1	90	1350,00	1

CCPV celkem = 3750,00

TABULKA MIMOŘÁDNÉ VÝBAVY	počet	cena	stáří rok_měs.	stav	THVM (%)	čas.cena km	zbytky (%)
CCVM celkem =							

TABULKA SKUPIN	THSN	ZA	STAV	THC	PDS	PTHS	Výměna, datum	GO sk. km	ZBYTKY %	PTHS
1. Motor + spojka	100	46,25	0	53,75	20	10,750	27.2.2008	65000	45	4,838
2. Převodovka + rozvodovka	100	46,25	0	53,75	10	5,375	27.2.2008	65000	70	3,763
3. Zadní náprava	100	46,25	0	53,75	4	2,150	27.2.2008	65000	95	2,042
4. Přední náprava + mech. řízení	100	46,25	0	53,75	11	5,912	27.2.2008	65000	65	3,843
5. Rám	100	46,25	0	53,75	0	0,000	27.2.2008	65000	0	0,000
6. Skříň karoserie	100	46,25	0	53,75	25	13,438	27.2.2008	65000	55	7,391
7. Výbava karoserie	100	46,25	0	53,75	30	16,125	27.2.2008	65000	65	10,481
THVR = součet PTHS = 53,750							TH (zbytky) = 32,358			

VÝPOČET OBVYKLÉ CENY MOTOROVÉHO VOZIDLA

SPZ :

Číslo EV:

Výpočet časové ceny vozidla :

Východí cena vozidla CN	410000,00
- prvomontáž pneu CNPF	- 7500,00
<hr/>	
Redukovaná cena vozidla CR	402500,00
Redukovaná tech. hodnota vozidla TRH - 13, 00 %	
Časová cena vozidla bez pneu THVR - CR	216343,75
+ časová cena pneu CČPV	3750,00
+ časová cena mimořádné výbavy CČVM	0,00
<hr/>	
Časová cena vozidla CČV	220100,00 Kč

Výpočet obvyklé ceny vozidla :

Koeficient prodejnosti vozidla KP = 0,9

Pramen, ev. zdůvodnění : Obvyklá cena dle katalogu IBS, Galáš a s přihlédnutím k trhu

Obvyklá cena vozidla COB = 180500,00 Kč

Výpočet ceny zbytků vozidla :

Časová cena zbytků bez pneu	130138,94
Časová cena zbytků pneu	3750,00
Časová cena zbytků mimořádné výbavy	0,00
<hr/>	
Celkem	133988,94

Koeficient prodejnosti zbytků KPZ = 0,41

Prodejní cena zbytků vozidla = 54900,00 Kč

Výpočet škody na vozidle :

Obvyklá cena vozidla	180500,00 Kč
Prodejní cena zbytků vozidla	54900,00 Kč
VÝŠE ŠKODY NA VOZIDLE	125600,00 Kč

Datum : 24.7.2012

Vypracoval :

ZÁVĚR

Podstata pojištění je spjata s filosofickými kategoriemi nutnosti a nahodilosti, neboť pojištění představuje jednu z forem ochrany lidské společnosti před negativními důsledky nepředvídatelných nahodilých událostí, znamenajících ztráty na majetku, životech a zdraví.²¹⁷

Nabídka a poptávka v oblasti přenášení rizika pojištěním se uskutečňuje na pojistném trhu, kde předmětem činnosti pojišťovny je přebírat na sebe smluvně definovaná rizika. Plnění závazku pojišťovny nastává v budoucím období, kdy dojde k události, nepříznivě dopadající na pojištěného, resp. klienta. Pojem riziko je úzce spjat s pojištěním. Pojištění je spjato s přesunem rizika na pojistitele. Jestliže pojistitel přebírá rizika, musí také zkoumat jejich povahu a zákonitosti, kterým rizika podléhají.²¹⁸

Již ve vzdálené historii se prvotně můžeme setkat s prvky pojištění či vlastně samotnými náznaky pojišťovacích činností. Jako příklad bych rád uvedl princip pojištění z období starověkého Egypta (2500 př. n. l.) – smlouva kameníků vytesaná do pyramidy, ve které se zavázali, že budou pravidelně platit příspěvky, z nichž pak mohou být vyplaceny výdaje spojené s pohřbem některého z nich nebo ve starověkém Babylonu (2000 př. n. l.), kde se majitelé karavan dohodli o vzájemném krytí ztrát, dále „státní sociální pojištění“, které využívali ve starém Řecku (400 př. n. l.), jehož potřeb užívali invalidé v důsledku bojů za vlast, či v důsledku rostoucího námořního obchodu ve středověku, kdy se započala éra komerčního námořního pojištění uzavřením první písemné pojistné smlouvy v Pise (1379 n. l.).

Rozvoj pojistného trhu v České republice po roce 1990 přinesl mnohé nové prvky v komerčních pojišťovnách, v soukromém pojišťovnictví i na pojistném trhu. Tyto prvky byly dříve v centrálně plánované ekonomice potlačovány. Změny, které nastaly po tomto roce i v souvislosti se zánikem monopolu, tedy jediné pojišťovny na pojistném trhu, vedly ke vzniku nových komerčních pojišťoven a následně i vytváření

²¹⁷ DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie*. Vydání první. Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.

²¹⁸ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vydání - přepracované. Praha: Ekopress, s.r.o., listopad 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

konkurenčního prostředí.²¹⁹ Na pojistném trhu se objevily i zahraniční pojistitelé s novými pojistnými produkty a novými přístupy ke klientům.

Pojišťovnictví tak patří mezi významné a dynamicky se rozvíjející odvětví každé tržní ekonomiky. Pojistitelé se nezabývají pouze pojišťovací či zajišťovací činností, ale se svými dočasně volnými peněžními prostředky vstupují i do ostatních segmentů finančního trhu.

Vývoj v oblasti pojistných služeb směřuje k vyšší míře ochrany zákazníků pojišťoven. Současně jsou otázky pojistné ochrany spojeny s vyvíjejícím se povědomím zákazníků a potencionálních zákazníků pojišťoven v oblasti nároků a práv, ale také nároků na úroveň pojišťovacích služeb. Tyto skutečnosti mají souvislosti i s rozšiřujícím se povědomím a informovaností zákazníků o pojistných produktech a možnostech pojistného krytí rizik a o jednotlivých nabídkách pojistitelů. Širší povědomí a požadavky kladou vyšší nároky na pojistitele, neboť se postupně na jednotlivých pojistných trzích uplatňují produkty obdobného zaměření a charakteru.

Nejdůležitější skutečnost byla ta, že v souladu s evropskou právní úpravou byla ustanovení o pojistné smlouvě vyčleněna z občanského zákoníku a zakotvena do samostatného zvláštního zákona a samozřejmě ta, že se tato oblast soukromého práva dále přizpůsobila podmínkám tržního prostředí.

Pro vývoj na pojistném trhu bude v dohledné době podstatné, jak bude nová právní úprava obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který vstoupí v účinnost k 1. 1. 2014 (pokud nebude účinnost odložena) a následně jeho aplikace, reagovat na vývoj pojistného trhu.

Tato změna je vyvozena z potřeby odstranit zásadní vady současného soukromého práva, neboť jako příkladem uvádím vady v oblasti obsahu různých právních režimů či chudost úpravy absolutních práv (osobní práva, rodinné právo, věcná práva, dědické právo). Pilířem tzv. „nového občanského zákoníku“ je důraz na svobodu, odpovědnost člověka, integraci a konvenci či zdravý selský rozum. Tento předpis ruší 238 právních předpisů. Osu celé úpravy představuje člověk a jeho zájmy. Právní postavení člověka

²¹⁹ ČEJKOVÁ, Viktória. *Pojistný trh*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, spol. s r.o., 2002. 119 s. ISBN 80-247-0137-5.

jako jednotlivce, včetně úpravy práv výlučně a přirozeně spjatých s jeho osobou, je klíčové téma první části zákoníku.

Soukromé právo upravuje privátní poměry osob, zvláště povahy rodinné a majetkové, jako záležitosti ležící převážně v jejich zájmu. Tento úsek právního řádu je neobyčejně rozsáhlý a soustřeďuje množství různorodých institutů. Z toho důvodu soukromé právo zahrnuje také různé dílčí disciplíny (např. právo obchodní, právo cenných papírů, právo autorské atp.), regulované tradičně zvláštními zákony, jeho základem je však všeobecné právo soukromé. Toto všeobecné soukromé právo přesahuje hranice úzké specializace, má generální povahu, a neomezuje se tudíž jen na určité osoby nebo jen na určité předměty. V kontinentálním právním systému je jeho úprava ustáleně svěřována rozsáhlejším kodifikačním celkům, nazývaným občanské zákoníky. Toto řešení je účelné, protože do celého soukromého práva vnáší ucelený myšlenkový základ, systém a jednotné pojmosloví, usnadňuje jeho pochopení i praktické užívání, a v důsledku toho jde i o řešení sociálně užitečné.

Právní řády demokratických států kontinentální Evropy setrvávají na dualistickém pojetí práva soukromého a veřejného. Na povahu a vymezení kritéria oddělujícího obě tyto právní sféry vznikla zejména v 19. a 20. stol. řada teorií, které se však zpravidla upínají jen k některým významným prvkům typickým pro tento právní dualismus. Soukromé právo bývá tradičně definováno jako právo, které slouží zájmům individua, naproti tomu veřejné jako právo, které slouží zájmům celku. Moderní organická teorie tvrdí v podstatě totéž, když zdůrazňuje, že soukromé právo se zabývá osobou jako jednotlivcem a jeho stykem s jinými jednotlivci, kdežto pro právo veřejné má význam, zda se na právním poměru účastní alespoň jeden subjekt jako nositel veřejné moci, tj. jako ten, kdo má tomu odpovídající pravomoc nebo odpovědnost nebo kdo je jako nositel veřejné moci organizován.

V pojistné praxi to bude znamenat zásadní změnu v náhradě způsobené škody provozem motorového vozidla, kdy je v této úpravě zakotven institut ceny mimořádné, tedy ceny zvláštní oblíbenosti, nebo povinnost poctivého jednání či nárok na náhradu škody mající povahu nemajetkové újmy. V dnešní době je ústředním problémem pojistitelů, zda-li odečítat korekci nákladů na materiál (amortizaci) při použití věci nové za věc částečně opotřebovanou či nikoliv z důvodu četných soudních sporů. V rovině práva

dnes proti sobě stojí dvě rozhodnutí Ústavního soudu. Rozhodnutí vedené pod spisovou značkou II. ÚS 2221/07 poukazuje na skutečnost, že uvedením věci do původního stavu nedochází ke zhodnocení věci, tedy bezdůvodné obohacení nevzniká, naopak rozhodnutí vedené pod spisovou značkou I. ÚS 972/08 hovoří o tom, že při použití věci nové za věc částečně opotřebovanou, musí být přihlédnuto k tomuto opotřebení, jinak by na straně poškozeného k bezdůvodnému obohacení²²⁰ došlo.

Vzhledem k blížícímu se termínu nabytí účinnosti nové úpravy soukromoprávní oblasti²²¹ je nutné, aby byla daná oblast práva srozumitelným způsobem implementována do praxe v oblasti pojistného práva. Bude otázkou, zda-li institut skutečné škody²²² zanikne, nebo se jiným způsobem bude dále aplikovat v oblasti pojistného práva, tedy v likvidačním procesu při náhradě vzniklé majetkové újmy dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, který zůstává dále zachován.

Oblast pojistného práva (nyní samostatný právní předpis, tedy primárně zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě) bude upravena tímto novým právním předpisem²²³ v ustanoveních § 2758 - § 2872. Obecná část citovaného zákona je věnována problematice právního postavení člověka jako jednotlivce, včetně úpravy práv, která jsou výlučně a přirozeně spjata s jeho osobou (ochrana slabší smluvní strany, hledisko průměrně rozumného člověka, zásada poctivosti...). Nově je pojem náhrada škody, jako majetkové újmy objektivně vyčíslitelné v penězích nahrazena pojmem náhrada majetkové a nemajetkové újmy (§ 2894 - § 2971). Vzhledem ke změně v prioritě náhrady majetkové újmy se nyní primárně nahrazuje škoda uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích. Novinkou je institut ceny zvláštní oblíbenosti, který se uplatní v případech, kdy běžná náhrada nestačí a je třeba zohlednit i nemajetkové aspekty, zvláště pak osobní vztah k poškozené věci. V neposlední řadě bych ještě rád zdůraznil závažnou změnu v likvidačním procesu, která se týká odmítnutí pojistného plnění v případě uvedení vědomě nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů. Již nelze odmítnout událost jako

²²⁰ § 451 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

²²¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²²² § 442 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

²²³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

celek, pokud byly pojistiteli sděleny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, ale odmítne se pouze to, co se skutečně nemohlo stát.

S ohledem na výše uvedené bylo cílem předmětné diplomové práce zobecnění části pojišťovací činnosti v soukromém pojištění dle dosavadní právní úpravy, která aplikuje teoretická východiska náhrady škody dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, na praxi náhrady vzniklé majetkové újmy na motorovém vozidle v likvidačním procesu s ohledem na současný právní rámec.

V teoretické části dané práce byly především vymezeny nejdůležitější části zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, dále jeho charakteristika a rozsah. Výklad předmětné právní úpravy vymezuje práva a povinnosti jak na straně pojistitele, tak na straně pojištěného. Další nezbytnou skutečností byla potřeba v teoretické části zmínit návaznosti na předmětné soukromé pojištění a přiblížit tyto další oblasti běžnému porozumění. Jedná se zejména o vysvětlení základního principu havarijního pojištění, rozsahu voleného pojištění, dále potřeba přiblížení základních pojmů užívaných v pojišťovnictví a v neposlední řadě vysvětlení nejdůležitějších ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích.

Praktická část je zaměřena na jednotlivé výpočty náhrady škody dle aplikace teoretických východisek platných v likvidačním procesu a platné právní úpravy. Jedná se zejména o výpočet nákladů dle deklarovaného rozsahu poškození expertním systémem Audatex²²⁴ v cenách nových originálních náhradních dílů, tak jak by dané poškození fakturoval případně autorizovaný opravce. Dále je tento výpočet porovnáván s výpočtem, kdy klient nepředkládá účty za opravu a výpočet majetkové újmy je kalkulován pojistitelem, který ale uplatňuje srážku z materiálu. Následný výpočet poukazuje na rozdíl, mezi poskytnutým pojistným plněním dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, tak aby byla porovnána výše pojistného plnění jak z povinného ručení tak i soukromého pojištění, kde není plnění snižováno o tzv. „amortizaci“, resp. korekci nákladů na materiál dle

²²⁴ Systém pro výpočet nákladů na opravu havarovaných vozidel.

technické hodnoty vozidla²²⁵ stanovené na základě Znaleckého standardu č. I/2005.²²⁶ Jednotlivé kalkulace jsou detailně vysvětleny v praktické části předmětné práce vždy u konkrétního výpočtu.

²²⁵ Technická hodnota skupiny (motor bez příslušenství, spojka, příslušenství motoru, převodové ústrojí, přední náprava, řízení, zadní náprava, skříň karoserie, výbava karoserie, mimořádná výbava) je zbytek technického života skupiny k datu ocenění v porovnání se skupinou továrně novou a její prognózovou životností. Součet jednotlivých skupin je technickou hodnotou vozidla jako celku.

²²⁶ Znalecký standard je novelou Znaleckého standardu č. I – Oceňování motorových vozidel – z roku 1990 a jeho změn z roku 1994.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ASPI pro Windows verze 13.

BERAN, Tomáš. *Dopravní nehody: právní rádce pro každého řidiče*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 171 s. Rady a tipy pro řidiče (Computer Press), 10. ISBN 978-80-251-1791-0.

BOHMAN, Ludvík; WAWERKOVÁ, Magdalena. *Zákon o pojistné smlouvě komentář*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

BUŠTA, Pavel. *Zákon o silničním provozu s komentářem: (ve znění 23 novel) : zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)*. Praha: Venice Music Production, 2011, 225 s. ISBN 978-80-904270-1-3.

BUŠTA, Pavel; PŘIKRYL, Vladimír. *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla s komentářem a souvisejícími předpisy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, Leden 2010. 156 s. ISBN 978-80-902948-9-9.

Ceník osobních automobilů. Praha: EurotaxGlass's Czech s.r.o., 2009, 11/2009.

ČEJKOVÁ, Viktória. *Pojistný trh*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, spol. s r.o., 2002. 119 s. ISBN 80-247-0137-5.

ČERVENKA, Petr. *Postihy a regresní náhrady škody v pojišťovnictví*. Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie*. Vydání první. Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vydání - přepracované. Praha: Ekopress, s.r.o., listopad 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

Důvodová zpráva k návrhu zákona o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. Obecná část.

Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Expertní systém: *AUDATEX*.

Expertní systém: *AVN*.

Expertní systém: *OBVYKLÁ CENA – výpočet obvyklé ceny motorových a přípojných vozidel*.

FALTA, Jiří. *Pojistný podvod v pojišťovnictví*. Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Ing. Václav Křivohlávek, CSc.

GENERALI POJIŠŤOVNA A.S. *Pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel*. Praha, 2005.

HOROVÁ, Olga. *Ochrana spotřebitele*. Vyd. 2. V Praze: Oeconomica, 2004, 136 s. ISBN 80-245-0690-4.

CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 540 s. ISBN 978-80-7380-211-0.

JELÍNEK, Jiří; SOVÁK Zdeněk. *Trestní zákon a trestní řád: úplné znění zákonů o policii, o výkonu vazby, o výkonu trestu odnětí svobody, o probační a mediační službě : úplné znění vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradních advokátů za poskytování služeb : advokátní tarif : novelizované kodexy s poznámkami a judikaturou podle stavu k 1.9.2002*. 18. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2002. ISBN 80-720-1366-1.

Judikatura Nejvyššího soudu České republiky vedená pod č. j. R 9/1972.

KAMENÍKOVÁ, Blanka; POLÁCH, Jiří; KRÁL, Miloš. *Bankovníctví a pojišťovnictví : Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.

Katalog osobních automobilů. Praha: IBS expert s.r.o., 2009, 7 - 9 / 2009.

KRÁL, David. *Likvidace pojistné události z havarijního pojištění a povinného ručení*. Praha, 2012. Bakalářská práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Dr. Mgr. Milan Hradec.

KREJČÍŘ, Pavel; BRADÁČ, Albert. *Znalecký standard č. I/2005: oceňování motorových vozidel*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství Cerm, s.r.o., prosinec 2004. 103 s. ISBN 80-7204-370-6.

KOTAŠKA, Martin. *Nároky pojištěných z Havarijního pojištění*. Praha, 2012. Diplomová práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Dr. Mgr. Milan Hradec.

KUMŠTA, Vojtěch. *Rozdíl při likvidaci pojistné události z POV a HAV*. Praha, 2012. Diplomová práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Dr. Mgr. Milan Hradec.

MRÁZEK, Roman. *Nároky pojištěných z havarijního pojištění*. Praha, 2012. Diplomová práce. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Vedoucí práce Dr. Mgr. Milan Hradec.

NESNÍDAL, Jiří. *Občanský zákoník I. s komentářem: zákon č. 89/2012 Sb. Český Těšín: Poradce, s.r.o., 30. 11. 2012. 320 s. ISBN 978-80-7365-336-1.*

Obecné, výchozí ceny a koeficienty prodejnosti ojetých motorových vozidel CZ. Komorní Lhotka: Redakční a znalecká kancelář - Vladimír Galáš, 2009, 7/2009.

OBDRŽÁLEK, Zdeněk. *Analýza silničních dopravních nehod se zaměřením na odhalení nehod fňgovaných*. Praha, 2007. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze. Vedoucí práce Ing. Jiří First.

PORADA, Viktor. *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. Praha: Linde, 2000, 378 s. Vysokoškolské právnické učebnice. ISBN 80-720-1212-6.

Poradce 2004. Český Těšín : Poradce s.r.o., 2004, 272 s. ISBN 1211-2437.

Poradce 2006. Český Těšín: Poradce s.r.o., 2006, 264 s. ISBN 1211-2437.

RÁBEK, Vlastimil. *Analýza příčin vzniku a průběhu škodných událostí v oboru pojištění motorových vozidel*. 2012. ISBN 978-80-904944-0-4.

Rozhodnutí Ústavního soudu vedené pod spisovou značkou I. ÚS 972/08.

Rozhodnutí Ústavního soudu vedené pod spisovou značkou II. ÚS 2221/07.

Směrnice pro likvidace pojistných událostí v havarijním pojištění motorových vozidel. Praha: Generali Pojišťovna a.s., 2005.

Směrnice pro likvidace pojistných událostí v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Praha: Generali Pojišťovna a.s., 2005.

ŠACHL, Jindřich. *Analýza nehod v silničním provozu*. ČVUT v Praze, říjen 2008. 154 s. Oborová práce. České vysoké učení technické v Praze.

ŠALUŠEK, Zdeněk. *Náhrada skutečné škody dle ustanovení § 442 občanského zákoníku ve vazbě na uplatnění přímého nároku poškozeného dle zákona č. 168/1999 Sb.* Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Vedoucí práce Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

ŠVESTKA, Jiří, et al. *Občanský zákoník I. 2.* vydání. Praha: C. H. Beck, květen 2009. 2526 s. ISBN 978-80-7400-108-6.

Usnesení Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky.

Věcný záměr nového občanského zákoníku.

Výroční zpráva 2011 – Česká národní banka.

WINTEROVÁ, Alena, et al. *Civilní právo procesní*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Linde Praha, a.s. - Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2002. 688 s. ISBN 80-7201-345-9.

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Zákon č. 563/1999 Sb., o účetnictví.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, resp. zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – CESTOVNÍ NÁHRADY ZA POUŽÍVÁNÍ VOZIDEL.....	I
PŘÍLOHA B – CENÍK OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ IBS EXPERT	II
PŘÍLOHA C – CENÍK OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ GALÁŠ	III
PŘÍLOHA D – CENÍK OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ EUROTAX	IV

PŘÍLOHY

Příloha A – Cestovní náhrady za používání vozidel

Sazby náhrad za používání motorových vozidel			
období	jednotopá vozidla a tříkolky	osobní silniční motorová vozidla	Předpis
od 1.1.2012	1,00 Kč/km	3,70 Kč/km	č. 429/2011 Sb.
od 1.1.2011	1,00 Kč/km	3,70 Kč/km	č. 377/2010 Sb.
od 1.1.2010	1,10 Kč/km	3,90 Kč/km	č. 462/2009 Sb.
od 1.1.2009	1,10 Kč/km	3,90 Kč/km	č. 451/2008 Sb.
od 1.1.2008	1,10 Kč/km	4,10 Kč/km	č. 357/2007 Sb.
2007	1,00 Kč/km	3,80 Kč/km	č. 262/2006 Sb.
2006	1,00 Kč/km	3,80 Kč/km	č. 496/2005 Sb.
2005	1,00 Kč/km	3,80 Kč/km	č. 647/2004 Sb.
2004	0,90 Kč/km	3,50 Kč/km	č. 449/2003 Sb.
2003	0,90 Kč/km	3,40 Kč/km	č. 569/2002 Sb.
2002	0,90 Kč/km	3,40 Kč/km	č. 445/2001 Sb.
2001	0,90 Kč/km	3,30 Kč/km	č. 448/2000 Sb.
2000	0,90 Kč/km	3,30 Kč/km	č. 333/1999 Sb.
1999	0,90 Kč/km	3,30 Kč/km	č. 324/1998 Sb.
07/98 - 12/98	0,90 Kč/km	3,30 Kč/km	
12/97 - 06/98	0,80 Kč/km	3,20 Kč/km	
07/97 - 11/97	0,80 Kč/km	3,10 Kč/km	
05/96 - 06/97	0,80 Kč/km	3,00 Kč/km	
06/95 - 04/96	0,80 Kč/km	2,90 Kč/km	
08/94 - 05/95	0,80 Kč/km	2,80 Kč/km	
01/94 - 07/94	0,75 Kč/km	2,60 Kč/km	
10/93 - 12/93	0,70 Kč/km	2,45 Kč/km	
05/93 - 09/93	0,65 Kč/km	2,30 Kč/km	
02/93 - 04/93	0,60 Kč/km	2,15 Kč/km	
05/92 - 01/93	0,55 Kč/km	2,00 Kč/km	

Tabulka zachycuje vývoj sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel při pracovních cestách. Tuto problematiku nyní postihuje § 151 a násl. zákoníku práce, dříve byla obsažena v zákoně č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, sazby náhrad za používání motorových vozidel pak konkrétně § 7 tohoto zákona.

Příloha B – Ceník osobních automobilů IBS expert

Škoda (CZ)	nová cena km	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Felicia FUN 98-01												
1.6 LX 1598 / 55 / 75 / BA / Pick-Up / 2 165/70R13 + 165/70R13	344900 eur	[9123] C1B	0	0	0	0	0	0	0	81000	71000	83000
			0	0	0	0	0	0	0	345000	245000	350000
Felicia FUN Diesel 98-01												
1.9D LX 1896 / 47 / 63 / NM / Pick-Up / 2 165/70R13 + 165/70R13	354900 eur	[9126] C1D	0	0	0	0	0	0	0	85000	75000	86000
			0	0	0	0	0	0	0	89000	79000	90000
										355000	255000	360000
Octavia 00-04												
1.4 16V Ambiente 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	439000 1U2	[31758] D1B	0	0	0	0	0	144000	128000	113000	100000	0
			0	0	0	0	0	151000	134000	119000	105000	0
								439000	439000	429000	429000	0
1.4 16V Classic 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 175/80R14 + 175/80R14	400000 1U2	[31757] D1B	0	0	0	0	0	136000	121000	108000	94000	0
			0	0	0	0	0	143000	127000	113000	99000	0
								400000	380000	372000	372000	0
1.4 16V Drive 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	420000 1U2	[40477] D1B	0	0	0	0	0	140000	126000	0	0	0
			0	0	0	0	0	147000	132000	0	0	0
								420000	415000			
1.4 16V Family 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	488900 1U2	[36654] D1B	0	0	0	0	0	152000	135000	123000	0	0
			0	0	0	0	0	160000	142000	129000	0	0
										489000		
1.4 16V Mini Taxi Ambiente 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	444500 1U2	[40505] D1B	0	0	0	0	0	139000	130000	0	0	0
			0	0	0	0	0	146000	137000	0	0	0
										445000		
1.4 16V Rider 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	510000 1U2	[40482] D1B	0	0	0	0	0	158000	141000	0	0	0
			0	0	0	0	0	166000	148000	0	0	0
								510000	505000			
1.4 16V Solid 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 175/80R14 + 175/80R14	379900 1U2	[44819] D1B	0	0	0	0	0	131000	117000	104000	91000	0
			0	0	0	0	0	138000	123000	109000	96000	0
								380000				
1.4 16V Taxi 1389 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	463600 1U2	[40496] D1B	0	0	0	0	0	149000	133000	0	0	0
			0	0	0	0	0	156000	140000	0	0	0
									464000			
1.4 Classic 1397 / 44 / 60 / BA / hatchback / 5 175/80R14 + 175/80R14	336900 1U2	[28948] D1B	0	0	0	0	0	0	0	83000	74000	0
			0	0	0	0	0	0	0	87000	78000	0
										337000	337000	
1.6 Active 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	510400 1U2	[32583] D1B	0	0	0	0	0	0	0	120000	111000	0
			0	0	0	0	0	0	0	126000	117000	0
											510000	
1.6 Active Aut. 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	560400 1U2	[32584] D1B	0	0	0	0	0	0	0	129000	119000	0
			0	0	0	0	0	0	0	135000	125000	0
											560000	
1.6 Ambiente 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	459000 1U2	[31759] D1B	0	0	0	0	0	148000	131000	116000	103000	0
			0	0	0	0	0	155000	138000	122000	108000	0
								459000	459000	449000	449000	
1.6 Ambiente 1598 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	404900 1U2	[28950] D1B	0	0	0	0	0	0	0	93000	84000	0
			0	0	0	0	0	0	0	98000	88000	0
										405000	405000	
1.6 Ambiente 1595 / 74 / 101 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	424900 1U2	[28951] D1B	0	0	0	0	0	0	0	96000	86000	0
			0	0	0	0	0	0	0	101000	90000	0
										425000	425000	
1.6 Ambiente Aut. 1595 / 74 / 101 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	474900 1U2	[28952] D1B	0	0	0	0	0	0	0	102000	91000	0
			0	0	0	0	0	0	0	107000	96000	0
										475000	475000	
1.6 Ambiente Aut. 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	509000 1U2	[31760] D1B	0	0	0	0	0	157000	140000	125000	110000	0
			0	0	0	0	0	165000	147000	131000	115000	0
								509000	510000	499000	499000	
1.6 Business 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	538800 1U2	[35417] D1B	0	0	0	0	0	164000	146000	130000	0	0
			0	0	0	0	0	172000	153000	136000	0	0
										539000		
1.6 Business Aut. 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 195/65R15 + 195/65R15	588800 1U2	[35418] D1B	0	0	0	0	0	175000	155000	138000	0	0
			0	0	0	0	0	184000	163000	145000	0	0
										589000		
1.6 Classic 1598 / 55 / 75 / BA / hatchback / 5 175/80R14 + 175/80R14	354900 1U2	[28949] D1B	0	0	0	0	0	0	0	86000	77000	0
			0	0	0	0	0	0	0	90000	81000	0
										355000	355000	
1.6 Classic 1595 / 75 / 102 / BA / hatchback / 5 175/80R14 + 175/80R14	420000 1U2	[34764] D1B	0	0	0	0	0	140000	125000	110000	0	0
			0	0	0	0	0	147000	131000	116000	0	0
								420000	400000	392000		

678 IBS expert KOA - léto 7-9/2009

Ceny osobních vozidel jsou uváděny s DPH

Příloha C – Ceník osobních automobilů Galáš

OBECNÉ A VÝCHOZÍ CENY OJETÝCH MOTOROVÝCH VOZIDEL - CZ - 7/2009											OSOBNÍ AUTOMOBILY						
KOD VOZIDEL	ROK VÝROBY										99	98	97	96	95	94	
	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00							
1799 ŠKODA Forman 135-6, LX, LXI, GLXi, Silv\5dv.	Z,1289,50/68,S																
CENA V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	230000	230000
POČET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
KM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158338
CENA T	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28470
KOEF.PROD.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.27
CELKEM	POČET VOZIDEL	21	KOEF.PRODEJNOSTI										0.27				
CENA R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7700
1785 ŠKODA Forman 136, LX, LXI, Green 1, Sp\5dv.	Z,1289,50/68,S																
CENA V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200000	200000
POČET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
KM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	161569
CENA T	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21739
KOEF.PROD.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.31
CELKEM	POČET VOZIDEL	13	KOEF.PRODEJNOSTI										0.31				
CENA R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6685
1790 ŠKODA Forman 135 GLX-i kom\5dv.	Z,1289,50/68,S																
CENA V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210000	210000
POČET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
KM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162921
CENA T	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22348
KOEF.PROD.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.31
CELKEM	POČET VOZIDEL	14	KOEF.PRODEJNOSTI										0.31				
CENA R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7029
1887 ŠKODA Octavia 1.4 Classic\5dv.	Z,1397,44/60,55/75,1390,59/80,S+03,12,2,0																
CENA V	349900	349900	424900	424900	424900	424900	424900	389900	372000	345000	336900	336900	-	-	-	-	
POČET	-	1	1	1	4	4	4	3	3	4	3	4	-	-	-	-	
KM	-	9700	17400	27900	67475	76900	89450	95633	105825	122433	144200	-	-	-	-	-	
CENA T	-	273985	298572	273442	223567	204312	165875	145625	117330	94981	72818	-	-	-	-	-	
KOEF.PROD.	-	1.09	0.83	0.80	0.62	0.54	0.59	0.57	0.61	0.65	0.72	-	-	-	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	29	KOEF.PRODEJNOSTI										0.64				
CENA R	-	299000	249000	219000	137675	110525	98250	83333	71900	61700	52225	-	-	-	-	-	
1812 ŠKODA Octavia 1.6 FSI Elegance\5dv.	Z,1598,85/115,S+03,11,20,24,43,99																
CENA V	547900	547900	579900	579900	579900	579900	579900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
POČET	-	-	3	4	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
KM	-	-	38167	56425	70025	90300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
CENA T	-	-	373228	333600	300912	256412	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
KOEF.PROD.	-	-	0.93	0.88	0.82	0.80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	16	KOEF.PRODEJNOSTI										0.85				
CENA R	-	-	345467	293475	248100	204600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1890 ŠKODA Octavia 1.6 GLX, Ambiente\5dv.	Z,1598,55/75,75/102,S+03,11,20,24,99																
CENA V	499900	499900	499900	499900	499900	499900	459900	433000	433000	389900	379900	374900	374900	360700	-	-	
POČET	-	1	4	5	5	7	5	6	7	7	6	7	6	6	-	-	
KM	-	13100	35100	53340	68840	83329	94540	106900	119643	128025	135600	143371	156950	168850	-	-	
CENA T	-	364923	324938	291123	264347	233559	191074	157131	133874	106811	91189	74129	59010	44000	-	-	
KOEF.PROD.	-	1.18	0.85	0.74	0.65	0.63	0.63	0.67	0.66	0.77	0.75	0.71	0.70	0.65	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	75	KOEF.PRODEJNOSTI										0.71				
CENA R	-	429000	274575	216300	173100	147829	120700	104567	88357	82638	68013	52814	41300	28733	-	-	
1892 ŠKODA Octavia 1.6 GLXi, Elegance\5dv.	Z,1598,55/75,75/102,S+03,11,20,24,43,99																
CENA V	479900	479900	539900	529900	529900	529900	507000	494900	447900	409900	405900	399900	399900	384100	-	-	
POČET	-	1	3	6	6	6	6	6	7	7	6	6	7	6	-	-	
KM	-	13900	31667	56883	72500	86500	98933	108383	116686	129757	137667	146817	157129	170450	-	-	
CENA T	-	363646	356525	305096	275323	243669	205048	177492	144065	109895	94269	78061	62178	44459	-	-	
KOEF.PROD.	-	1.15	0.94	0.76	0.70	0.69	0.69	0.68	0.74	0.78	0.72	0.67	0.66	0.69	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	73	KOEF.PRODEJNOSTI										0.72				
CENA R	-	419000	333600	231083	193467	167833	142100	121217	106371	86057	67633	52467	41257	30567	-	-	
1883 ŠKODA Octavia 1.6 LX, Ambiente, Classic\5d	Z,1598,55/75,75/102,S+03,11,20,24,																
CENA V	459900	459900	459900	459900	459900	459900	420000	420000	413000	354900	349900	349900	349900	335700	-	-	
POČET	-	-	4	6	7	7	6	6	7	7	9	8	6	5	-	-	
KM	-	-	39775	55233	71114	82614	100200	109700	119771	133400	147322	153188	162083	169680	-	-	
CENA T	-	-	292886	264973	238455	217688	169664	149405	127528	91032	73724	63792	50925	41322	-	-	
KOEF.PROD.	-	-	0.85	0.81	0.69	0.62	0.64	0.62	0.66	0.80	0.80	0.74	0.73	0.66	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	79	KOEF.PRODEJNOSTI										0.72				
CENA R	-	-	249350	213383	164957	134214	109233	92929	84043	73057	59211	47138	37217	27100	-	-	
1894 ŠKODA Octavia 1.6 SLXi\5dv.	Z,1598,74/101,S+10,24,43,79,99																
CENA V	-	-	-	-	-	-	-	-	445900	445900	445900	445900	445900	424100	-	-	
POČET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	5	6	4	6	-	
KM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115357	126683	135420	144817	156425	167083	-	
CENA T	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142874	122523	103521	86771	65030	50331	-	
KOEF.PROD.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.75	0.77	0.77	0.74	0.69	0.65	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	34	KOEF.PRODEJNOSTI										0.73				
CENA R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	106614	94283	79360	63917	44900	32767	-	
3702 ŠKODA Octavia 1.6 Tour\5dv.	Z,1595,75/102,S+03,11,20,24,90,99																
CENA V	384900	384900	459900	444900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
POČET	-	3	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
KM	-	23833	41775	57050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
CENA T	-	271857	291006	253745	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
KOEF.PROD.	-	0.99	0.80	0.81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
CELKEM	POČET VOZIDEL	11	KOEF.PRODEJNOSTI										0.86				
CENA R	-	269200	233900	204650	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Příloha D – Ceník osobních automobilů Eurotax

ŠKODA (CZ)		PKW-CZ 11/2009 V																									
		Škoda Auto, a.s. V.Klementa 669, CZ - Mladá Boleslav, 326811111																									
km - kategorie		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4						
		6000	18000	30000	40500	49500	58500	67500	76500	85500	94500	103500	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999				
Octavia (1U mod.U1)																											
Octavia 1.6 Active																											
Htb/5/5	17565 OTTO/B/4-R/kat (510400)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	108700	-	-				
205/55 R16 H	9/01: 202,206,207-2,208,209,210,215-4,217-4,219-5,226,228,233,235-4,252,255,258-2,265,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	131800	-	-			
Octavia 1.6 aut. Active																											
Htb/5/5	17566 OTTO/B/4-R/kat (560400)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114500	-	-				
205/55 R16 H	9/01: 202,205-4,206,207-2,208,209,210,215-4,217-4,226,228,233,235-4,252,255,258-2,265,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	141400	-	-			
Octavia 1.6 Spring																											
Htb/5/5	16583 OTTO/B/4-R/kat (513900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	117400	-	-				
195/65 R15 H	2/02: 202,206,207-2,208,209,210,215-4,217-4,219-5,226,228,233,235-4,237,252-1,255,258-2,260,265,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	144000	-	-			
Octavia 1.6 aut. Spring																											
Htb/5/5	18584 OTTO/B/4-R/kat (563900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128800	-	-				
195/65 R15 H	2/02: 202,205-4,206,207-2,208,209,210,215-4,217-4,226,228,233,235-4,237,252-1,255,258-2,260,265,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	159000	-	-			
Octavia 1.6 Business																											
Htb/5/5	21739 OTTO/B/4-R/kat (538900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146200	125300	-	-			
205/55 R16 H	5/02: 202,206,207-4,208,209,210,211,215-4,217-4,219-5,226,232,235-4,252-1,255,258-2,265,269-2,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	178300	153700	-	-		
Octavia 1.6 aut. Business																											
Htb/5/5	21740 OTTO/B/4-R/kat (588900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	159800	136900	-	-			
205/55 R16 H	5/02: 202,205-4,206,207-4,208,209,210,211,215-4,217-4,226,232,235-4,252-1,255,258-2,265,269-2,287,289	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	194800	168000	-	-		
Octavia 1.6 Family																											
Htb/5/5	23589 OTTO/B/4-R/kat (509000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	161800	138100	118400	-	-		
195/65 R15 H	9/02: 202,215-4,206,207-4,208,209,210,211,215-4,217-4,226,232,235-4,252-1,255,265,287,289,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	509000	508900	-	-		
Octavia 1.6 aut. Family																											
Htb/5/5	23590 OTTO/B/4-R/kat (559000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	177700	151700	130000	-	-		
195/65 R15 H	9/02: 202,215-4,205-4,206,207-4,208,209,210,211,215-4,217-4,226,233,235-4,255,265,287,289,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	215400	184900	159500	-	-	
Octavia 1.6 Collection																											
Htb/5/5	24478 OTTO/B/4-R/kat (523900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	166500	142100	-	-			
205/55 R16 H	2/03: 269,202,215-4,206,207-2,210,217-2,219-5,232,235-4,258-2,265,287,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	201900	173300	-	-		
Octavia 1.6 aut. Collection																											
Htb/5/5	24479 OTTO/B/4-R/kat (573900)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162500	155700	-	-			
205/55 R16 H	2/03: 269,202,215-4,205-4,206,207-2,210,217-2,232,235-4,258-2,265,287,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	221200	189900	-	-		
Octavia 1.6 Drive																											
Htb/5/5	25669 OTTO/B/4-R/kat (435000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	138300	118000	-	-			
195/65 R15 H	7/03: 289,202,207-2,208,210,217-2,219-5,235-4,237,255,258-2,265,287,252	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	167700	143900	-	-		
Octavia 1.6 Rider																											
Htb/5/5	25676 OTTO/B/4-R/kat (525000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	166900	142400	-	-			
205/55 R16 H	7/03: 289,202,215-4,206,207-2,208,210,211,217-4,219-5,232,235-4,237,255,258-2,265,287,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202300	173700	-	-		
Octavia 1.6 aut. Rider																											
Htb/5/5	25677 OTTO/B/4-R/kat (575000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	182800	156000	-	-			
205/55 R16 H	7/03: 289,202,215-4,205-4,207-2,208,210,211,217-4,232,235-4,237,255,258-2,265,287,252-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	221600	190200	-	-		
Octavia 1.6 Tour																											
Htb/5/5	28418 OTTO/B/4-R/kat (389900)	251200	224100	200200	179800	161700	145800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	295500	265300	238400	216300	194900	176700	
195/65 R15 H	10/04: 202,207-2,208,210,219-5,235-5,255,257-2,265,287 10/05: 255,265,235-5	389900	389900	389900	389900	389900	389900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	435000	435000	-	-	-	-	
Octavia 1.6 aut. Tour																											
Htb/5/5	28419 OTTO/B/4-R/kat (439900)	-	252900	225900	202800	182500	164500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	299300	268900	242900	219800	199400	
195/65 R15 H	10/04: 202,205-4,207-2,208,210,219-5,235-5,255,257-2,265,287 10/05: 255,265,235-5 5/07: 289	-	439900	439900	439900	439900	439900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	439900	439900	439900	439900	439900	-
Octavia 1.8T 20V Ambiente																											
Htb/5/5	21623 OTTO/B/4-R/kat (541000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	157800	135900	116400	-	-		
195/65 R15 V	5/02: 211,208,207-1,210,217-2,219-5,235-4,258-2,265,287,269 1/03: 207-2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	191400	165800	142800	-	-	
Octavia 1.8T 20V 4x4 Ambiente																											
Htb/5/5	24198 OTTO/B/4-R/kat (605000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176500	150300	-	-	-		
195/65 R15 V	1/03: 213,206,207-2,210,217-2,219-5,235-4,258-2,265,287,269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	214000	183300	-	-	-	
Octavia 1.8T 20V Elegance																											
Htb/5/5	14996 OTTO/B/4-R/kat (597000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	171300	147400	126200	109700	95600		
195/65 R15 V	8/00: 269,211,215-4,206,207-2,210,217-2,219-5,233,235-4,255,258-2,265,269-2,287	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	207600	178700	154800	135400	118800	

Věnujte pozornost vysvětlivkám v úvodu

© by eurotax 2009 PKW-CZ 11 V 1057

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Zdeněk Šalušek

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: kombinované studium

**Název práce: Náhrada škody dle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě,
(havarijní pojištění)**

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 118

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů české literatury a pramenů: 60

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 0

Vedoucí práce: Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.